

Handwritten: Nederland, 214

BIBLIOTHEEK
VAN
**PAMFLETTEN, TRAKTATEN,
PLAKKATEN EN ANDERE STUKKEN**
OVER DE
NEDERLANDSCHE GESCHIEDENIS,
ENZ.

BESCHREVEN, NAAR TIJDSORDE GERANGSCHIKT, EN MET
ALFABETISCHE REGISTERS VOORZIEN.

DOOR
P. A. TIELE.

EERSTE AFDEELING.

BESCHRIJVING DER VERZAMELING

VAN
FREDERIK MULLER
TE AMSTERDAM,

van het begin der 16de tot het midden der 18de eeuw.

DERDE STUK.
(BLAD 18—26 [1613—1619 a—c]. PRIJSLIJST.)

AMSTERDAM,
FREDERIK MULLER.
1857.

- 1055 Comœdia Vetus Of. anders enz. Hoe den ghekapten Droes, *al* waer
Sich leghert Conings Croon ... Dat sal *j'uw*, enz. 32 blz.

Blykbaar een latere nadruk. Ook de plaat is een kopie, doch anders als de vorige, hoewel het opschrift gelyk is. Ook mist men hier den ruiter en 't geschoten hert niet. De laatste blz. begint: Hierach.

- 1056 [Comœdia Vetus Of. anders enz.] ... Hoe den gekapten Droes ... sich legert Konincks Kroon ... Dat sal *uw*, enz. 32 blz.

Latere nadruk. De plaat ontbreekt, doch behoort er by, daar de signatuur begint A ij. De laatste blz. begint Donne da bene.

- 1057 Comœdia vaetus 1. ende 2de Deel. 48 blz.

Bovenschrift van de titelprent, die hier in tweeën gedeeld is. De bovenste voorstelling is een verkleinde en wat veranderde copy van de titelprent der vroegere uitgaven van de Comœdia Vetus, met hetzelfde tweeregelige onderschrift. De onderste prent stelt de Malle-Waghen voor. De voerman drijft de paarden al meer aan, hoewel de rydenden er achter uitvallen. Op den achtergrond komen eenige schippers deze te hulp. Onderaan dit byschrift:

Houd, maat houd, de malle wagen,
Daer van dat lant, en Kercken wagen.

Het eerste deel loopt tot blz. 32; dan volgt het 2^e deel met afzonderlyken titel, waarop alleen: Malle-Waghen.

Deze druk is hoogstwaarschynlyk van 1618.

- 1058 Comœdia vaetus 1. ende 2de Deel T' Amsterdam, By Colom. 1663.
In kl. fol. 32 blz.

De titelprent is dezelfde als van de vorige druk. Onderaan in letterdruk de volgende regels, en daaronder de naam des uitgevers.

Geestelycke Hierarchie,
Hun' onlydubre (sic) Tyrannije,
Liefdeloose afwysicheyt,
Wort hier Bootsmans wys verbreyt

Om de zwacken te verstercken.
Stichtlyck voor ontstichte kerken
D' Aertsche Goden tot patroon,
Om te schaffen straf en loon.

Deze uitgave is in twee kolommen gedrukt. De verzen, die in de vorige uitgaven na de Naerden voorkomen, zyn er hier uitgelaten, zoodat hier na de woorden Heylighen bedienen dadelyk volgt: Nôch wat verklaringhs voor 'tselve Gelt. Het 2^e deel heeft een afzonderlyken titel.

- 1059 Comœdia Vetus of Bootsmans-praetje. Door eenige aenteykeningen opgeheldert en vermeerderd. Amst., Pieter Visser. 1718.
In 8°. (VIII,) 110 (en 18) blz.

Deze uitgave is bewerkt door Georgius van Zonhoven, die een Voorberegzt zich als den uitgever doet kennen. Enkele van zyne aantekeningen zyn niet onbelangryk. Hierin vindt men ook de Malle-Waeghen, met eenige verklaringen verrykt (met afzonderlyken titel, hoewel de paginering doorloopt) en achteraan een Naamlyst der Scheepstermen. De druk, die hier gevolgd is, is niet een van de oudste, daar die in 't opschrift o. a. Kerk en Koninks Kroon heeft. De titelplaat schynt eveneens naar den nadruk gevolgd te zyn. Ook de titel van de Malle-Waghen is met eene afbeelding versierd.

- 060 Comœdia Vetus of Bootsmans-praetje. De Tweede Druk. Met meerder Aenteykeningen opgeheldert; En vermeerderd. Amst., P. Visser. 1732.
In 8°. (VIII,) 136 (en 16) blz.

De vermeerderingen in deze uitgave, even als de vorige van G. van Zonhoven, zyn

van geen groot belang. By blz. 43 vindt men een uitslaande plaat tot opheldering van de Scheepsterm "bulte" en "platte kaarten," die door Meerman gebruikt werd om de leer der Remonstranten en Contra-Remonstranten aan te duiden. Titelpaat als voor de vorige uitgaaf; ook voor de Malle-Waeghen.

1613.

- 1061 Copie eens Briefs, waer in verhaelt wert d' aenkomste des Palsgraven tot London in Enghelandt. Item, de doodt ende begraffenisse des Princen van Wallis: Mitsg. d' onder-trouwinge des Palsgraven met de Princesse (van Engeland), enz. (in 't laatst van 1612). Ghedr. in ... 1613. 8 blz.
Zie: Baudaert, Deel I, 216—17.
- 1062 Warachtich Verhael van de Ceremonien gheschiet in Engelandt in 't Installeren van ... den Cheurfurst Paltz in de Con. ordre van den Cousebant. Midtsg. van de Triumphen, ende Ceremonien ghepl. in 't celebr. van 't Houwelyck tussehen ... den Cheurfurst Paltz-grave, etc. Ende de Princesse van groot Britangien (in February). 's Gravenh., Hillebr. Jacobssz. ... 1613. 8 blz.
Zie: Baudaert, Boek V, f. 12—14.
- 1063 Warachtich ende volkomen verhael van de solemniteyten ende Cerimonien ghepleecht in s' Graven-Haghe, als sijn Princel. Ex^{tie}. (Prins Maurits) van weghen sijne Ma^t. van Groot Britannien vereert wierdt mette Con. Ordre vande Garter of Coussebant van Engelandt (in February): Vervat. alle d' authentijcke stucken, Mitsg. d' Oratie ofte Predicatie ten selven tijde op dese Ceremonie gedaen (door Joh. Uytenbogaert). 's Gravenh. Hillebr. Jacobsz. ... 1613. (IV) en 24 blz.
By Baudaert, Boek V. 16—19 (behalve de Oratie van Uytenbogaert).
- 1064 Nieuwe Beschryvinghe, hoe dat syne Pr. Ex. den Kon. Koussebant ontfanghen heeft: In 's Gravenh. den 5 Febr. 1613. Rotterdam, Inden witten Hasewint (by Jan van Ghelen). Anno 1613. 4 blz.
Kort bericht van het gebeurde. Met eene oude houtsnede op den titel.
- 1065 Eerste Instellinge des vermaerden Ridderlicken Ordes vande Cousebant, in Engelandt: Waer mede ... Graef Mauris van Nassau etc. vereert is op den 4 Febr. ... Nieuwelickx uyt het Latyn ende Engelsch vertaelt. Leyden, Gov. Basson. 1613. 8 blz.
- 1066 Waerachtighe ende Triumphante beschryvinghe, hoe dat Fredricus Paltz-Graven over den Rhijn, met de Ed. Princesse syne Huysvrouwe ... zoo eerst in Zeelandt, daer na in Hollant ... triumphantelijken syne inghehaelt ende ontfanghen ... Gheschiet den 10 May 1613. Rotterd., Inden witten Hasewint (by Jan van Ghelen). 1613. 8 blz.
Geïllustreerd met oude houtsneden. Achteraan een Vermaen-Liedt aent Nederlant. — Zie over deze ceremonien Baudaert, B. V. 20. vv.
- 1067 Copeye, van den Brief des Conings van Denemarcken, Beroerende den Toll in de Sondt (in d. 18 Junij). Ghedr. in .. 1613. (te Amst. bij Mich. Colijn). 4 blz.
By Baudaert, B. V. 35—36, ook 44.

- 1068 Copie van een Schriftelijk Antwoordt van de Con. Majesteyt tot Dene-marcken, Norwegen, etc. aen Burger-meest. ende Raedt der Stadt Lubeck (*betr. den handel in de Oost-Zee; in d. 24 Junij*) ... Ghetransl. ... door J. H. V. Amst., Mich. Colijn. 8 blz.
By Baudaert, B. V. 32 v.
- 1069 Placcaet (*van de Staten Generaal tegen 't invoeren van Luiksche duiten en vreemde muntspeciën, enz., in d. 15 Mrt.*) In plano.
Gr. Placcaetboek, I. 2934.
- 1070 Placcaet (*van de St. Gen. tegen 't invoeren van seeckere Goude penningen, gheslaghen op den naem van den Bissch. van Ludich, in d. 9 Aug*) In plano.
Met afbeelding. Zonder die in 't Gr. Placcaetboek, I. 2934.
- 1071 Placcaet (*van de St. Gen. tegen 't invoeren van sekere ghecontrefeyte Bourgoensche silvere Daelders, halve Daelders enz., in d. 5 Oct.*) In plano.
Met afbeeldingen. Zonder die in 't Gr. Placcaetboek, I. 2937.
-
- 1072 Register der Schriftuer-plaetsen, aenghetoghen in de Haagsche Conferentie, by den Kercken-dienaren, soo Remonstranten als oock Contra-Remonstr. Amst., Hendrick Barentsz. ... 1613. 16 blz.
Behoorende by N°. 994. *De vervaardiger is Dominicus Sapma, blykens onder-teekening van de korte Voorrede.*
- 1073 Schriftelicke Conferentie, ghehouden tot Delft, den 26 ende 27 Febr. 1613 tusschen ses Kercken-dienaren. Om te beramen eenighe bequaeme mid-delen, waer door de swaericheden, voor eenige Jaren in de Kercken hier te Lande ontstaan ... af-gedaen ... soude connen werden. Delf, Jan Andriesz. ... 1613. 40 blz.
De conferentie had plaats op verzoek van Graaf Willem Lodewyk tusschen Uyten-bogaert, Grevinchoven en van der Borre aan de eene, Bogardus, Becius en Festus Hommius aan de andere zyde, en leidde even weinig als de vorige tot eenige uitkomst. Zie: Baudaert, B. V. 1.; Uytenbogaert, 601-4; Brandt, II. 206 vv. — Achter dit geschrift, dat door de Contra-Remonstranten werd uitgegeven, is gevoegd eene uitspraak van Dav. Paraeus over Arminius en Vorstius. Men vindt die ook by Baudaert, B. V. 9.
- 1074 Schriftelijke Conferentie enz. ... (*By denz.*) 1613. Herdruk van het voor-gaande. 40 blz.
- 1075 Schriftelijke Conferentie enz. .. Amsterd. (*voor*) Marten Jansz. Brant (*gedr. by Korn. Fransz.*) 1614. 32 blz.
De uitgever zegt dezen herdruk bezorgd te hebben, omdat de beide voorgaande drukken geheel uitverkocht waren.
- 1076 Copie van zeker voorslach, ghedaen by de Contra-Remonstranten, inde by-eenkomste ... binnen de stad Delft ... Amst., Heyndr. Aertsz. ... 1613. 16 blz.
Nadruk van het eerste gedeelte (blz. 1-15) van de Schriftelycke Conferentie. 18*

- 1077 Copie van den Brief des Conings van Groot Britannien, gheschr. aen de ... Staten Generael ... (*in d. 6 Mrt.*). Waer in hy sijn Advijs, nopende het different tusschen de Remonstranten ende Contra-Remonstr. over-schrijft. Ghedr. A°. 1613. 4 blz.

De Contra-Remonstranten beweerden, dat deze brief, waarin Jacobus zeer tot het gevoelen 'der Staten overhelde, hier te lande, op last van Oldenbarneveld en wel door Hugo de Groot geschreven, en op dringend verzoek van de Staten door den Koning geteeekend was. Zie: Baudaert, B. V. 2, 3, die twee verschillende vertalingen van den brief mededeelt, doch vergelyk Uytenbogaert, 607, by wien de brief ook te vinden is, en Brandt, II. 211.

- 1078 Copie van eenen Brieff enz. *Andere vertaling van het voorg. met het origineel (in het fransch) daarachter. Zonder afzond. titel.* 4 blz.

Deze vertaling vindt men by Baudaert, B. V. 2.

- 1079 Ordinum Hollandiae ac Westfrisiae Pietas ab improbissimis multorum calumniis, simulque a nupera Sibrandi Lubberti Epistola, quam ad Reverend. Archiep. Cantuariensem scripsit, vindicata: per Hugonem Grotium Eor. Ord. Fisci Advocatum. .. Lugd. Bat., Joh. Patius. 1613. (VIII) en 82 blz.

Zie: Baudaert, B. V. 8; Uytenbogaert, 618; Brandt, II. 226.

- 1080 Der Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt Godts-diensticheyt. Tegen veler schandelicke Calomnien, ende bysonder tegen den Brief onlangs by Sibrandum Lubberti geschreven aenden Eerw. Aertsbiss. van Cantelberch. Verdedicht door Hugo de Groot, Harer Ed. Mo. Advocaat Fiscael. Overgheset wt de Latijnsche spraecke ... 's Gravenh., Hillebr. Jacobssen. (VIII) en 128 blz.

Vertaling van het voorgaande.

- 1081 Brief D. Sibrandi Lubberti, Prof. tot Franiker: gheschr. aen den Eerw. Aertsbisschop van Cantelberch ... ghestelt voor seecker syn Boeck tegen D. Conradum Vorstium. Met seeckere Extracten uyt andere Sibrandi Boecken ghetogen: daer achter-aen ghestelt, ende aenwijsinge van de plaetsen, daer op ... Hugo de Groot ... in syn Boeck ghenaeamt: *Der Heeren Staten etc. Godts-diensticheyt* gheantwoort heeft. Wt het Latyn ... overgheset. Delf, B. Hz. Schinkel. ... 1613. (II) en 26 blz.

Op den tekst van 't voor my liggende exemplaar is geschreven: Gestelt door den Eerw. Dr. Joannis Wittenboogaert. Dit geldt zeker van de wederleggende kanteekeningen, die nevens den brief van Lubberti, ook naast de Extracten gedrukt zyn.

- 1082 Schriftelicke Conferentie van de eyntelicke volstandicheydt der Heylighen: Ghevallen tusschen Daniel Vet Predicker onder de Lutherschen tot Delft, Haghe, etc. Ende twee Litmaten der ghereform. Kereke Christi tot Delft (*in het laatst van 1612*). Delf, Jan Andriesz. 1613. (IV) en 60 blz.

Zie: Baudaert, B. V. 8, 9. Dit geschrift is door de beide rechtzinnige Lidmaten: Abraham Jansz. en Cornelis Symonsz. Tijewever uitgegeven.

- 1083 Defencie ende Waerachtige Verantwoordinge, tegen de gene die ten onrechte beschuldicht hebben voor valsche Getuygen Augustijn van der Munte Fusteynwercker ende Ioos van Liesvelt, Tafellakenwercker

(te Leiden): waer inne betoont wert datse de waerheyt betuycht hebben
enz. A°. 1613. 24 blz.

Joos van Liesvelt, die de Remonstrantsche gevoelens aankleefde, had gedurigen twist met zyne vrouw, die den Contra-Remonstrantschen predikant Festus Hommius naliep. Om dit verschil by te leggen, werd Festus, zoo 't schynt door eenige vrienden der vrouw, ten huize van Joos geroepen. Daar had hy in 't byzyn van verscheidene getuigen en een notaris een gesprek met Joos, waarvan de notaris depositie gaf. Tegen deze depositie, die achteraan wordt medegedeeld, is de bovenstaande verantwoording gericht.

- 1084 Hymenaeus desertor. Ofte: Twee Vraegh-stucken, van den Afval der Heylighen. Het eerste. Of het oock moghelijk zy dat een rechtveerdighe zyne rechtveerdigheyt verlate? Het tweede. Of de rechtveerdigheyt, die verlaten wordt, een ware rechtveerdigheyt zy gheweest? Beschreven in Lat. sprake door Petrus Bertius, Regent in het Coll. der Godheyt tot Leyden. Ende nu ... overgheset in onze Nederd. tale.... Ghedr. in ... 1613. (XXIV) en 144 blz.

Eerste Hollandsche vertaling. Zie: Uytenbogaert, 607. Het Latynsche origineel verscheen in 1610. Zie de tegenschriften N°. 1156, 1157.

- 1085 Weer-slagh tegens de jongst wtgegevene Tractaetgens, D. Francisci Lansbergii. Ende D. Samuelis Lansbergii. Waer in bewesen wordt Dat H. Bullingerus in de huydendaechs verschil-poincten met den Remonstranten niet eens maer oneens in ghevoelen is. Ghestelt door N. N. ... Amst., voor Abraham Huybrechts ... 1613. (XVI) en 32 blz.

Vergelyk N°. 1021, 22.

- 1086 Accoort van de recht-sinnige Leere der Voorsienicheyt Gods. In 't Latijn beschreven door Franciscus Gomarus ... Ende tot verbreydinghe der Waerheyt ... overgheset. Delf, Jan Andriesz ... 1613. (VIII) en 78 blz.

Het Latynsche origineel verscheen in 1597, met opdracht aan de Staten van Holland, die ook hier vertaald is.

- 1087 Schermutselinghen van sommige licht-gewapende Cryghsknechten dat is, Aenwysinghe van de bedriegelicke ende onbehoorlicke wyse van doen, int verbreyden der gevaerlicker van outs begraveren nieuwicheden, ghepleecht by de voorstanders van D. Arminius, Sal. ghed. ende D. Conradus Vorstius. Getrocken uyt diversche Schriften die van beyde sijden in 4 oft 5 jaren in het licht ghebracht zijn. Per H. J. ad honorem Dei Middelb., voor Adr. van den Vivere. 1613. (X) en 102 blz.

De Voorrede van dit geschrift, dat voor de literatuur der strydschriften niet onbelangryk is, en waarin ook de Comoedia Vetus wordt ter sprake gebracht, is gedagteekend: In Middelburgh, desen 15 January 1613. H. J. Evenwel is het niet onmogelyk, dat Gomarus de schryver is, zoo als sommigen vermoeden, blykens een geschreven aantekening op dit exemplaar.

- 1088 Proefken van de schadelijke verschillen over de Christelijke salichmakende leere, door de welke de ghereformeerde Kercke van Rotterdam ende vele andere ellendichlijk worden beroert: Kortelyk beschreven ende verclaert door Cornelium Gheselium, Herder der Gem. C. voor

desen tot Rotterdam, ende tegenw. tot Edam. ... Amsterd., gheedr. by Cornelis Fransz. voor Jacobus Roelandus de jonghe ... 1613. 168 blz.

Vooraf een Waerschou brief aan Burgemeesters en Vroetschappen — en een Toe-eyghen-brief aan de Gemeente van Rotterdam, gedagt. 4 Mei.

- 1089 Schriftuerlic Ja over de Vraghe, of de Leer-pointen, die ten huydighen daghe in gheschil ghetrocken worden, het Fondament der salicheyt raken ofte niet, Teghen het onschriftmatic Neen ende zegghen van zommighe dat d' opinien van beyde partijen bestaen konnen ... bevesticht ende bewesen door Adriaen Jorisz Smout, Dien. J. C. Schiedam, Adr. Cornelisz van Delf. 1613. (XII) en 156 blz.

Met opdracht aan de Staten van Holland, die hiermede weinig gediend waren, daar het boek lynrecht met hunne gevoelens in stryd was. Ook had de Rotterdamsche Magistraat Smout verboden het uit te geven. Reden genoeg om hem naar 's Graven-sande te verbannen, waar hy tot de verandering van zaken geconfineerd bleef. Zie: Baudaert, B. V. 10; Uytendogaert, 579; Brandt, II. 215.

- 1090 Voorlooper, Over Adriani Smoutij Schriftuerlyck jae, dienende tot ope-ninge ende recht verstandt van synen Toe-eyghen-Brief aen de E. M. Heeren Staten, aeng. de questie of de vyf verschillighe poincten de Sa-licheyt raacken of niet. Ghestelt door eenen Liefhebber der waerheyt ... Rotterd., Mt. Bastiaensz. 30 blz.

Tegenschrift van het vorige door een ongenoemden.

- 1091 Christalijnen Bril, tot versterckinge van t' schemerende ghesicht der Een-voudighen die in de huydens-daecheche verschillen der Religie met onverstant yveren; Waer door sy claerlick aenschouwen moghen het weder-schriftelijke en Landt-verderffelijke ghevoelen Adriani Smoutii en sijnder Mede-standeren enz. ... Gheedr. A^o. 1613. 132 blz.

Zie: Baudaert, B. V. 8. De Remonstrantschgezinde Bernardus Dwinglo is bekend als schryver van dit traktaat (Cattenburch, Biblioth. Remonstrantium, p. 55).

- 1092 Vier Corte, maer heerlijke ende diepsinnighe vraagh-stucken van het rechtveertichmaeckend' gheloof ende van de rechtveerdich-makinge Uyt den Latijne ... overghes. Door een Lieff-hebber der Goddel. Waerheyt. .. Gheedr. in 1613. 8 blz.

In Contra-Remonstrantschen geest.

- 1093 t Sweert des Geests, ofte t Samen-voeginghe van sekere plaetsen der heylicher Schriftuere, dienende tot wederlegginge van het onmatig drijven der Predestinatie, Voorsienicheyt ende Verkiesinghe Godes enz. Haerlem, voor Pieter Arentsz. ... 1613. 24 blz.

Bladz. 43—64 van een ander geschrift, in twee kolommen gedrukt; met voorgevoegden titel.

- 1094 Raet aen dat verwoeste Vrancryc, in welcken aangewesen is, de oorsake deses teghenwoordigen Crijchs, ende de Medecijn, die daer toe gebruyct mochte worden ... Anno 1562 in Dec. Door Sebastianum Castalio. ... Haerlem, voor P. Arentsz. .. 1613. 40 blz.

- 1095 Corte ende duydelijke Wederlegghinghe, van 'tghene door Mr. Johan Calvijn, tot beweringe van de macht der Overheyt, int straffen der Ket-teren, by gebracht wert: in seker Boeckken van hem ge-intitul. *Weder-*

legginghe der dolinghen van Michiel Servet, enz. .. Eertijds int Latijn geschr. door Sebastiaen Castellio ende nu int Nederlants vertaeldt ende met een Voorreden verrijckt. (Haerlem, P. Arents?) ... 1613. 162 blz.

Even als de beide vorige in twee kolommen gedrukt. De Voorrede van den vertaler bestaat 23 blz. Achteraan: Een kort verhael van de Doodt van Michael Servetus.

- 1096 Antwoort Lamberti Danei wijlen Prof. in de h. Sch. tot Leyden, op drie voorghestelde vragen, nopende het ampt der Overheydt inde regeeringhe der Kercken Mitsg. een cort ende claer bewijs, dat de verkiesinghe, ende afsettinghe der Dienaren des Godd. Woorts, der Ouderlingen ende Diaconen, niet en staet by de Borgherl. Magistraet, maer by de Kercke. Item, sekere Artijckelen van het seggen, ende de macht der Overheydt in de bedieninghe der Kercke Christi in Hollandt *enz. ...* Door Arnoldum Cornelij in zijn leven Dien. des Godd. W. tot Delf, Jan Andriesz. 1613. 18 blz.

- 1097 Een Geval der Conscientie, verclarende de swaerste questie die daer is: namelijk, hoe yemandt weeten of kennen sal, of hy een Kindt Gods is. Verhandelt in maniere van een T' samensprekinge Beschr. door Wilhelmus Perkinsus. Hier noch door dens. by-ghev. een Verhand. D. Hieronimi Zanchij, van de seeckerheydt der Zalicheydt. Alles uyt het Engels vertaelt, door Vincent Meusevoet, Dien. des H. Euang. tot Schagen. Amst., J. Ez. Cloppenburch. ... 1613. 46 blz.

In twee kolommen gedrukt, gepagineerd van bl. 66—87.

- 1098 Een nieu Liedeken t' welck ghecomen is uyt Hollandt, ghemaect tot groote lasteringhe van die Cloecke Zeeuwen. Andtwoorde opt selve twistghierich Hollandts-Liedt. Amst., M. Jz. Brandt. ... 1613. 8 blz.

Het Contra-Remonstrantsche antwoord is tegenover het niet onaardige Remonstrantsche liedeken overgedrukt, beiden in 26 coupletten.

1614.

- 1099 Vertoogh der Princen van den bloede, aen de Koninginne regente van Vranckrijk (*in d. 8 Febr.*). Overgeset uyth. Fransoys ... 1614. (*Amst., Mich. Colijn*). 8 blz.

Zie over de onlusten in Frankryk in 't kort Baudaert, B. VI. 32 v.

- 1100 Double de la Response de la Royne Regente, de France, Mere du Roy, à la Lettre escrite à sa Maj. par Mons. le Prince de Condé, le 19 de Febr. ... La Haye, Hill. Jacobs. ... 1614. 14 blz.

- 1101 Brief houdende antwoorde van de Coninginne Regente van Vranckrijk op den Brief aen hare Maj. gheschreven by m. H. den Prince van Condé, den 19 Febr. .. 's Gravenh., Hill. Jacobssen. ... 1614. 16 blz.

- 1102 Sekere Artijckelen van den Franschen Vreede, ghemaect tuss. den Coninck ende den Prince van Condee ende andere Heeren meer. Van gelijcken des Chur-Furstel. Saxsche Placcat, teghens den nieuwen op gehworpenen (*sic*) ketter Ezechiël Mets van Langensalse, hen (*sic*) noemende Christus ende Godes Soon *enz.* Gedr. nae de Copije van Ceulen ... 1614. 8 blz.

Het Plakkaat tegen Ezech. Metz by Baudaert, B. VI. 9 vv. — Achteraan een Beclagh-Liedt, ghemaect inde ghevanckenisse tot Leyden, van een Engelsman ghenaemt Richard Kempe anders Mathiman, die aldaer gejusticeert is den 23. Majus, Anno 1614 (9 coupletten.)

- 1103 Remonstrantie oft Vertooch ende clachte van de Raedts-Luyden des Con. aen het Hof van het Parlement (*in Frankryk*), ende de conclusien by haer ghenomen den 20 Junij 1614. Teghen het boeck geintituleert *Verdedinghe van het Cathol. ende Apostol. geloove* des E. V. Francisci Suarez van Granaten, uyt de Soc. van Jesus... Op de welcke gevolcht is het Arrest van den Hove enz. 1614. (*Amst., Mich. Colijn*). 14 blz.

By Baudaert, B. VI. 27—31.

- 1104 Placcaet van den ... Churfurst tot Brandenburg, Hertoghe in Prussen, Gulick, Cleve etc. Teghen de Predicanten: die gewoon zijn op den Predickstoel hare bittere galle wt te gieten teghen hare parthyen enz. (*in d. 24 febr.*) ... 's Gravenh., Hill. Jacobssz. ... 1614. 8 blz.

Zie: Baudaert, B. VI. 12.

- 1105 Placcaet enz. (*als 't voorg.*) ... Naer de Copey In s'Gravenh. enz. 8 blz.

- 1106 Nieuwe Tijdingh. Waerachtich Bericht uyt de Stadt Franckfort aen de Mayn, van t'gheen aldaer onder den Burgheren, Hantwercks-Ghesellen ... ende den Joden is toe-ghevallen den 22 Aug. Na de copie ghedr. tot Franckfort A°. 1614. (*Amst., Mich. Colijn*). 8 blz.

Zie: Baudaert, B. VI. 32 v.

- 1107 Resolutie vande Staten van Hollandt ende West-Vr. tot den Vrede der Kercken. Versterckt met d' Authoriteyt der Heyl. Schrift, der Concilien, Oudt-Vaderen, openbare Confessien, Mitsg. met de ghetuygenissen van sommige Leeraren deses tijds. Dit leste overgheset uyt het Latijn int Nederduytsh. 's Gravenh., Hill. Jacobsz. ... 1614. (VIII) en 148 blz.

De Resolutie, die slechts 5 bladz. beslaat, vindt men ook by Brandt, II. 232 en eld. De getuygenissen zyn verzameld en gerangschikt door Hugo de Groot.

- 1108 Resolutie enz. (*als 't voorg.*) Na de Copey In s'Gravenh. enz. 104 blz.

- 1109 Antwoort van Sibrandus Lubbertus op de Gods-diensticheyt van Hugo de Groot. Overgheset uyt het Latijns exemplaar. Ghedr. tot Francker. By Rombertus Doyema. 1614. (XVI) en 160 blz.

Tegenschrift van N°. 1080. Het werd door de Staten van Holland verboden. Zie het volgend N°. Het Lat. orig. verscheen in hetzelfde jaar mede in 4°.

- 1110 Resolutie vande ... Staten van Hollandt ende West-Vr. teghens seecker Libel, gheintit. *Sibrandi Lubberti Responsio ad pietatem Hugonis Grotii* (*in d. 17 Oct.*). 's Grav., Hill. Jacobssz. ... 1614. 4 blz.

By Brandt, II. 242, en elders.

- 1111 Goede Trouwe Sibrandi Lubberti aenghewesen uyt t' Boeck by hem ghenoeamt *Antwoort op de Godsdiensticheyt Hugonis Grotii* Leyden, J. Paets Jz. ... 1614. 28 blz.

Door Hugo de Groot zelven geschreven. Zie: Brandt, II. 242. Het Lat. origineel „Bona fides,” etc. verscheen in hetzelfde jaar te Leyden, mede in 4°.

- 1112 Polyst-steen. Tot weghneminghe van de vuyle vlekken des Cristalijnen Brils Hier is noch by-ghevoecht een korte Wederlegginghe van de Voor-reden gestelt voor het gepretendeerde boeck Castellij, geintitul. *Korte en duydelicke Wederlegginghe van 'tgene door Mr. Johan Calvijn, tot beweringhe van de macht der Overheyt, int straffen der ketteren, by-ghebracht wert, etc.* 1614. 72 blz.
Tegenschrift van 1091 en 1095. Met titelvignet.
- 1113 Protest des Autheurs vanden *Christalynen Bril*, tegens den gepretendeerden *Poliyst-steen*, met ernstighe vermaninghe aenden Polijster om voor den dach te komen, en volgens syne aanbiedinghe naer openbaringhe syns naems behoorlyck te verifiëren tgeen hy den Autheur van den *Christalynen Bril* te laste leydt. Rotterdam, Mt. Bastiaensen 1614. 28 blz.
Aan het einde gedagteekend: den 8 April 1614. De schryver is Bernardus Dwinglo.
- 1114 Ooghen-troost: dat is, Clare openinge ende grondighe wederlegginghe van het *Protest* des *Christalynen Brillemakers*. Ghestelt door den autheur van den *Poliyst-Steen*, enz. Amst., Pieter Pietersz. .. 1614. 36 blz.
- 1115 Een seer heerlijk ende bysonder Schriftmatick Tractaet, ende verhandelinge vande Praedestinatie ofte Voorverordeninge Godts, Eerst beschreven in den Lat. tale van Hieronymo Zanchio Ende nu nieuwelijks ... overgesettet door Sibrandum Vomelium, ghewesene Dienaer der Ghem. te Oosterbierum Tot Fran. ghedr. by Ulder. Balck. Voor J. Ez. Cloppenburch ... tot Amsterdam ... 1614. (XVI) en 288 blz.
Zie: Uytenbogaert, 625.
- 1116 Sermoen of Predicatie waarmede Cornelius Hillenius na Groninghen verreysende van sijn oude Gemeynthe J. Chr. tot Alcaer, oorlof of een afscheyt heeft genomen. Sommierlijck ghedaen tot Egmont binnen, op den 31 May ... 1612 ende naderhant ... in schrift ghesteldt ende in eenighen stucken vermeerderd Amst., Jacob Pietersz. (*Met uitslaande Tafel als Register*). (IV) en 148 blz.
Vergelyk N°. 877 vv., 922 vv., 1018.
- 1117 Cort ende grondich Bericht op de swaricheden van sommige Litmaeten, der Kercken in Pernis, die sich eenen tijt lanck, vant gehoor des Godd. Woorts ende het ghebruyck des H. Avontmaels aldaer hebben onthouden Door Casparum Caprarium, Dien. der ghem. Chr. tot Pernis. Rotterdam, Mt. Bastiaensz. ... 1614. 24 blz.
Caprarius had zich eerst by de protesterenden tegen het beroep van Episcopus te Bleiswyk gevoegd, maar zich later weder aan de Clusis te Rotterdam aangesloten, waarom een deel zyner gemeente niet meer by hem ter kerk wilde komen.
- 1118 Een Gouden Tafereel, ofte een schoon uytment, Ja: bysonder Register, getrocken so uyt de Haechsche ende Delfsche Schriftelijke Conferentien, als oock uyt andere Schriften van de Voorstanders van Arminius Alles by een ghestelt door Joannes Filius Josephi Ende voor de tweede mael gedrukt naer de Copie. Anno 1614. 60 blz.

- 1119 Een Gouden Tafereel enz. *Dezelfde druk. Achter de woorden: Naer de Copie is op den titel (uit de hand?) bygedrukt t' Amsterdam.* 60 blz.
- 1120 Nacht-cortier, of Praetgen voor de vaeck, tusschen een Poolse Broeder, met zyn Schipper, op de reyse van Amsterdam nae Dansick. 1613. Ghedr. in ... 1614. 16 blz.

De Schipper is een zeer yverende rechtzinnige, die echter heimelyk bevreemd is om met een filosoof als de Poolse broeder te disputeren.

- 1121 Een Visioen in den droom, inhoudende den voorleden ende teghenwoordighen staet der vereenichde Nederlanden. Met het verformsel der Wy-Bisschoppen enz. ... 1614. 4 blz.

Met houtsmeden in den tekst en titelprent, een ouden man in een pels en met een bonimuts op het hoofd voorstellende. Het onderschrift van de prent is in dit ex. afgesneden. — In dit stukje wordt Nederland by een paard vergeleken dat zyn vorige beryder door slinksche streken als door het omkoopen der stalmeesters weder in zyn macht zoekt te krygen. Misschien wordt hier reeds op de vermeende Spaanschgezindheid van Oldenbarneveld en de zynen gezinspeeld. — Vergel. N°. 1136.

1615.

- 1122 Remonstrantien oft Vertoogen, gepresent. aen den Koningh van Vrancrijk, by den Hove van Parlemeute, op den 21 May 1615. Midtsg. een Brief des Kon. aen den Prince van Condé, in d. den 26 July ... ende d' Antwoorde van dens. Prince den 29 ders. Maent ... Amst., M. Colijn. ... 1615. 24 blz.

By Baudaert, B. VII. 23—31, 41—42.

- 1123 Remonstrantien ghedaen door den Ambassadeur van Groot Britannien, aen den Coninck ende aen de Coninginne zyn Moeder, in Junio 1615. *Zond. pl.* 1615. 8 blz.

By Baudaert, B. VII. 31—35.

- 1124 Antwoord vanden Coninck op de Vertoghen aen hare Majest. overghelevert by den Heere Edmont, Ambass. des Con. van Groot Britannien. *Zond. pl.* 1615. 8 blz.

By Baudaert, B. VII. 35—37.

- 1125 Verclaringhe des Groot-machtighsten Koninghs van groot-Britannien enz. (*Jacobus I*) ... Voor het recht der Coninghen ende de independencie haerer Croonen. Teghen de Oratie des Doorl. Cardinaels van Perron, uytghespr. op den 15 Jan. A^o. 1615 Amstelred., Mich. Colijn. ... 1615. (XVI) en 92 blz.

Zie: Baudaert, B. VII. 37 vv.

- 1126 Verclaringhe ende Protestatie van Mijn Heere den Prince van Condé, ghepres. aen den Coningh Amsterd., Broer Jansz ... 1615. 20 blz.

By Baudaert, B. VII. 43—52.

- 1127 De ontmoetinghe van Hendrick de Groote aen den Coning, belanghende de reyse van Spangien. ... Hier hebben wy byghevoecht het Formelier

van den Eedt. ghedaen door het Crijghsvolek van m. H. den Prince van Condee ... in Sept. 1615. *Zond. pl.* 1615. 12 blz.

De eed by Baudaert, B. VII. 52.

- 1128 Verclaringhe des Coninx over de beroerte, ende het aennemen der wapenen ghedaen by eenighe sijne Ondersaten van de voorgewende ghereformeerde Religie *enz. (in d. 10 Nov.)* ... Mitsg. het Arrest, oft Gewijsde van 't Parlement *(in d. 19 Nov.)*. Verduytscht wt de Fransche Copie van Hillebr. Jacobsz ... Amst., voor Ariaen Lenerszoon. 1615. 8 blz.

De Verclaringhe des Coninx by Baudaert, B. VII. 56—58.

- 1129 De goede Navatroy, aen de voeten des Conings: ontdeckende met name de principaelste Authleuren van de moort van wylen Henrick de groote. ... Ghedruct naer de Roschelsche Copie. 1615 *(te Amst. by M. Colijn)*. 8 blz.

By Baudaert, B. VII. 52—54.

- 1130 Brief van den goeden Fransoys, aen mijn Heere de Prince. Met een Brief belanghende de Ghedeput. ende d' Artijck. aen z. Maj. overghesonden by de Vergader. van Grenoble ... *(Zond. pl.)* 1615. 8 blz.

- 1131 Brief *enz. Dezelfde druk als de voorg. doch met naam van uitgever op den titel: t' Amst., by Cornelis Lodewijcksz. van der Plassen.* 1615. 8 blz.

- 1132 Den Beschermer der Princen van Vrancrijk. Toegeschreven de Koninginne van Vranckrijk. *(Zond. pl.)* Anno 1615. 22 blz.

- 1133 Den Limosijschen Boer aen Mijn Heere de Prince *(van Conde)* ... t' Amst., by Cornelis Lodewijcks van der Plas *(sic)*. Anno 1615. 8 blz.

- 1134 Extract nyt *(sic)* een Vonnis van den Stadthouder civil, tegen een Boeck van den Abt van Sint Victors voor 't Concilium van Trenten ... *(Zond. pl.)* 1615. 4 blz.

Zie: Baudaert, B. VII. 60.

- 1135 Een wonderlijke nieuwe Prophetie vande Nederlanden oft de seventien Provintien wtghegh. door den hoogh-geleerden D. Doctoer Johannis Vinck ... Studiosus inder Astronomie, wt een nacht vision, twelek hem geopenbaert is op den 28 Nov. ... 1615. Vercondigende van vele toecomende ende wonderlijke dingen, die geschieden sullen vanden jare 1615 tot den jare van 1620 ... Noch is hier by gevoecht van het verraet van Engelant, hoe Robert Car Visconte van Rochester de Coning, Coninginne, etc. meende te vergeren. Gedruct tot Vlissingen by Marten Abramsz van der Nolc. 1615. 8 blz.

Zie over de zaak met Rochester, die hier van de ergste conspiratien beticht wordt, Baudaert, B. VII. 20—23.

- 1136 Een Visioen in den Droom, Inhoudende den voorleden ende teghenwoordighen staet der vereenigde Nederlanden. *Met zinnebeeldige prent, aan de keerzyde onbedrukt, waarop men bovenaan leest:*

Verklaert dit vijsioen, en wilt het wel besien
het is gedroomt seer coen, sestien hondert vijftien,

Met de prent 8 blz.

Herdruk van N°. 1121. *De verschillende kleine afbeeldingen, die daar voorkomen,*
19*

zyn hier op een groote prent vereenigd. In den bejaarden man, die hier in een armstoel slapende is afgebeeld, is niet onduidelijk de Raadpensionaris (Oldenbarneveld) te herkennen.

- 1137 Ghy Patriotten thans „kijk uut, kijk uut, kijk uut,
Siet wat een vreemden Dans „om de Hollandtsche Bruut!

Aanvang van een stukje, waaraan een prent (aan de keerzyde onbedrukt) tot titel dient, en dat tot onderschrift heeft (blz. 12): Ghedruet buyten Antwerpen, In de Druckerij van een Lief-hebber des Vaderlands, Anno 1615.
(Met de prent) 12 blz.

De prent, die iets grooter is dan het stuk zelf, stelt de „vreemde Dans om de Hollandtsche Bruut” voor, die door den Keizer, den Koning van Spanje, den Aartshertog en de Infante wordt uitgevoerd, waarby de Paus op trom en fluit de maat aangeeft. De Hollandsche bruid, met Maurits aan haar zyde en zyn gevolg om haar heen, zit onder een loofpriël (de Hollandsche tuin), met een kraanvogel, het zinnebeeld der waakzaamheid op de eene en een verrekyker in de andere hand, dezen dans aan te zien. De prent heeft nog andere byzonderheden waarop in het stukje gedoeld wordt, en hetzelfde bovenschrift als de tekst, met verschil in de spelling. De tekst eindigt met een liedeken van 10 zesregelige koepletten. Wantrouwen tegen de Spanjaarden is het refrein, zoo van dit als van de volgende stukken. Men vindt hier ook toesprekingen op den oorlog in Gulik- en Kleefsland.

- 1138 Ghy Patriotten t'hans „kijk uyt, kijk uyt,
Siet wat een vreemden Dans „om de Hollandtsche Bruydt.

Bovenschrift van een lateren druk van het voorgaande stukje, zonder onderschrift of jaartal.
(Met de prent) 12 blz.

Deze druk is veranderd en vermeerderd. De titelprent, veel beter geteekend en uitgevoerd dan de vorige, bevat op kleiner bestek dezelfde voorstellingen. Het bovenschrift is in letterdruk, en hetzelfde als dat waarmede het stuk begint. De titel is van onderen onbedrukt. — De tekst is vermeerderd met een klein byvoegsel, dat op vyandelykheden van Emden en Bremen schynt te doelen. Ook is er een aardig Liedeken van 12 koepletten op de wyze Wilhelmus van Nassouwe, een Sonnet en een ander dicht bygevoegd, waarvan de voorletters den naam Maurits van Nassou vormen.

- 1139 Meret de wijsheyt vermaert „vant Hollandtsche huyschouwen,
En siet des Luperts aert „die niet is te betrouwen.

Opschrift van een stukje, dat even als het vorige een allegorische prent, van achteren onbedrukt, tot titel heeft, en tot onderschrift:

Ghedrukt in een' der Ste'en van de Bataefsche Maeght:
Ick hete t' Hollandtsch Huys, zoo ghy myn name vraeght.

In 't Jaer onses Heeren M. DC. XV. (Met de prent) 20 blz.

De goed geteekende en uitgevoerde prent stelt den Hollandschen tuin voor, door de leeuw bewaakt. Achterin zit de Holl. maagd in een sierlyk priel en ontvangt er de haren. Spanje als een schoone jonkvrouw gekleed, maar met een luipaard en gewapende krygsknechten achter haar, zoekt den tuin in te komen, maar wordt door den leeuw aangegrind. Bovenaan (in de prent) leest men hetzelfde opschrift als boven de tekst, met andere spelling. Het stukje heeft den vorm van een gesprek: tusschen Batavia (de maagd) en Vriendt des Vaderlands en eindigt met een Ghedicht van 4 vyftienregelige koepletten en een Liedeken van 8 zesregelige koepletten „op de stem: neen, neen, neen, men doet zoo niet.”

- 1140 Wieghe ofte Afbeeldinghe ende aenwijsinghe hoe de Spaensche ende Paepsche Prinzen tegenwoordelijk door haer soet praten alle Coningen ende Prinzen .. in den slaep wiegen tot dat sy ghereet sullen zijn ons het net over hoofd te trecken. Overgeset uyt het François Anno 1615. 8 blz.

De Spaensche en Prins Mauritius worden hier beurtelings (op rym) sprekende ingevoerd tot de andere Mogendheden. Het stuk doelt voornamelyk op den oorlog in Gulik- en Kleefsland. — De titel is versierd met een aardige houtsnede, waarvan men op de keerzyde de uitvoerige uitlegging vindt.

- 1141 Naerder Advijs over de Conferentie tot Delff gehouden, aengaende het Remedieren der yeghenwoordighe swaricheden in de Kercken deser Landen opgheresen. T' samen ghestelt door drie Dienaren des Godd. Woorts, door last van de ... Staten van Hollandt ende West-Vr. ende haer E. M. overghelevert den 9en November 1613. ... Enchuysen, Jacob Lenaertsz Meyn ... 1615. 56 blz.

Vergelyk N°. 1072 vv. *De Staten van Holland hadden de uitgave van dit geschrift, dat door de drie Contra-Remonstrantsche afgevaardigden op de Delftsche Conferentie: Bogardus, Becius en Hommius was opgesteld, toen verboden, zoodat die eerst in dit jaar plaats had. Zie o. a.: Uytenbogaert, 605, 625; Trigland, 756 vv.*

- 1142 Naerder Advijs enz. (als 't voorgaande) Tot Enchuysen, nae de Copie ghedruckt by Jacob Lenaertsz Meyn 1615. 56 blz.

- 1143 Oprecht ende Noodt-wendigh Bericht Joannis Wtenbogaert op een bitter Schrift nu versch t' Enckhuysen uytghegheven, metten Titul van *Naerder Advis over de Conferentie tot Delf, etc.* ... 's Gravenh., Hillebr. Jacobsz. ... 1615. 72 blz.

Zie o. a.: Uytenbogaert, 606.

- 1144 Antwoorde op dry Vraghen, dienende tot advijs inde huydendaechsche swaricheden. Ghetrouwelijk uyt de Fransoyse Tale, in onse Nederlandse Tale overgeset. Int Jaer ons Heeren 1615. 48 blz.

Wederlegging van de Resolutie der Staten van Holland tot den vrede der Kerken (N°. 1107). De schryver is de yverige Contraremonstrant Jacobus Trigland, de uitgever blykens het titelvignet Marten Jansz Brandt te Amsterdam. Zie over dit stuk o. a. Uytenbogaert, 625 26; Trigland, 676.

- 1145 Antwoorde enz. (als 't voorgaande) Ghetrouwelijk nae het Fronsoyse (sic) Exemplaeer ghedruckt. In 't Jaer ons Heeren 1615. (Met hetzelfde titelvignet). 48 blz.

Hierin is alleen blad a herdrukt, zoo als men zien kan aan de fout onverderbare, bladz. 3, die hier verbeterd is, hoewel die achteraan in de Erraten nog staat aangewezen.

- 1146 Verdedigingh van de Resolutie der Mog. Heeren Staten van Hollant ende West-Vrieslant, totten Vrede der Kercken, tegen seker Libel, gheintituleert *Antwoort op drie Vraghen*, enz. ... Eerste Deel. Ghestelt door Jo-hannem Wtenbogaert, Kercken-Dienaer in 's Graven-Haghe. 's Grav., Hillebr. Jacobsz ... 1615. (40) en 206 blz.

Zie hierover o. a. Uytenbogaert, 626; Trigland, 690 vv.

- 1147 Cort Examen ende Sententie Johannis Utenbogaerts over seker Tractaet, welckes tytel is *Verdediging van de Resolutie*, enz. Amst., Marten Jansz Brandt 1615. 88 blz.

Achteraan: Door Vincent van Drielenburch, Lidtmaet des Lichaems Jesu Christi, zynde over 't ghetuychenisse der Waerheyt ghebannen uyt de Stadt, Steden ende Landen van Utrecht. Den 24 December. Verg. N°. 1206, enz. Zie over hem en zyn schotschrift: Uytbogaert, 696.

- 1148 Christelycke ende nootwendighe verclaringhe, waerinne cortelyck ende duydelijck verclaert wordt, wat in seecker formulier van eenicheyt, uyt gegheven onder den tydel van *Resolutie van de Doorluchtige* etc. Met Godes H. Woort ende met de Leere der Ghereform. Kercken over een compt, ofte daer van verschilt ... Gedrukt voor een liefhebber der Waerheydt ... 1615. 452 blz.

Uitvoerig tegenschift van N°. 1107. Hiervan is ook Jacobus Trigland de schryver. Zie: Uytbogaert, 626.

- 1149 Bedenckingen vande waere moderate Broederen inden Classe van Gorcum, die de waere vrede der Gemeente Christi betrachten, D. Samueli Lansbergio voorgehedraghen op seecker voorstel van hem ghedaen ... den 5 Oct. A^o. 1615. Aengaende seecker Concept van vrede, by eenighe particuliere Remonstranten gesmedet enz. 1615. 8 blz.

Zie hierover uitvoerig: Trigland, 687 vv.

- 1150 Theologische Verhandelinge over twee Poincten, huydens-daeghs in gheschil staende, van welcke het eerste is: van de Verzoeninge door de Doodt Christi, voor allen ende yeder Mensche verworven. Het andere: vande verkiesinghe uyt het voorzien Gheloove. Eerst Mondelingh begonnen, maer daer na schriftelijck achtervolcht. Tusschen Guilhelmum Amesium Enghelsch Theologant, ende Nicolaum Grevinchovium: Bed. des G. W. tot Rotterdam. Niet sulex, als sy van Amesio, met syne by-voechselen (zo hy zelfs bekent) is uytghegheven, maer oprecht ende in haer geheel: Waer by noch ghevoecht is, des voorzeyden Grevinchovij Antwoordt, op de Aenhoudinghe Amesio. Rott., Mt. Bastiaensz ... 1615. (56) en 88 blz.

Met een Toe-eygenbrief aan de regering van Rotterdam, belangrijk voor de geschiedenis der geschillen aldaar.

- 1151 Vriendelicke ende corte verantwoordinghe teghens de groote lasteringhen, die daghelijcx soo buyten als binnen de Stadt werden uytghestroyt, tot verachinghe van Wilhelm de Hase Oud Dienaer der Ghem. Chr. binnen Haerlem Ghedr. by Adr. Rooman (te) Haerlem ... 1615. 8 blz.

Zie over de kerkelyke geschillen te Haarlem uitvoerig: Brandt, II. 291 vv.

- 1152 Conferentie gehouden den 1 Nov. 1615 ten huysse van Samuel Godin Ouderlingh, tusschen Thomas Maurois Predicant ten eenre ende ses Lidtmaten van de Walsche Kercke tot Amsterdam ter anderer zijde ... 1615. 4 blz.

De schorsing van den Remonstrantschgezinden predicant Simon Goulart uit zyn dienst gaf tot deze conferentie aanleiding, waarin Maurois zich zeer gematigd betoonde en aan de „lidmaten” (leerlingen van Goulart) beloofde „alle de ghene die van haer oft van Goulart qualijck spreken souden te censureren als lasteraers harer broederen.” Vergel. Brandt, II. 260 vv.

- 1153 Het Ampt der Kerckendienaren: Midtsg. de autoriteyt, ende opsicht, die een Hooghe Christelicke Overheydt daer over toecompt. Waerin sekere nader bedenckinghen insonderheyteit over het *Tractaet des E. J. Wtenbogaerts, van het ampt ende autoriteyt eener Hoogher Christ. Overheyteit in Kerckelicke saecken*, door Antonium Walaëum, Dien. des H. Ev. tot Middelburch. Middelb., Adr. van den Vivere. ... 1615. (VIII) en 216 blz.

Tegenschrift van N°. 873. Uytenbogaert achte dit, zoo als hy zelf schryft (Kerk. Hist., 505) «volle beantwoordinge waerdich, om dat het heel geleerdelyck ende zedich geschreven.» Hy had in 1616 een antwoord gereed, maar werd door andere drukten verhindert het uit te geven. Het zag echter by den derden druk van zyn Tractaet van 't Ampt in 1647 het licht. (Zie N°. 874).

- 1154 Predicatie door Johannem Wtenbogaert bearbeydet enz. (als N°. 878) door Ruardum Acronium ... ten tweede mael inden Druck ghegheven. Amst., M. Jz. Brandt ... 1615. 32 blz.

Onveranderde herdruk van een in 1610 verschenen geschrift (N°. 878).

- 1155 Grondtlick Bericht vande Beroepinghe der Predicanten: op wat wijze, ende door wien deselve gheschieden moet. Mitsg. wat vanden *Jure Patronatus* ... te houden zy. Door Johannem Acronium Dien. des G. W. binnen de Stadt Groeninghen. Ende nu ghetr. overgheset door Joh. Panneel D. des H. Ev. binnen Baerlandt. Middelb., Adr. vande Vivere ... 1615. (IV) en 44 blz.

Dit traktaat zag in het latyn in 1604 het licht.

- 1156 Vier Tractaten van de Volstandicheyt der Heyligen, in de welcke de selve met bequame ende ghenoechsame argumenten wordt bewesen ... Principalijck ghestelt teghens het Boeck P. Bertij vanden *Afval der Heyligen*. Door Lodovicus Crocium ... Prof. inde h. Sch. van Bremen. Amst., voor Hendrick Laurensz ... 1615. 190 blz.

Uit het Latyn vertaald en daarin waarschijnlijk vroeger geschreven. Zie Baudaert, B. VII. 6. Verg. N°. 1084.

- 1157 Van de Volhardinghe der Heylighen, tegens M. Petri Bertij twee Vraechstucken van den Afval der Heylighen. Beschreven ... door Sebastianum Damman Pred. binnen Zutphen. Ench., Jacob Lenaertsz Meyn ... 1615. (32) en 200 blz.

- 1158 Brief van Janus Drusius Prof. van de Hebr. tale in de H. Sch. tot Franeker, aen de Nederlandtsche Broeders. Waer in wederleyt wordt de valsche lasteringhe van 't *gheschapen* woordt, onlanx tegen den Autheur gestroyt by Sibrandus Lubbertus Prof. in der Godheyt aldaer. Wt den Latyne ghetr. verduytscht 1615. 8 blz.

Deze vertaling is vermeerderd met een paar Sonnetten van den overzetter: R. T. (Reinier Telle?) Zie over dit geschil: Brandt, II. 323.

- 1159 Den Recht-gematichden Christen, Ofte vande ware Moderatie, ende verdrachsaemheyt, die tot behoudinghe vande waerheyt ende vrede in de Gemeynnten Christi, na Godes woort onderhouden moet worden. Door Jacobum Triglandium, Dien. des G. W. inde Ghem. Chr. tot Am-

steldam. Uytgeg. door een Liefhebber der Waerheyt. Amst., P. van Ravesteyn. 1615. (VIII) en 68 blz.

Zie o. a. Trigland, 627 vv.

- 1160 Den Recht-ghematiehden Christen *enz.* ... De tweede Editie .. Amst., J. Ez. Cloppenburg ... 1615. 70 blz.

- 1161 Christianus-Mercurius t' Samensprekinghe, van de eeuwige Voor-schickinghe ofte Voor-ordeninghe Godes, welke ghenaeft wert Praedestinatie. Inghestelt door een Liefhebber der Euang. Waerheyt ... Teghens de Remonstranten ende Pastoren van Wtrecht. Mitsg. teghens die van 't Pausdom 1615. (*Amst., M. Jz. Brandt; gedr. by Nic. Biestkens*). 60 blz.

De schryver van dit stuk, dat voornamelyk tegen Taurinus gericht is, is blykens de onderteekening van een voorwoord aan T., Vincent van Drielenburch. — Achteraan vindt men een Ghesangh van 12 koepletten, met twee afbeeldingen van Pallas en Fides bovenaan. Op de laatste blz. aanwyzing der drukfouten. — Zie over Drielenburch, Baudaert, B. VIII. 20, en vgl. N°. 1147.

- 1162 Christianus-Mercurius *enz.* *Dezelfde druk als de vorige, maar in plaats van het Ghesangh enz., dat daar achteraan gevonden wordt, is hier een Ghesangh van 7 koepletten, met afzonderlyken titel achter gevoegd. Op den titel wordt M. Jz. Brandt te Amsterdam als uitgever genoemd. Op de laatste bladz. in plaats van de Errata, de Hollandsche leeuw in een krans.* 60 blz.

- 1163 Vrede-sang, welke dienen mach voor een eeuwich Nieuwe-jaer-liedt Ghedrukt in 't jaer o. H. 1615. Voor den autheur (*Amsterd., Broer Jansz*). 12 blz.

Twee Liedekens, het eene op de wyze: Het was een fraey rijck burghers kindt in 36 achtregelige, het andere op de wyze: O nuict jalouse nuict contre moy coniuuree, in 40 vierregelige koepletten, beiden voor verdraagzaamheid yverend, en voor dien tyd niet slecht berymd. De dichter schynt Reinier Telle te zyn. Vgl. op het jaar 1617.

1616.

- 1164 Cort verhael van het grouwelick ende verradelijck vergiftighen van Sir Thomas Overberry door den Grave van Sommerset, met sijn Huysvrouw ende hare Complicen midtsg. hare ghevanckenisse, examinatie, sententie ende executie. ... Amst., voor Desid. de la Tombe ... 1616. 24 blz.

Zie: Baudaert, B. VII. 20 vv.

- 1165 Artyckelen des verdrachs, gheaccord. tuss. ... Frederick Uldrick, Hertogh tot Brunswijck ende Lunenburg etc. ten eenre ende den Erb. Raedt *enz.* ... der Stadt Brunswijck ter anderer syde (*in d. 21 Dec. 1615*). Amst., Broer Jansz ... 1616. 16 blz.

By Baudaert, B. VII. 74—78.

- 1166 Sententie by den Hove van Hollandt ghewesen, over de grouwelijcke Moordt begaen aenden Persoon van Jan van Wely, Coopman ende Juwelier van Amsterdam, ghepron. ende geexecut. den 16 Mey 1616 in 's Gravenh. ... 's Grav., Hill. Jacobssen ... 1616. 12 blz.

Zie over dien moord: Baudaert, B. VIII. 39 vv.

- 1167 Sententie enz. (*als 't voorg.*) Midtsg. een verhael vande Executie. Nae de Copy gedr. in 's Grav. enz. (*Achteraan:*) Tot Haerlem, gedr. by Vincent Casteleyn, in de Boeck-druckery. 1616. 12 blz.
- 1168 Warachtich verhael van de Confessie van de twee Moorders, Jan de Paris en Jan de la Vigne enz. Gedr. tot Leyden by Jan Claesz van Dorp ... 1616. 14 blz.
- Dit Verhael behelst niet anders dan de sententien, waarin de Confessie begrepen is.*
- 1169 Articulen voorghestelt inde Conferentie tot Loudun, by mijn Heere den Prince van Condé enz. ... Amst., Broer Jansz ... 1616. 8 blz.
- Zie: Baudaert, B. VIII. 82.*
- 1170 Publicatie van den Vrede, door begheerte van den Coninck ende mijn Heere den Prince van Condé Ghepubl. in ... Loudun ... den 4 dagh Mey 1616. Delf, Jan Andriesz ... 1616. 8 blz.
- Dit stuk behelst alleen de 18 aangenomen artikelen met de bekrachtiging van den Koning.*
- 1171 De Publicatie, verbreydinge ofte uytroepinghe vanden Vrede enz. (*als 't voorg.*) Na de Franch. Copie ghedruckt enz. ... 8 blz.
- 1172 Edict des Koninx (*van Frankryk*) tot de bevredinghe van de beroerten synes Rijcks (*Amsterd., Broer Jansz*). 1616. 24 blz.
- By Baudaert, B. VIII. 84—93.*
- 1173 Verklaringhe vanden Koninc over de bewaringhe des Heeren ende Princen van Condé enz. Ghepubl. ... den 7 Sept. 1616 (*Naar de copy:*) Tot Parys, by Fed. Morel enz. ... 1616. 8 blz.
- By Baudaert, B. VIII. 96—98.*
- 1174 Le Manifeste et declaration de M. le Duc de Guyse, sur son absence. Au Roy. (*Amst.*) Chez Broer Jansz, l'An 1616. 8 blz.
- Zie: Baudaert, B. VIII. 98.*
-
- 1175 Vertooch by den Dienaers des Godd. woorts, van wegen den Kercken van Hollant, gedaen aen den Staten van Holland in Oct. 1587. Mitsg. de Resolutie van dens. Staten op het voorsz. Vertooch. Amst., Broer Jansz 1616. 12 blz.
- Vergel. N°. 328.*
- 1176 Resolutie der ... Staten van Hollant ende West-Vrieslant. Totten Vrede der Kercken (*van Jan. 1614*). Amst., Broer Jansz ... 1616. 4 blz.
- Vergel. N°. 1107.*
- 1177 Censure ofte Oordeel der Doorl. H. Staten van Vrieslandt over den Brief van Johannes Drusius geschr. aen de Nederl. Broeders (*in d. 8 Febr.*) Uytghegh. door bevel van de voorgem. Heeren Staten met den voorn. brief van D. Drusius. Wt den Latyne vertaelt ... 1616. (*Amst., Broer Jansz*). 8 blz.
- In plaats van den Brief van Drusius heeft de vertaler er een Gedicht van 4 bladz. bygevoegd. Vergel. N°. 1158.*

- 1178 Resolutie van Ridderschap ende Steden, Repreſenteerende de Staten der Lantschap van Over-Yſſel. Tot onderhoudinghe van goede ruſte ende Chriſtelijcke eenicheyt, in de Kercken ende Ghemeenten des ſelven Landes (in d. 11 Mrt.). Na de Copye enz. Zond. jaar. 4 blz.
By Baudaert, B. VIII. 1, en elders.
- 1179 Resolutie enz. *Andere druk dan de voorg., ook zond. jaar. De titel heeft hier 12, op de vorige 11 regels.* 4 blz.
- 1180 Resolutie enz. *Andere druk. Op 1 breed fol. blad; het opschrift heeft Repreſenteerende; het ſtuk begint: Alſoo.*
- 1181 Resolutie enz. *Als de vorige op 1 breed fol. blad; het opschrift heeft Repreſenterende; het ſtuk begint: Alſo.*
- 1182 Redenen ende oorsaken waerom de Dienaren des Godd. Woorts, gehoorrende onder het Classis van Vollenhoo ende Steenwijck, niet en connen de Resolutie van Ridderschap ende Steden, ghenomen d. 11 Martij ... onderteekenen. Anno 1616. 12 blz.
By Baudaert, B. VIII. 3—6.
- 1183 Redenen enz. *Herdruk van het vorige, zonder het berigt van den drukker, dat daar aan de keerzijde van den titel gevonden wordt.* 12 blz.
- 1184 Placcaat van Baliu, Schepenen ende Mannen van Schielandt, houdende verbod om elders dan in kerken godsdienſtoefening te houden enz., in d. 21 Juny. Zonder afzond. titel. 4 blz.
- 1185 Placcaat enz. *Even als het voorg. zonder opschrift.* 1 blad fol.
- 1186 Placcaat. Alſo enz. *Nadruk van het voorg. Placcaat, kenbaar aan het voorvoegſel: Onder ſtondt onder het onderschrift.* 1 blad fol.
- 1187 Bailliu, Schepenen ende Mannen van Schielandt enz. *Nader plakkaat, tot inſtandhouding van het vorige tegen overtredingen, als te Zevenhuizen geſchied zyn (in d. 26 July).* 1 blad fol.
By Baudaert, B. VIII. 31.
- 1188 Placcaet (van de Staten van Friesland, houdende ordonnantie, om geen perſoonen tot den kerkdienſt toe te laten dan die bereid zyn de Nederl. Confessie en den Heidelb. Catechiſmus te onderteekenen en onder eede te belooven zich daaraan te houden; in d. 12 Sept.). 1 blad fol.
By Baudaert, B. VIII. 32.
- 1189 Verhael vande Heeren Joncker Adrian van Mathenes, Heere van Riviere, Opmeer, Does etc. Hugo Muys van Holy, Schout der Stadt Dordrecht: Gerrit Jansz vander Eyck, Burgem. der Stadt Delft: Meester Hugo de Groot, Raedt, ende Pensionaris der Stadt Rotterdam: ende Willem Pietersz Haſes, Burgem. der Stadt Hoorn, by de Staten van Hollandt ... gedeputeert, om de E. Heeren Burgem. ende Raden der Stadt Amsterdam te onderrichten van de oprechte intentie van haer Mog. Ed. tot conser-

vatie vande ware Christelicke Gereformeerde Religie enz. ... s' Gravenh., Hill. Jacobsz ... 1616. 106 blz.

De uitvoerige Oratie van Hugo de Groot, door Brandt (II. 345 vv.) medegedeeld, beslaat het grootste gedeelte van dit verhaal. Hy is door Trigland in zyn Kerck. Hist. (732 vv.) wederlegd.

- 1190 Poincten der Beschuldiginghe, die d' afgegane Ouderlinghen der Gereformeerde Kereke binnen Hoorn, tegens hare Kercken-dienaren Job. Wallesium ende Johannem Arnoldi hebben ingebracht. Midtsg. de Verantwoordinghe int kort, daer op ghedaen voor den Classe ende haren gheassocieerden. Ghelijck oock de Sententie ofte het Oordeel daer over by die van den Classe ... gheformeert ende gheuytet binnen Enchuysen ... Hoorn, Willem Andriessz 1616. (VIII) en 52 blz.

Zie over de Hoornsche geschillen: Uytenbogaert, 681 vv.; Trigland, 834 vv.

- 1191 Van-de Onderlinge Verdraagsaamheydt, die soo wel Predicanten als gemeyne Lidt-maten, niet tegenstaande verscheydenheyt van gevoelen in eenige Leer-poincten, met malcanderen in Liefde behooren te onderhouden; Tegen Jacobi Triglandii (t' onrecht genaamden) *Recht-Gematigden Christen*. Gestelt door Jacobus Taurinus, Bed. des. H. Ev. der Geref. Kereke binnen Utrecht. 'T Eerste Deel t' Utr., voor Jan Everdsen van Doorn. *Zonder jaar*. (XVI) en 163 blz.

Tegenschrift van N°. 1159. De Opdracht aan de Staten van Utrecht is gedagteekend: 20 January 1616, het Octrooi van de Staten van Utrecht aan de keerzyde van den titel 23 Nov. 1615. — Zie over dit geschrift o. a. Trigland, 632; Brandt, II. 449.

- 1192 Van-de Onderlinge Verdraagsaamheydt enz. 'T Eerste Deel. De Tweede Editie ... t' Utrecht, voor denz. *Zond. jaar*. (Onveranderde herdruk van het vorige). (XVI) en 168 blz.

- 1193 Van-de Onderlinge Verdraagsaamheydt enz. (als het voorg.) Het Tweede Deel ... t' Utr., voor denz. (XVI) en 188 blz.

De Opdracht aan de Regering der stad Utrecht is gedagt. 1 July, het Tot den Leser: 20 July 1616.

- 1194 Naarder Openinge dienende tot Grondige Aen-wijsinge van eenige Manieren van spreken gebruyckt by Jacobum Taurinum in zijn Eerste Deel van de *Onderlinge Verdraagsaamheydt*; gestelt aan de ... Schouth, Burger-meest. enz. ... van Amsterdam ... t' Utr., v. J. Ev. van Doorn. *Zonder jaar*. 52 blz.

Gedagteekend: 6 Mrt. 1616. — De partydigheid der Regering van Amsterdam, die het boek van Taurinus verboden had, en het drukken van allerlei libellen, als die van Drielenburch toeliet, wordt hierin uitvoerig aangetoond. Vgl. Brandt, II. 449.

- 1195 Verdediging van den *Recht-gematigden Christen* Jacobi Triglandij, tot voorstant van de rechtsinnighe onderlinghe verdraeghsaemheyte, teghens de vermomde onderlinghe verdraeghsaemheyte Jacobi Taurini ende sijn verwart boek van de selve. Door een ... Dienaer des G. W. ... Met een Voor-reden Jacobi Triglandij Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 128 blz.

Zie: Trigland, 632 v.

- 1196 Verthooninghe ende Openbaringhe van 't groote Vasten-avontspel des grooten duysteren Nachts vande blinde Werrelt de Groote Babylon. Voor d' ooghen ghestelt die ghene die inden dach wandelen: uyt seecker Boeck Taurini, Pastoor t' Utrecht, by den selven onlanghs met een verkeerden Tytel van *Onderlinghe verdraechsaemheyt* aen den dach gebracht ... Voor d' autheur nae d' oude ende nieuwe stijl 1615, ende 1616. 8 blz.
Rymelarij zonder veel zin, door dweepezucht en haat tegen de Remonstranten ingegeven, even als de andere schriften van Vincent van Drielenburch. (Verg. N°. 1147, 1161).
- 1197 Proeffken oft Staelken van Johannis Vtenbogaerts ende Jacobi Taurini Onderlinghe Verdraeghsaemheyt Ghenemen uyt haer schriften ... Het eene, *Verdedingh (sic) van de Resol. etc.* Het ander *Onderlinghe Verdraeghsaemheyt* ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 40 blz.
Vermeld by Uytenbogaert, 692.
- 1198 Verdediging van de Leere end Eere der Gereformeerde Kercken ende Leeraren, tegen verscheyden lasteringen, insonderheyt Johannis Wtenbogardi in zijn Boeck t' onrecht geintituleert *Verdedingh van de Resolutie, enz.* ... Door Jacobum Triglandium ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. (40) en 344 blz.
Met Opdracht aan Maurits, gedagteekend: 28 July 1616, en alfabetisch Register. Zie over dit geschrift: Uytenbogaert, 692; Trigland, 694 vv. Een verbeterde herdruk verscheen in 1619.
- 1199 Clare Justificatie van seeckere Passagien: daer over Jacobus Triglandius, in den Brief aen Syne Ex^{te} staende voor syne Verdediginghe, Johannem Wtenbogaert beschuldight van ontrouwigheyt: rakende voor-nam. de poincten van 't Noot-saken tot de Sonde: Ende d' Onderlinghe Verdraeghsaemheyt. 's Grav., Hill. Jacobsz ... 1616. 60 blz.
Door Uytenbogaert zelven geschreven. Zie hierover zyne Kerck. Hist. 692; Trigland, 694 vv.
- 1200 Clare Aenwysinge hoe Johannes Utenbogaert hem gheensins en suyvert, noch verontschuldight in sijn ghe-naemde *Clare Justificatie, enz.* ... Ghe-maeckt: door denselven Jacobum Triglandium ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 80 blz.
Zie: Trigland, 694 vv.
- 1201 Antidotum ofte hertsterckinghe tegens het schadelijk recept van Johannes Wtenboogaert, Moderatie ghe-naemt. Door Galenum Philaletium. Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 48 blz.
Vermeld by Uytenbogaert, 692. Zoo als blykt uit de Wonderlicke T' Samen-sprekinghe (over de Haarlemsche geschillen) in 1618 verschenen, is de auteur de hevige Contra-Remonstrant Damius, Med. Dr. te Haarlem.
- 1202 Noodighe Onschuldiginghe Joannis Wtenbogaert over 't Chartabel van Grove Lasteringen ende Beschuldigingen, niet getogen uit sijn Tractaet, maer uyt sijne wel-ghestelde Redenen verkeerdelijk aen-gewesen ... 's Grav., Hill. Jacobsz ... 1616. 32 blz.
Zie: Uytenbogaert, 694.

- 1203 Wtkomste ende Verthooninghe van den Utrechtschen Martelaer Johannes Wtenbogaert, de welcke zijn eyghen Examen ende de volghende Sententie in 't corte voorghesteldt zijnde, op het Toneel des Aerdibodems voortgecomen is met zijn verkeerde *Noodighe Ontschuldiginghe*, enz. Door Vincent van Drielenburch, Lidtmaat, enz. ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. (VIII) en 98 blz.
- 1204 Gheestelijke Klock-luyinghe, ende Klocke-gheslach over tweederleye voorstellingen ghedaen, voornamelyck aen Johan Wtenbogaert ende zyne voornaemste medestryders enz. ... Ghedruckt Auro Dammanni Aurei, sive Isaaci Goutii (?) *Zonder jaar*. 20 blz.
Door Vincent van Drielenburch. Ook op dit en het volgende stuk is de aanmerking by N°. 1196 van toepassing.
- 1205 Christianus-Mercurius ofte Christelijcken Bode met twee Brieven. d' Eene ghesonden aen D. Jacobum Arminium den 19. Apr. 1608, d' Ander ghesonden aen Johan Wtenbogaert den laetsten Augusti 1608. Door Vincent van Drielenburch, Lidtmaat enz. ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 32 blz.
- 1206 Copie van de Sententie gewesen by de Staten s' Landts van Utrecht, teghens Vincent van Drielenburch (*in d. 25 Nov. 1613*) Op dit formaet inden druck verv. (*om te*) binden by sijne schriften teghens J. Wtenbogaert 1616. 4 blz.
- 1207 Gulden Brief des seer vermaerden Theologi Martini Buceri, daer inne gheleert wordt, wat Ketterye is, wie kettters zijn, enz. uyt het Latijn ghetr. over-gheset ende uyt-ghegheven door J. Wtenbogaert. Met eene Voorrede aen de EE. Achtb. Magistraet van s'Graven-Haghe. 's Grav., Hill. Jacobsz ... 1616. (X) en 30 blz.
De Opdracht is gedagteek. van 26 Sept. 1616. Zie over dit stuk uitvoerig: Trigland, 695—99.
- 1208 Drie Gulden Brieven van Johannes Wtenboogaert Met aenteyckeninghen op de kant verklaert. Met noch een Voorreden, daer in een weynigh openinghe vanden Gulden Brief Buceri gedaen wordt. Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 16 blz.
Waarschynlyk door Jacobus Trigland. Zie over dit stuk zyn Kerck. Hist., 699 vv.
- 1209 Den Staet vande voor-naemste Quaestien ende gheschillen die ten huydighen dage gedisputeerd worden, tusschen de Oude Recht-gesinde, die men Contra-Remonstranten, ende de Nieuwesinde diemen Remonstranten noemt enz. Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 32 blz.
Volgens een geschreven aanteekening op den titel van dit ex. is Johannes Polyander (hoogl. te Leiden) de schryver van dit stuk. Het is uitvoerig vermeld door Trigland, 635 vv.
- 1210 Waerschouwinge, teghen het malitieuus ende valsche Gheschrift: nu versche uyt-ghegeven t' Amsteldam. Met den Titul *Den Staet van de voornaemste Quaestien*, enz. ... 's Grav., Hill. Jacobsz .. 1616. 32 blz.
Door Johannes Uytenbogaert. (Zie: Cattenburch, Bibl. Remonstr., p. 144). Vgl. Trigland, 637.

- 1211 Ontrouwe des valschen Waerschouwers, die teghen een seker boecxken, ghenamt *Stand vande hedend. Gheschillen* heftelijk ende bitterlijk, doch sonder waerheyt is uytghevaren. Waer by oock is ghevoeght een Claer Bewys van de dwalinghen Grevinchovij. Midtsg. de handelinghe D. Festi ende M. Episcopij Amst., M. Jz. Brandt ... 1616. 54 blz.
Door Jacobus Trigland. Zie zyne Kerck. Hist., 637.
- 1212 Voorbode vande Antwoort op seker boecxken gheintit. *Ontrouwe des valschen Waerschouwers* etc. Binnen weynich daghen tot Amsterdam wtgegeven, Leyden, J. Paedts Jz. Anno 1616. 12 blz.
Misschien door Bernard Dwinglo. Vergel. N°. 1213.
- 1213 Monster vande leere der Amsterdamsche Predicanten over de voornaemste Poincten die huysdacsghedisputeert werden tusschen de Oude Rechtgesinde die men Remonstranten ende de Nieuw-gesinde, die men Contra-Remonstranten noemt. Vervaet in 179 Artikulen. Ende ghetrocken wt hare, ende bysonder wt Jacobi Triglandij Schriften teghen den Eerw. Joan. Wtenbogaert Waer by noch sijn gevoecht eenige andere nieuwwicheden Festi Hommii ende Joannis Polyandri mede ghetrocken uyt hare Schriften. Ten dienste van M. Jz. Brandt, Boeckverc. tot Amsterdam, om by hem behandicht te werden aen den Autheur vande *Staet der voornaemste Quaestien etc.* Leyden, voor J. Paedts Jz ... 1616. 52 blz.
Door Bernardus Dwinglo. Zie: Cattenburch, Bibliotheca Remonstr., p. 55.
- 1214 Verantwoordinge tegens de hevige Predicatie Festi Hommii, gedaen in de Ste Pieters kercke tot Leyden den 16 Oct. deses Jaers 1616. Daerinne claerlijk bewesen wordt, hoe deselve Festus hem gheenssins en heeft gesuyvert, noch verontschuldicht, van de seltsame dolingen, hem aangewesen in 't *Munster van de Leere der Amsterdamsche Predicanten* Ghedr. ter Goude, by Jasper Tournay, voor Andr. Burier ... 1616. 40 blz.
Zie over de geschillen te Leyden in dit jaar: Brandt II. 405 v.
- 1215 Cope van sekeren Brief daer inne beantwoort wort de losse ende ontydige Na-Reden die Festus Hommii tot verantwoordinghe (van t' ghene hem inde *Naemscherminghe* jeghens zyne hevige Predicatie vanden 16 Oct. te laste was gheleyt) terstont na de Predic. op den 6 Nov. heeft ghedaen in de Hoogh-landsche Kercke. Met een seecker Discours over de selve Na-Reden Ghedruckt in de Mater Salem (*Amst.*) *Zond jr.* 28 blz.
De Brief is gedagt. 27 Nov., het Discours: 12 Dec. 1616.
- 1216 Conradi Vorsty Corte ende grondighe Belydenisse over eenige verborgenheden des Christelycken Gheloofs. Bij hem onlangs in Latijn gestelt, ende in druck uytghegh. in het tweede deel zyner antw. teghens Mattheum Sladum Ghedruckt nae de Copey, by Andries Burier, vander Goude. *Zond. jaar.* 10 blz.
Zie: Baudaert, B. VII. 6.
- 1217 Ondersoekinghe, Nae-jaginghe ende Eyghen-verstrickinghe D. Conradi Vorstij over des selven Conradi Vorstii *Corte ende grondighe Belydenisse,*

enz. Beschreven door Vincent van Drielenburch, Lidtmaet der Kercke J. Chr. ende Burgher t' Amstelredam. Amst., M. Jz. Brandt ... 1616.

36 blz.

- 1218 Discours oft Vertoogh van Caspar Barleus, Onder-regent van 't Collegie der Godtheyt tot Leyden. Waer in met een rechtveerdighe vrymoedicheyt van spreken bestraft worden de ondeugende raedtslaghen ende betrachtungen van sommige (*sic*) Theologanten ende Predicanten onses Vaderlands. Wt den Latyne verduytscht, na de Copie gedr. tot Leyden by Gov. Basson ... 1616.

36 blz.

Zie hierover uitvoerig: Uytenbogaert, 696 v.; Trigland, 693.

- 1219 Van de Eenicheyt die de Remonstranten houden met de Gereformeerde Kercken, ende andere, aeng. het stuck der leere begrepen in de vijfarticulen. Beschreven door Sebastianum Damman, Pred. binnen Zutphen... Zutphen, Andries Janssen van Aelst ... 1616.

(VIII) en 122 blz.

Vermeld door Baudaert, B. VIII. 21.

- 1220 Vande Vreemde Sonde, Schulde, Straffe, nasporinghe. Waer inne naecktelijk wert ontdeckt de rechte gront ende oorsake vande schadelijcke dolingen gheslopen in de Leeringhen vande Vrije-Wille, Predestinatie ende Justificatie. Onder verbeteringhe in druck ghegheven door D. V. Coornhert.... Ghedr. ter Goude by Jasper Tournay, voor Andr. Burier ... 1616.

172 blz.

Herdruk van een in 1580 in 't licht gegeven geschrift.

- 1221 Tafereel. Begrijpende corteljk het groot ende merckelijk verschil datter is tusschen de Leere der H. Schrifture ende der Gereformeerde Kercken, aen de eene, ende der Contra-Remonstranten aen de ander zijde, aeng. sekere drie Godtslasterlijcke Poincten, welcke Godvruchtelijk worden verboden te leeren inde Christelijcke Resolutie der ... Staten van Hollandt ... 1616.

12 blz.

Vermeld by Baudaert, B. VIII. 20; Uytenbogaert, 775. De leer der Contra-Remonstranten wordt hier o. a. met die der Turken vergeleken. De schryver van dit stuk, dat veel aanstoot gaf, werd eerst later bekend. Het was Reinier Telle. Zie: Brandt, III. 193. (Verg. N.º 1163).

- 1222 Tafel, Begrijpende korteljk het groot ende merckelijke verschil datter is tusschen de Leere des Godd. woordts ende de H. Schriftuere ende de Leere van de Drijvers der nieuwigheden. die men Remonstranten en Arminianen ofte Vorstianen noemt. 't Amst. by M. J. Brandt ... 1616. 24 blz.

Tegenschrift van het vorige. Zie: Baudaert, t. a. p. De schryver van dit stuk merkt ten aanzien van de vergelyking der „rechtzinnige” leer met die der Turken op, dat de Remonstranten zich dan wel mogen schamen, dat de ghene die noch in dicke duysternissen sitten” beter denkbeeld van God hebben dan zy.

- 1223 Babels Tragische Comoedie nu nieuweljkx aen den dach ghebracht voor alle rechtsinnighe Oordeelaers Gedr. anno 1616.

20 blz.

Met een breede uitslaande plaat, waarvan dit stuk de uitleg behelst. Het Pausdom en de Inquisitie zyn hier door twee boomen voorgesteld, die door de Hervormers en de voorvechters der hervorming (Maurits e. a.) omgehakt en met touwen naar beneden gehaald worden; bovendien bevat de prent allerlei nevenvoorstellingen in verband met de Openbaring. Ook Uytenbogaert, Taurus en Corvinus zyn er op een wonderlyke

wyze afgebeeld. De vervaardiger is dezelfde Vincent van Drielenburch, die zoo veel schimpfchriften tegen Uytenbogaert in 't licht heeft gegeven. (Vgl. N°. 1147, 61, 96, 1203—6).

- 1224 Raedtsel. Zond. pl. of jaar, op 1 smal fol. blad, aan eene zyde bedrukt.

Onderaan geschreeven „gedrukt in Dec. 1616” met de handteekening van Vincent van Drielenburch. In den vorm van eene gelykenis stelt hy hier zyne zaak voor als die van een braaf rentmeester, die door onrechtvaardige „mombaren” van zyn ambt wordt ontzet.

- 1225 Sekere Liedekens, ghestelt tot stichtinghe ende troost der vervallene ende verdruckte Kercke Christi in Nederlandt

R. E. B. I. E.

Dees vijf lettren bequaem, by een t' saem wel ghestelt
D' Autheurs naem en toe-naem, gantsch en volkomen spelt.

Tot Amsterdam, Int t' Jaer ons Heeren 1616.

40 blz.

Verzameling van geestelyke liederen, alle onderteekend 't Gheloove baert Liefde, en beginnende met eene Voorreden des Autheurs op rym en een Sonnet onderteekend: Staet vast int Gheloove. Achteraan het onderschrift: Tot Amstelredam, voor Abraham de Koninck. Anno 1616. De Koninck was een yverig lid der Brabantsche Rederykerskamer aldaar.

- 1226 Verclaringhe van de Motiven ende Oorsaecken, daerdoor Marcus Antonius de Dominis, Aerts-bischop van Spalaten ... bewogen is geweest 't Pausdom te verlaten ende zich herwaerts over te begheven. Wt het Latijn, gedateerd tot Venetien, den 20 Sept. 1616 ghetrouw. over-gheset. 's Grav., Hillebr. Jacobsz ... 1616.

20 blz.

By Baudaert, B. VIII. 72—79.

- 1227 Verclaringhe enz. (als 't voorg.) Ende nu t' Amsterdam, by Broer Jansz. .. Zonder jaar.

16 blz.

- 1228 Der Iesuïten Negotiatie ofte Coop-handel, in de Vereenichde Nederlanden tot ghemeen best. In druck uytgheg. door last vande Ghedeput. Staten van Vrieslandt. Ghedr. na de Copye van Leeuwarden, by Abr. vanden Rade ... 1616.

(VIII) en 68 blz.

Verzameling van Brieven en andere stukken by een Pater der Jezuiten te Harlingen gevonden, en uit het Latijn vertaald. Zie: Baudaert, B. VIII. 32 vv.

1617.

- 1229 Verklaringhe ende Betuyghinghe van de Princen, Hertoghen, Pairs enz. Teghens de tzamensweeringhe ende tyrannije vanden Mareschal d'Ancre ende syne aenhanghers. Wt het Fransch .. overghezet. Schiedam, Adr. Cornelisz van Delf ... 1617.

16 blz.

By Baudaert, B. IX. 136 v.

- 1230 Cort Begryp vande ghewichtichste ende principaelste Redenen, dewelcke te kennen gheven de nootsakelyckheydt van eene generale vergaderinge der gereformeerde Kerken inde Stadt van Rochelle, enz. ... Ghetransl. uyt den Frans. Amst., voor J. Pz. Wachter ... 1617.

8 blz.

By Baudaert, B. IX. 145 v.

- 1231 Cort ende waerachtich verhael van t' gheene den 24 Apr. 1617 St. n. den Marquis d'Ancre tot Parijs in 't Hof vanden Coninck is weder-varen, ende wat sich voorders daer by ende andersints, toe-ghedraghen heeft. Delf, Jan Andriesz ... 1617. 8 blz.

Zie: Baudaert, B. IX. 150 v.

- 1232 Extract uyt een Brief uyt Parijs vanden 25 Apr. 1617 waer in verhaelt wert de doot vanden Maerschalc d'Ancre, enz. ... Amst., Broer Jansz ... 1617. 4 blz.

- 1233 Waerachtich verhael van het gheene in de Louvre tsedert den 24 April tot het vertreck van de Coninginne, moeder des Coninx, ghepasseert is. Met de haranghen aen den Coninck ghedaen enz. ... Middelb., A. van den Vivere ... 1617. 8 blz.

Overgenomen in Baudaert, B. IX. 156—59.

- 1234 De Kercken-Ordeninghen der Ghereformeerder Nederlandscher Kercken enz. (*geheel als* N°.1028) ... De tweede Editie. Delf, Jan Andriesz ... 1617. (XXIV) en 128 blz.

Herdruk der vroegere Kerkenordeningen. Vergelyk N°. 1028.

- 1235 Kercken-Ordeninghe van den Jare 1591. Door last van de .. Staten van Hollandt ... inghestelt. Ende de Resolutie van de selve .. Staten daer op ghevolgt anno 1612 ... Delf, J. Andriesz ... 1617. 28 blz.

- 1236 Kerckelijcke Ordonnancien der Ghemeynte van Geneven, eertijts ghemaeckt, daer na vermeerderd, ende eyntelick bevesticht den 13 Nov. 1561 ... Overgeset in Nederd. uyt de Fransche Copie, te Geneven ... gedrukt voor Artus Chauvin, in 't jaer 1562. Amst., Broer Jansz ... 1617. 36 blz.

- 1237 Kerckelicke Ordonnantie der Gemeente enz. ... Amst., Broer Jansz ... 1617. 36 blz.

Dezelfde druk als de voorgaande met anderen titel.

- 1237*Schriftelijke Conferentie ... 1617. *Zie* N°. 996.

- 1238 Antiprocuratie, ofte Repliecke, op de verdediginge van de Resolutie. Eerste Deel, door Lucium Verum. Tot Amst., voor M. J. B. (*M. Jz. Brandt*) Anno 1617. 74 blz.

Tegenschrift van N°. 1146. Vermeld by Brandt, II. 457. Volgens de Wonderlijke T'samen. sprekinghe over het Vrouwen-praetjen van 1618, is de auteur Damius, Med. Dr. te Haarlem, die zich veel bemoeide met de kerkelyke geschillen aldaar.

- 1239 Ontmoeter bejegenende den Voor-bode van de Antwoordt op seker boeckken gheintit. *Ontrouwe des Valschen Waerschouwers* etc. ... Gestelt by forme van t'samensprekinghe ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1617. 32 blz.

Door Jacobus Trigland. Vergel. N°. 1211—12.

- 1240 Sententie ende Condemnatie vanden Hove van Ghelderlandt, over seecker *Tafereel*, nopende de hydendaeghsche questieuse poincten, by de Remonstranten hatelijk ghestelt, ende van Leyden derwaerts over-ghesonden (*in d. 6 Febr.*). Delf, Jan Andriessz .. 1617. 4 blz.
By Baudaert, B. IX. 3. *Vergel.* N°. 1221.
- 1241 Tafel, Begrijpende cortelijck *enz.* (als N°. 1222) ... Ten vijfdenmael ghe-druckt ende vermeerdert.... Franeker, Jan Lamrinck .. 1617. 32 blz.
- 1242 Tafel, Begrijpende kortelijck *enz.* Den sesten Druck. Amst., M. Jz. Brandt ... 1617. 32 blz.
- 1243 On-deckinghe van verscheyden On-waerheyden, ende Ontrouwicheyden, begaen in een seecker Schrift t' Amsterdam wighegh., met den Titel, *Tafel, Begrijpende t' Verschil tusschen de Leere des Godd. Woordts ende der Remonstranten* ... 1617. 32 blz.
Door Uytenbogaert geschreven. Zie: Cattenburch, Biblioth. Remonstr., p. 145.
- 1244 Verclaringhe van de Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, waer by hare Mo. Ed. int kort verthoonen, die oprechte goede meeninghe die sy altijds ghehadt hebben, ende noch hebben, omme neffens die vrijheyden ende Rechten der Landen ende Steden van H. ende W.-Vr., die ware Christelijke Ghereformeerde Religie in suyverheydt te behouden; ende waeromme hare Mo. Ed. als wettelijke Hooghe Overicheyt der voorsz. Landen toe-kompt, kerkelijke wetten te maecken ende doen onderhouden *enz.* (*ook voor het toelaten der Remonstranten*) (*in d. 5 Aug.*) ... 's Gravenh., Hill. Jacobssen ... 1617. 20 blz.
By Bandaert, B. IX. 31—35. Zie ook: Uytenbogaert, 807 vv. enz. Vergel. N°. 1353.
- 1245 Verclaringe van de Heeren Burgermeesteren, Raden, ende Vroedschappen der Steden van Amstelredam, Enckhuysen, Edam, ende Purmereynde Waer by hare E. E. in 't corte ende naecktelijck verthoonen de getrouwe affectie, *enz.* ... ende hoe verre d' autoriteyt van een Christelijke Hooge Overicheyt ... geexerceert behoort te werden *enz.* (*ook tegen het toelaten der Remonstranten*) (*in d. Sept.*) ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1617. 16 blz.
Protest tegen de voorgaande Verklaring. By Baudaert, B. IX. 63 v. Vergel. N°. 1355.
- 1246 Copie d'une Lettre escrite de sa Maj. de la Grand-Bretagne Jaques I aux Estats des Prov. Unies des Pays-bas, contenant declaration de ses lettres precedentes touchant les differents Ecclesiastiques és dits pays, avec l'advis pour les assopir (*d. 20 Mars*) l'An 1617. 4 blz.
By Baudaert, B. IX. 59; Uytenbogaert, 783.
- 1247 Copie van een Brief geschreven vande Con. Maj. van groot Brittannien Jacobus de I *enz.* Overgheset uyt de Franç. tale (*Vertaling van 't voorgaande*) 1617. 4 blz.
- 1248 Copie van een Brief gheschreven *enz.* (*als het voorg.*) ... Ghedruckt by Broer Jansz (*te Amst.*). Anno 1617. 4 blz.

1317. Carleton's Oratie. — De „Weeghschael" van Taurinus. — Het „Vertoogh," enz. 161
- 1249 Harangue de Monsr. l'Ambassadeur du Roy de la grand Bretagne (Dudley Carleton), faite au conseil de Messrs. les États Generaux des Prov. Unies. Touchant le discord et les troubles de l'Eglise et la Police, causées par la Doctrine d'Arminius (*le 6 Oct.*) .. 1617. 8 blz.
By Baudaert, IX. 69 v.
- 1250 Oratie ghedaen door den Doorluchtighen ... Dudley Carleton Ridder, Ambass. van Z. K. M. van Groot-Britannien, etc. (*Vertaling van 't voorgaande*) ... 1617. 8 blz.
- 1251 Oratie ghedaen door den Doorluchtighen, enz. (*Andere druk van 't voorg.*) 8 blz.
- 1252 Weegh-Schael, om in alle billickheydt recht te over-weghen de Oratie van ... Dudley Carleton, Ambass. van den Doorl. Coningh van Gr. Britt.: Onlanghs ghedaen inde Vergad. der ... Staten Generael: Ghe-maeckt tot grondighe Aenwijsinghe van den waren Oorspronck etc. der huydendaechsche On-eenicheyden in de Kercke ende Politie; ende Verdedinghe der ghener die daerin onschuldich zijn 1617. 72 blz.
De auteur van dit verdedig-schrift der Remonstranten tegen Carleton is de bekende Jacobus Taurinus. Men zie hierover Baudaert, B. IX. 72, 73; Uytenbogaert, 859—61. Zie de Tegenschriften op het jaar 1618.
- 1253 Copie. Die Staten Generael, etc. (*Verbod van het voorgaande geschrift, in d. 8 Dec. 1617*). 1 bl. fol.
Gr. Placcaatboek, I. 450.
- 1254 Cope van seker Vertoogh onlanghs by eenighe Predicanten der Ghere-formeerde Kercke ghedaen aen de ... Staten van Hollandt ende W.-Vr. Roerende de oudtheyt vande Gereformeerde Leere, ende de nieuwicheden die daer teghens werden ghepleecht. Delf, Bruyn H. Schinckel .. 1617. 16 blz.
De steller van dit vertoog is Uytenbogaert, in wiens Kerck. Hist. het blz. 745 vv. is opgenomen.
- 1255 Klaer ende grondich Teghen-vertoogh, van eenighe Kercken-Dienaren van Hollandt ende W.-Vr., gestelt tegen seker Vertoogh der Remonstranten den E.... Staten ders. Landen in Aprili voorl. over-gegeven ..., aen ders. Vergader. gepresenteert in Aug. 1617 Amst. voor M. Jz. Brandt ... 1617. 120 blz.
Waarschynlyk door Jacobus Trigland. Zie over dit geschrift Baudaert, B. IX. 26; Uytenbogaert, 752.
- 1256 Klaer ende grondich Tegen-vertoogh enz. (*als 't voorg.*) Den tweeden Druck, vernieuwt en verbeterd. Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1617. 120 blz.
- 1257 Noodighe Antwoordt op den Contra-Remonstranten *Tegen-vertoogh*, vattende eene clare ende grondighe wederlegginghe van t' selve. Met vast bewys dat de Leere der Remonstranten ... niet nieu, maer oudt is. Met eene Voor-Rede aen de ... Staten van Hollandt ende W.-Vr. roerende mede d' *Anderde Klachte der Kercke*. Eerste deel. 's Gravenh., Hill. Jacobsz ... 1617. (XLIV) en 208 blz.
*De schryver van dit stuk is Uytenbogaert (Cattenburch, l. 1., p. 145). Zie ook 21**

zyne Kerck. Hist., p. 752. — *Het tweede deel verscheen in 1618. De Anderde Klachte, waartegen de Voorrede gerigt is, vindt men onder N°. 1318.*

- 1258 Vertoogh van verscheyden Nieuwigheden, nopende principalijc d' absolute Praedestinatie metten aenkleven van dien, die by de Leeraers van de selve Predestinatie ghedreven worden; ende om dewelcke de Contra-Remonstrantsche Scheur-makers haer zelven van eenighe openbare Kercken af-scheyden: regel-recht strijdende met de Leere van de Catechismus, enz. ... Rotterdam, Mt. Bastiaensz ... 1617. 32 blz.

Door Nicolaes Grevinchoven. (Zie: Cattenburch, l. 1., p. 76). Zie ook over dit geschrift: Uytenbogaert, p. 753.

- 1259 Vertoogh van verscheyden Nieuwigheden, enz. (*als 't voorg.*) Den tweeden Druc. Rott., Mt. Bastiaensz. 32 blz.

- 1260 Ordonnantie by de Heeren van den Gherechte der Stadt Amstelredam. Ghepubl. den 21 Febr. A°. 1617 ... Amst., Jan Gerritsz ... 1617. 8 blz.

Tegen de Contra-Remonstrantsche oproermakers. By Baudaert, IX. 17.

- 1261 In-houdt van eenighe Brieven, aengaende de Beroerten binnen Amsterdam onlangs voor-gevallen. Met een Discours aen alle goede Patriotten enz. 1617. 28 blz.

Door Jacobus Taurinus. Zie: Baudaert, B. IX. 18; Cattenburch, l. 1., p. 128.

- 1262 Inhoudt, enz. voor-ghevalen enz. (*als het voorg.*) 32 blz.

Tusschen blz. 26 en de spreuken aan het slot is een vry hevig byvoegsel van 4 blz. gehecht, met opschrift: Het Boeck tot den Leser. De druk is overigens vry gelyk aan de vorige.

- 1263 Inhoudt, enz. ... voor-ghevalen enz. (*als het voorg.*) 28 blz.

Andere druk dan de voorgaande, zonder het byvoegsel. Aan het slot, na de spreuken, is een notabel Pasquil bygevoegd, onderteekend Abraham A. N., hetzelfde, dat Baudaert, B. IX. p. 18 mededeelt.

- 1264 Epistolica narratio nuperi Tumultus Amstelredamensis et dissertatiuncula super eo. Francofurti 1617. 24 blz.

Vertaling van het voorgaande, zonder het byvoegsel, maar met een Voorrede, gedagt. "ex Musaeo, Calendis Aprilis 1617."

- 1265 Antwoort, tot wederlegginghe van het monstreus, oproerich Discours ende Pasquil Jacobi Taurini ende der sijner, het welcke in Vergaderinge der E. H. Staten van Hollant ende W.-Vr. is gecondemneert. Gestelt door een Lief-hebber der Waerheyt ... 1617. 62 blz.

Tegenschrift van het vorige. De auteur wordt in het tegenschrift predikant te Amsterdam en leerling van Plancius genoemd. Zie hierover Baudaert, IX. 18.

- 1266 Antwoort, tot wederlegginghe enz. ... De tweede Editie ... 1617. 62 blz.

- 1267 Corte ende naecte ondeckinghe van den Luegen-geest onlangx verschenen in de uytgegeev. "Antwoordt tot wederlegginghe van het Discours over de Amsterdamsche beroerten" 1617. 36 blz.

Door Jacobus Taurinus. (Zie: Cattenburch, l. 1., p. 128).

- 1268 Publicatie, ende Interdictie vande E. Magistraet der Stadt Utrecht, tegens de ghenen, die, onder deessel vande Gereformeerde Religie, inde Christelijke Gemeeynte ende Republike ders. Stadt poogen scheuringe ende onrust aen te rechten. Utrecht, Sal. de Roy ... 1617. 8 blz.
By Baudaert, IX, 19; Uytensbogaert, 759.
- 1269 Publicatie enz. (als 't voorg.) ... Nae de Copie T' Utrecht enz. 1617. 8 blz.
- 1270 Publicatie enz. (als 't voorg.) ... Nae de Copie. T' Utrecht, enz. ... 1617. 4 blz.
- 1271 Handelinghe tusschen de Magistraet der Stadt Haerlem ende dien van den Kerckenraet, by Interventie van de Classe van dien quartier, op d' Electie van Kerkel. persoonen ende 't beroep van den Predicanten binnen de voorschr. Stadt Haerlem, ghevallen inden Jare 1616. Haerlem, Adr. Rooman ... 1617. 8 blz.
Zie over dit en de volgende stukken betreffende de kerkgeschillen te Haarlem: Uytensbogaert, 792 v.; Trigland, 821 v.
- 1272 Vreed-Accoort. Oft Handelinghe enz. (als 't voorg.) ... Nae de Copie, ghedr. t' Haerlem, by A. Rooman ... 1617. 8 blz.
- 1273 Requeste vande Dolerende Kercke van Haerlem, aende E.E. Magistraet ders. Stadt: Met den Deductie, ghestelt tot justificatie van d'onder-teekeninghe .. tot het overleveren van het voorschr. Request Neffens het provisioneel Accoort 't voorleden jaer ald. ghemaect Amst., M. Jz. Brandt ... 1617. 16 blz.
- 1274 Requeste vande Dolerende Kercke enz. (als 't voorg.) Den tweeden Druck. Amst., M. Jz. Brandt ... 1617. 16 blz.
- 1275 Nootwendich Vertooch vande onnoselheyt ende oprechticheyt des E. Kercken Raets van Haerlem ende de grove, tastelijke abuysen, van sekere uyt de Gemeente, die den dienst van den voorsz. Kercken-Raedt in twijffel trecken Tsamenghestelt tot onderrechtinghe ende wederlegg. van (de) *Requeste vande dolerende Kercke tot Haerlem etc.* ... Haerlem, gedr. by Adr. Rooman ... 1617. 48 blz.
In het Nootwendigh Tegenvertoogh (N°. 1277) wordt dit stuk aan den Haarlemschen predikant Isaac Junius toegeschreven.
- 1276 Nootwendich Vertooch, enz. (als 't voorg.) Haerlem, gedr. by Adr. Rooman ... 1617 voor Franc. Beyts, boeckverk. op de Merckt int Mis-verstant. 48 blz.
- 1277 Nootwendigh Tegen-vertoogh, waer in d' onnooselheyt van den vromen ouden Kercken-raedt, tegens de grove ende menighvuldighe lasteringhen van den Haarlemschen Vertoooger op haer uytgeworpen, verdedicht wert. Door D. M. D(amius) J. D. F(ilius) P(rocurator) H(adriani) P(ublicus). Amst., J. Ez. van Heerden ... 1617. 76 blz.
Hevig tegenschrift tegen het vorige, door den Med. Doctor Damius, die daarvoor den 30 Dec. uit Haarlem gebannen werd.

- 1278 D. Spranckhusy Justificatie teghen alle calumnien ende lasteren, die hem 'tsedert den aenvanck van sijnen Kerckendienst tot Haerlem opgeticht sijn. Mitsg. de redenen, waerom hy goet ghevonden hebbe te ver-soeken ontslaginge van sijnen Dienst tot Haerlem, enz. ... Haarlem, A. Rooman ... 1617. (VIII) en 44 blz.

- 1279 Corte Refutatie of wederlegginghe van de voorrede tot den Leser. Ghestelt voor de ghenaeemde *Justificatie* Spranckhusy ... Amst., gedr. by Barent Otsz voor Pieter Pietersz 1617. 20 blz.

- 1280 Een Liefvelijcke Vrouwenpraet, ghesteldt by gheschripte, tot Confusie vande arme Refutatie, welke onlanx is uytgegeven op de Voorreden van D. Spranckhusij Justificatie Gorinchem, Jan Haensberch Jansz ... 1617. 20 blz.

De schryver van dit stuk noemt Spranckhuysen zyn "oud-bekenden vrundt en medebroeder ende een promoteur van myne studien." Hy zegt ook tot de Contra-Remonstranten te behooren en teekent zich onder het "Tot den Leser": H. S. — Zie het tegenschrift op 1618.

- 1281 Grondich Bericht, waer in betoont wert, dat Spranckhusius door sijn ghenaeemde *Justificatie* niet min als ontschuldicht wordt: Ja culpabel is van een lasterlijcke beschuldiginghe teghen twee vrome Predicanten, midtsg. den Magistraet tot Haerlem. Ghestelt door een Liefhebber der Waerheydt ... Amst., Jacob Jacobsz. 1617. 78 blz.

De auteur is Dr. Damius, even als van N°. 1277, zoo als blijkt uit de Wonderlycke T'samen-sprekinghe van 1618.

- 1282 Vrede-handel tusschen die van t' Classis ende d' openbare Gereformeerde Kercke van Hoorn ter eenre: ende die haer van de selve, so Classe, als Kercke hebben afgesondert ter ander zijde. Aenghestelt by de ... Burgem. ende Vroedsch. der Stede Hoorn ... Tot Hoorn, ghedr. in ... 1617. 16 blz.

Deze vruchteloze onderhandelinge hadden in July—Augustus 1616 plaats.

- 1283 Bespreck, ofte Onder-handelinge ghehouden over eenige hydensdaechsche Kerckelijcke verschillen, ... tusschen Dominicus Sapma, Dienaer des G. W. in de openb. Gheref. Kercke tot Hoorn, ende Rippertum Sixti, mede Dien. des W. in de afgesonderde vergad. in de Ramen ... Ghedr. tot Hoorn, by Jan Jochemsz. Byvanck, voor Hendrick Gaerman ... 1617. (VIII) en 30 blz.

Met eene Opdracht van den uitgever, den Remonstrantschen predikant Sapma, aan de Regering van Hoorn, die hem de hand boven 't hoofd hield. Deze Opdracht is gedagt. 25 May.

- 1284 Resolutie van de Regering van Delft, houdende verbod van het uitstrooyen van boecken, liedekens, nieu-maren, refereynen, tot nadeel. strekkende der autoriteit van de Staten, den Prins, de Magistraten of ter diffamie van iemand in 't particulier. (In d. 20 July 1617). 1 bl. fol.

- 1285 Antwoort op een zeker Laster-schrift, door Adriaen Symonsz ende Reinier Bormans, beyde Predicanten wtgegeven, gheintit.: *Copie van een Schrift vervatende zekere antwoort van Petrus Wassenburch* Door

Petrum Wassenburch, Pred. in den Dorpe Poortugael ... Schiedam,
 Adr. Cornelisz van Delf. 1617. 60 blz.

Zie over deze geschillen: Trigland, 819 v.

- 1286 Antwoordt op een zeker faem-roovend' laster-schrift, door Henricus Slatius uytghegh. ende den 14 ende 15 Mey int openbaer tot Bleyswijk aengheslaghen, teghens de Schuer-Predicanten oft de Ware Leeraers der ghereformeerde Kercken door Samuel Beyer ... Rott., David Jacobsz van Hakendover ... 1617. 22 blz.

Zie over de geschillen van Slatius met de Contra-Remonstranten o. a. Brandt, II. 539, v.

- 1287 Henrici Slatii Post-Bode aen de Schuer-Predikers, die haer verstouten binnen Bleys-wijc te komen prediken: Over seker Libel, door een Snijder genaemt Samuel Beyer, tot haer-luyden verantwoordinghe (als hy seght) ghestelt, ende geintit. *Antwoort op seker faemroovende Laster-schrift, enz. In plano.*

Dit geschrift is gedrukt op 2 bladen in fol., aaneen geplakt, zeker om ook aangeslagen te kunnen worden. Het heeft tot dagteek. 14 Juny 1617.

- 1288 t' Loon, twelek Samuel Beyer kende schuldich te zijn aen den *Post-bode* die den opgeblasen ende hoochmoedighen Henricus Slatius aen de Schuer-Predicanten, oft de ware Leeraers der ghereformeerde Kercken heeft ghesonden, door Samuel Beyer. Rott., David Jacobsz van Hakendover ... 1617. 8 blz.

- 1289 Ontdeckinghe van de valsche Munte, die Samuel Beyer aen de *Post-Bode* van Henricus Slatius tot een Loon heeft willen gheven. Op de Toetse ghestelt, door P. v(an den) Base ... Ghedr. by Matth. Bastiaensz (*te Rotterdam*). 1617. 20 blz.

Achteraan de dagteekening van 28 Juny.

- 1290 Henrici Slatii Bewiis dat de Schuer-Predicanten zijn Vrienden ende Toestanders van dese Leere: Dat Godt on-mondighe jonge kinderzens, die in hare onbejaertheit sterven, zelfs der Gheloovighen, van eeuwigheyt heeft verworpen, ende in tijde verdoemt Rott., Mt. Bastiaensz ... 1617. 22 blz.

Gedagteekend: "In Bleys-wijck desen 24 July 1617."

- 1291 Tzamensprekinge tusschen eenen Predikant ende Leerlingh, over de huydens-daegsche verschillen, ende de heftige Procedueren die ter oor-zake van dese verschillen, van de ghene die men Gomaristen of Schuer-ganghers noemt, woorden by der handt ghenomen ... 1617. (*Achteraan: Ghedr. by Philips Philipsz (te Rotterdam)*). 44 blz.

- 1292 *Post-bode* verhalende de proceduren, aengaende het aennemen van de ... Dienaeren des H. Euang. respectie tot Buren ende Yselsteyn: teghens het snaeteren van eenighe onrustighe menschen ... Ghestelt door Theod. Boonius Bed. des H. Ev. tot Buesecom. Ghedr. in't Jaer 1617. (VIII) en 50 blz.

Met opdracht aan de Regering van Buren, gedacht. 18 Oct. 1617. Zie over de geschillen aldaar, met een enkel woord: Brandt, II. 703.

166 Kerkgeschillen in Gelderland, te Kampen. — Waardgelders te Utrecht, enz. 1617.

1293 Afghescheyt van wegghen de Heeren Staten van Gelreland den Kercken-
dienaren ders. Lantschap ghegheven (*in d. 5 Febr.*). Arnhem, Jan Janssen
.. 1617. 8 blz.

By Baudaert, B. IX. 1.

1294 Afghescheyt enz. (*als 't voorg.*) ... Arnhem, Jan Jansz. (*sic*) 1617. (*Nadruk
van het vorige*). 8 blz.

1295 Afghescheyt enz. (*als het voorg.*) ... Na de Cope. Tot Arnhem, by Jan
Janssen ... 1617. 8 blz.

1296 Zedich Onder-soeck van eenige handelingen in Gelderlandt in de maent
Februarius ter oorsaecke van seecker verschil tusschen de Predicanten
voorgevallen 1617. 24 blz.

*Door den Utrechtschen predikant Jacobus Taurinus. Zie: Baudaert, B. IX. 3;
Cattenburch, l. 1, p. 129.*

1297 Zedich Onder-soeck enz. (*als het voorg.*) ... Tweede Editie ... 1617. 36 blz.

Deze uitgave is veel vermeerderd.

1298 Antwoordt op seecker Laster-schrift gheintituleert *Zeedich* (in der daet
onzedich) *Onder-soeck van eenighe Handelingen* etc. Door Eusebium
Philaletium Ghedr. in de Mater Salem (*Amsterdam*) A°. 1617. 84 blz.

1299 Eerste ende tweede Af-ghescheyt, van wegghen de Heeren Staten van
Gelreland den Kercken-dienaren der selver Lantschap ghegheven. (*Het
tweede in d. 12 July*). Amst. (*niet Arnhem*), Jan Janssen .. 1617. 8 blz.

Het tweede "Af-ghescheyt" by Baudaert, B. IX. 13 v.

1300 Oprecht ende Claer Bericht waer in cortelijck teghens een ander ghestelt
is, I. Wat die Predicanten van Campen hier ondergeschr. van die hedens-
daechsche verschillen, over t' stuck van die Praedestinatie ... gevoelen.
II. Wat die selvige oock daer tegens, als onwaerheijden ende niuwichijden
... verwerpen Tot Campen, ghedr. by Willem Berendtss ... 1617. 20 blz.

*Het Voorbericht is onderteeckend den 29 Sept. 1617. De eenstemmig Remonstrantsch-
gezinde predikanten te Kampen waren Thomas Goswinus, Joh. Schotlerus, Ever.
Vosculius, Ass. Matthysius.*

1301 Oprecht ende Claer Bericht enz. (*als 't voorg. doch andere druk*) .. Tot
Campen, gedr. by Pieter Hendricksz van Wijringen ... 1617. 20 blz.

1302 Antwoordt van de Staten van Uytrecht, op de Propositionen, ghedaen
van wegghen de .. Staten Generael der Vereen. Nederl., syne Ex^{te}. ende
den Raedt van Staten, in Sept. 11. (*in d. 17 Sept.*) ... Uytrecht, 1617. 8 blz.

De Staten van Utrecht verdedigen hierin hun recht tot lichting der Waartgelders.

1303 Cope van een Request aen den Deken ende de Capiteynen van de
Schutterye der Stadt Leyden (*in d. 7 Oct.*) ... 1617. 4 blz.

Request tegen de lichting der Waartgelders. By Baudaert, IX. 81.

1304 Copie d'une Lettre de Mons. de Moulin, Ministre en l'Eglise reformée
à Paris, Escripte à un sien Amy en Hollande. Schiedam, Adr. Corneille.
8 blz.

Vergelyk N°. 1108.

- 1305 Copie eens briefs D. P. Molinaei Dien. des G. W. inde Gheref. Kercke tot Parijs, gheschreven aen eenen synen Vriendt in Hollandt. Wt het Fransch ... over-gheset. Schiedam, Adr. Cornelisz van Delf ... 1617. 8 blz.
- 1306 Copie d'une autre Lettre de Mons. de Moulin Escripte à un sien Amy en Hollande. Schiedam, Adr. Corneille. 8 blz.
- 1307 Copie van eenen anderen Brief D. P. Molinaei ... gheschreven aen eenen synen Vriendt in Hollandt. Wt het Fransch ... over-gheset. Schiedam, Adr. Cornelisz van Delf .. 1617. 8 blz.
- 1308 Copie de la Suite ou seconde partie de la Lettre de Mr. du Moulin Ministre en l'Egl. Ref. à Paris, omise de propos delibéré, et par tromperie, en l'édition de Schiedam. Ensemble des Ouvertures dudit Sieur pour travailler à l'Union des Eglises de la Chrestienté, et à appaiser les differens etc. Avec un Advertissement preallable sur la copie d'une autre Lettre dudit du Moulin. La Haye, Hill. Jacobssz ... 1617. 24 blz.
- Uitgegeven door Uytenbogaert, tegen de beide vorige slechts ten deele uitgegeven brieven. Zie zyne Kerck. Hist., 837; Cattenburch, I. I., p. 144.*
- 1309 Cope van 't vervolg ofte tweede Deel des Briefs D. P. Molinaei ... met voorbedachten rade ende door bedroch inden Druck van Schiedam achter-ghelaten. Midtsg. de Openingen vanden voors. P. Molinaeo, enz. Met een voorgaend Advertissement over de Cope eens anderen Briefs van den voorseyden P. Molin. Hier is oock voor aengevoecht de voor uyt gesonden Waerschouwinghe enz. ... Wt het Fransch ... over-geset ... 1617. 24 blz.

Vertaling van het voorgaande.

- 1310 Theologia vera et mera. Lactentium et infantium in Christo. Een suyer, klaar, alghemeyn Fondament-boeck. Door naacte Schriftoeren des O. Ende insonderheydt des N. Testaments ... Met een Devotie-boec vol allerley goddelijcke meditatie, ghebeden enz. Twelck de Christenheyt wel 1400 Jaren gemist heeft, ende nu eerst te voorschijn wort ghebracht door een Lief-hebber van de Vrije Eenigheyt aller Godt-lievenden herten ... Ghedr. (te Alkmaar) by de Wed. van Jacob de Meester. 1617. 38 en 58 blz.

Op blz. 37 van de Dedicatie noemt de schryver zich Een Jager na den Vrede. A. T. V. T. F. D. (Adolphus Tectander Venator Tectandri Filius Dedicavit). De Staten besloten dit geschrift »als onschriftmaetig en ergerlijk door de Schouten overal te doen intrekken" (Brandt, II. 533). Het zal dus zeldzaam geworden zyn.

- 1311 Epistola Ecclesiastarum quos in Belgio Remonstrantes vocant, ad Exterrarum Ecclesiarum Reformatos Doctores, Pastores, Theologos, qua sententiam suam de Praedestinatione et annexis ei capitibus exponunt... Opposita Epistolae Delegatorum Classis Walachrianae ad eosdem Doctores singulatim directae. Lugd. Bat., Joan. Patius .. 1617. (IV) en 134 blz.

Door Caspar Barlaeus. Zie: Brandt, II. 524.

- 1312 Cleophas ofte christelijck ghesprek, van twee discipelen gaende nae Emaus. Waer in gehandelt wert, van het oochmerck deser kerkelijcke

gheschillen, ende van de middelen om de selve te stillen. Door Ireneum Philaletium Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1617. 34 blz.

- 1313 Querela Patriae: dat is, Clachte des Vaderlants over de teghenwoordighe swaricheden, door ettelijke, ende etterlijke nieus-gesinde Leeraers, inden Lande van Hollandt verweckt. Claeghs-wijse ghestelt, door Alexius Philopator. Amst., voor M. Jz. Brandt .. 1617. 24 blz.

- 1314 Querela Patriae enz. (als 't voorg.) ... Den tweeden Druck. Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1617. 24 blz.

- 1315 Querela Ecclesiae ofte Clachte der Kercke aende Overheden des Lants, ende Dienaren des Godd. Woorts, over hare teghenwoordighe swaricheden. Door Ireneum Philaletium ... Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1617. 32 blz.

Zie over dit en het volgende geschrift: Uytenbogaert, 927.

- 1316 Querela Ecclesiae enz. (als 't voorg.) ... Den vierden Druck. Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1617. 32 blz.

- 1317 Weder-klaghe vande ware Christelieke Gereformeerde Kercke, teghens de bloedt-klachte vande woeddende Kerc: aende Overheden des Landts ... 1617. 16 blz.

Geheel op rym.

- 1318 Anderde Clachte der Kercke, aen eenighe voornemelijke Machten ende Overheden des Landts: over den grouwel tot Alckmaer uytghebroet, ende eenighe andere verwerringen tot verstorings van de Kerckelijke Vrede, onlanex voorghevalen. Waer in oock de weder-klaghe van de valsche Ghereformeerde Kercke beantwoordt werdt. Door Irenum (*sic*) Philaletium Amst., by M. Jz. Brandt ... 1617. 62 blz.

In 1618 verscheen een Derde Klachte.

- 1319 Oorspronck vande Swarigheden, ende Voor-slagh tot reddinghe in de Kercken van Hollandt. Door Eubulum Eirenephilum ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1617. 16 blz.

- 1320 Eryci Puteani Prof. Lovaniensis, De Induciis Belgicis dissertatio politica. Hactenus ab Auctore suppressa, sed nunc bono publico in lucem emissa. Adjecta est Justi Lipsii, ob argumenti similitudinem, de Induciis epistola. A. D. 1617. 40 blz.

- 1321 Eryci Puteani Prof. tot Leuven, Burgherlick Discours over de Nederlandsche Treves. Tot noch toe van den Auteur binnen ghehouden, maer nu int licht ghegheven, tot het ghemeene beste. Noch is hier by ghevoeght, om de ghelijckheyd der verhandelinge, Justi Lipsii brief vande Treves. Wt 't Latijn ... overgheset door E. M. F. L. ... 1617. 20 blz.

Vertaling van het vorige. — Vergelyk N°. 380, 701—8.

- 1322 Cort ende klaer Contra-Discours, over den Nederlantschen Treves, ofte Voorlooper, waer mede voor d' ooghen ghebeeldet werdet wat den Coningh van Spangien ende de Eertshertoghen vande Overheerde Provincien, voor ghehadht hebben met het maecken vanden Treves. 't Welck te sien is uyt

het Discours Eryci Puteani, Prof. tot Leuven als oock uyt Lypsii Brief. Beschreven door een Sterckijker. 10 blz.

Door Vincent van Drielenburch. Tegenschrift van het vorige.

- 1323 Spaenschen Raedt, hoemen de vereenichde Nederlanden alderbest wederom sal konnen brengen onder t' gebied van den Coninc van Spagnien. Tot waerschouwinghe van alle vroom Nederlanders, enz. ... 1617. 14 blz.

Geschreven naar aanleiding van de geschriften van Puteanus en Lipsius over den Treves. Overgenomen door Baudaert, B. IX. 91 v.

- 1324 Spaenschen Raedt ... t' ghebieidt, enz. Andere druk dan 't vorige. 8 blz.

- 1325 Spaenschen Raedt ... Franeker, Jan Lamrinck ... 1617. 8 blz.

Herdruk op last der Staten van Friesland, Zie: Baudaert, t. a. p.

- 1326 Spaenschen Raedt Middelburgh, Hans van der Hellen. 1618. 8 blz.

- 1327 Een helder Licht daer in klaerlick ghesien wort, dat d' Arminianen niet alleen de oorsaecke zijn van de hedendaechsche twisten der Kercken ende Landen, etc. Maer datse oock arbeyden (door liegen, lasteren, ende valsch beschuldigen) om de oude ware Gereformeerde Religie, ende alle liefhebbers derselver uyt te roeyen, door Inquisitie, ofte Vervolginge enz. Alles vervatet ende beschreven in twee brieven (*Achteraan:*) Amsterdam, in den Jare 1617. 64 blz.

- 1328 Na-Spring, hoe, ende in wat manieren de Prince van Orangien, hooghloff. memorie, de bescherminghe deser Landen heeft aengenomen, om de Neder-landtsche Belijdenisse, als in allen deelen met Gods woordt accordeerende, te maintaineren. En t' gevoelen der Contra-Remonstranten, in t' stuck vande Predestinatie met den aencleven van dien, als Schriftmatigh over al in te voeren 1617. 12 blz.

Door Jacobus Taurinus, predikant te Utrecht. (Zie: Cattenburch, l. I., p. 129). Vergel. Baudaert, B. IX. 23.

- 1329 Na-Springh enz. Den tweeden Druck ... 1617. 16 blz.

- 1330 De rechte Spore ende Aenwijsinghe, dat de Doorl. Prince van Oran-gien hooch-loff. Memorie, de bescherminghe der Nederlanden heeft aenghenomen voor de warachtige Religie, tegen de tyrannije der Spagniaerden enz. Dienende (by maniere van een Voor-looper) tot wederlegghinghe van de wel-schijnende gheintituleerde, doch slimme *Nasporinge* Metter spoet by-gebracht door T. G. B. V. A. P. L. ... 's Gravenh., A. Meuris ... 1617. 26 blz.

- 1331 Seeckere Articulen van de Macht eens Princen, ofte des Magistraets: Ghestelt by David Lindesay in 't Latyn Ende nu in onse Duytsche tale overgheset 1617. 8 blz.

- 1332 Ernstighe Aen-spraeck aen de Maeghdt van Hollandt, tot waerschouwinghe van alle goede Lief-hebbers der Oude Vaderlijke Vrijheydt. En Vertel-lingh van een Droom ... 1617. 12 blz.

Op rym. Het Droom-gezicht is geschreven „op Rommel-dicht.“ De auteur is de Utrechtsche predikant Jacobus Taurinus. (Zie: Cattenburch, l. I., p. 129).

- 1333 Maechts Antwoort tegen, op, en aen, de aenspraeck van een courtsaen,
Die haer als een valsch gedrocht, tong-erg te verleijen zocht.

Zonder jaar. 24 blz.

Bovenschrift van een plaat, de Hollandsche maagd in den tuin voorstellende, die door den Courtsaen (buiten den tuin staande) wordt aangesproken. Onder het hek leest men: Door Isaac Abbama poet laureat. C. (sic) Op zyde: tot Rotterdam by Danit Jacobsen van hakendover, boeckvercoper aen vismart. Onder de plaat de versregels

Oock los geknoopt, den dichten Soom
Van dees nacht uijls dromers droom.

Na de Toe-eygheninghe aen de vrije Hollandsche Maghet, als mede haer ghetrouwe Beschermers en een aanspraak van den Dichter tot sich selven volgt het Antwoord, vervolgens een Zang in 13 coupl., dan een Romel-dicht op 't Droom-ghesicht met Verklaringhe. Het stuk heeft geen jaaraanduiding.

- 1334 Ernstighe Teghen-spraeck aen de Maeght van Hollandt, over seker Aen-spraeck by enen Mopsus ghedaen ... Met een uytlegginge van Mopsus Droom. Ghedruckt 1617. 16 blz.

Dit stuk en die onder N°. 1336 en 1337 beschreven, alle met dezelfde titelprent: de geharnaste waarheid op de bazuin blazende, zyn van den twistzoeker Vincent van Drielenburch.

- 1335 Ernstighe Teghen-spraeck, enz. ... Den tweeden druck ... Ghedr. Anno 1617. 16 blz.

Vermeerderd met een Toe-giftien aen de Lesers. Sonnet.

- 1336 Calendier ofte Almanach waer inne men kort, klaer, ende waerschijnlijk opspeuren, naspeuren, ende sien kan, de Apocalyptische Beeste ende de Babylonsche Hoere daer op sittende. Mitsg. die ghene die d' selve figuerlijcker wyse in de seven vrye Nederlandsche Provincien ... representeren. Ghepractiseert door seeckeren Sterckijcker. Met een wonderlijcke nieuwe Practica, en noch wat wonders wat nieuws ... (Op blz. 14:) Geschreven in Martio ... 1617. 24 blz.

Door V. van Drielenburch. Op blz. 15 begint met een' nieuwen titel, waarop de waarheid met de bazuin is afgebeeld: Wat wonders wat nieuws van de Kercke Godes ende Christi, ende van hare bescherm-Heeren, etc., op rijm.

- 1337 Basuyne der Waerheyt teghen Vrouw Leughen. Mitsg. een korte ende klare aenwysinghe ende presentatie van 't warachtich ende rechtvaerdich bewijs ... 't gene by Vincent van Drielenburch in zyne schriften, Barnevelt, Ledenberch ende Vtenbogaert te laste gheleyt is. 16 blz.

Het eerste op rijm.

- 1338 Claer ende onwederleggelijk bewys, dat Vincent van Drielenburch, een van de principaelste Voorvechters der Amsterdamse predicanten, is, ende niet recht genaemt mach worden een Boef. In plano.

Op een fol. blad in 2 kolommen gedrukt. Het bewijs bestaat uit 10 redenen. Onderaan een kort bericht aen den Leser en een Sonnet op V. v. D. onderteeckend: Iemand Adams zoon van Waermont. — V. v. D. schreef hiertegen een Claere wederlegginghe van de valsche bewysredenen teghens V. v. D. in Druck uytgegeven, om te bewijzen dat de selfde niet recht niet mach ghenaemt werden een Boef, zoo als blykt uit het volgende stuk dat daartegen gericht is.

1339 Corte ende claere verdedinge van de thien Bewijs-redenen voor desen in Druck uytgegeven, tegen Vincent van Drielenborgh, Waer uyt blijkt met hoe weynich fondaments en oprechticheyts hem de voorsz. D. van sulcx heeft ghesocht te suyperen in zijn *Clare Wederlegginge*, etc. Door H. Pagium Student der H. Theologie. Leyden, J. Paedts Iz. 1617. 40 blz.

1340 Gal-braecke te weghe ghebracht door een Leydtsche Purgatie, aen den Persoon van Vincent van Drielenburgh,

Die nu syn schoorsteen-roet so na heeft uytgespogen,
Dat hy genoech bekend voortaan niet meer te mogen.

Tweede Druck vermeerdert ende verbeterd 1617.

8 blz.

Dit gedicht, dat verscheidene goede verzen bevat (zie o. a. de aanhaling in Baudaert, B. IX. 27) is onderteekend R. T. Lydt en hoopt. Waarschynlyk Reinier Telle, de auteur ook van de volgende stukken.

1341 Reinier Telles Tweede Vredesang: ofte Jaerlied op de vol-eyndinge van de eerste hondert jaren na de aengevangene Reformatie der Kercken. t' Amst., gedr. by Porcevant Morgan ... 1617. 8 blz.

Vergel. N°. 1163.

1342 Der Contraremonstranten Kerf-stock, die nimmermeer yser wordt. Aen de Roomsche Catholijken. Op de wyse: Het was een fray rijck Burghers kindt. Door een Lief-hebber van de vrye Waerheyt. Ghedruckt in de groote onbekende Werelt. Zonder jaar. 8 blz.

Niet onaardig maar scherp spotticht, van den yverigen Remonstrant Reinier Telle. De Kerfstok van de Contra-Remonstranten is de volstrekke verkiezing en verwerping. De dichter laat hen o. a. tot de R. Katholieken zeggen:

„Ghy hebt het met u biecht wel drock,
Maer, vrienden, wy zijn wyser.
Wy hebben een goe *Kerf-stock*,
Die nimmermeer wordt yser
Daer op wy moghen kerven,
Om niet, tot dat wy sterven.
Slaen andre vroeck, hant aen de ploech,
Wy komen tijts ghenoech.”

Het lied bestaat uit 60 dergelyke koepletten, en wordt door een Sonnet aen de Contraremon. voorafgegaan. — Het wordt vermeld door Baudaert, B. IX. 23; Brandt, III. 193. Op het jaar 1618 vindt men verscheidene tegenschriften.

1343 Defense de la Confession des Eglises Reformees de France, contre les accusations du S. Arnould Jesuite, deduites en un Sermon fait en la presence du Roy à Fontaine-Bleau Avec la Harangue faite au Roy par les Deputez du Synode National des Eglises pretendues Reformees de France, avec la Responce de sa Maj. le 27 May 1617. La Haye, Hill. Jacobssz ... 1617. 40 blz.

Zie hierover uitvoerig Baudaert, B. IX. 165—67, die de Harangue met het Antwoord heeft vertaald.

1344 Tractaetgen vande Rechtveerdighe Voorsienigheyt Gods: daer in ondersocht wort een seker geschrift van Heer Arnoux Jesuyt, met het welke hy soeckt te bewijzen, dat Calvinus Godt een Autheur vande Sonde

maeckt Ghestelt door P. D(u) M(oulin). Wt de Fransche in de Ned. Tale overgheset, ende met een Voor-reden verrijckt, inde welcke van de lasteringhen der Remonstranten een weynich ghehandelt wordt. Amst., M. Jz. Brant .. 1617. 24 blz.

- 1345 Declaration du Sieur de la Ravoire contre l'ordre des Chartreux: à ... Mess. les Estats d'Hollande et Westfrise, etc. La Haye, Hill. Jacobssens, 1617. 16 blz.

1618 (*).

- 1346 Waerachtige beschrijvinghe van een jammerlicke nieuwe tijdinge van een deerlicke moort die gheschiet is in West-Engelant by de stadt Excester, in een Dorp Littelen ghenaemt, enz. ... Dese justicie is gheschiedt den 1 Mey 1618 ... Ghedr. tot Middelborch, voor Adriaen Leenaertsz. 1618. 4 blz.

- 1347 Apologia ofte volcomen verantwoordinghe, waeromme die drie Standen des loflijcken Coninckrijcx Bohemen, sub utraque, haer hebben moeten defenderen, Insonderheyte teghen die schadelicke Secte der Jesuyten. Overgheset uyt den Hoochd. Gedruckt in .. Praagh ... 1618 ende nu tot Amsterdam. 14 blz.

Vermeld by Baudaert, B. X. 119.

- 1348 Cort bericht ende wederlegginge, der beswaernissen ende betichtinghen, dewelcke den Evangelischen Stenden, in 't Coninckrijcke van Bohemen, tot derselver ongelimp ende naedeel, te laste willen geleyt werden. Ghedr. nae de Copie tot Prage in 's Graven-Hage by Aert Meuris 1618. 20 blz.

- 1349 Een warachtige beschryvinge van een rechtveerdige Justicy, die gheschiet is binnen de stadt Heusden over een jonge man de welcke met zijn eygen moeder boleerde ... den 28 Juny 1618. (*Zonder afzond. titel.*) 4 blz.

- 1350 Seeckere tydinge van tgene aldereerst ghepasseert is tusschen onse Hollandtsche Oorloeschepen naer Venetien, ende de Spaensche. Maer insonderheyte hoe 36 Turcksche Zee-roovers het eylant Lancerotte hebben afgheloopen, geplondert, ende duysent menschen tot slaven ghemaect, ende hoe den Commandeur Moy Lambert met syn by hebbende Oorloeschepen, vergeselschap met de Spaensche, etlicke Roovers becomen hebben, hun haer loon gegeven, ende de arme Christen slaven een deel ontset. Geschiedt den 8 ende 9 July ... Amst., Broer Jansz ... 1618. 4 blz.

Zie: Baudaert, B. X. 98.

(*) In de volgende orde gerangschikt:

- a. Geschriften die in geen verband staan met de politiek-kerkel.geschillen in Nederland. — b. Stukken ten vorigen jare geschreven en nu eerst gedrukt, of gericht tegen andere geschriften in 1617 verschenen. — c. Stukken over onlusten in de vorige jaren in verschillende plaatsen voorgevallen. — d. Gebeurtenissen in Nederland van January tot Augustus 1618, en Paskwillen vóór de gevangenneming van Oldenbarnevelt uitgegeven. — e. Gebeurtenissen van de gevangenneming van Oldenbarnevelt af tot het einde van 1618, en Paskwillen in dien tijd verschenen. — f. Godgeleerde Traktaten, die tot de geschiedenis in geen rechtstreeksch verband staan. — Onder de paskwillen in dit jaar verschenen, zal men niet beschreven vinden de talrijke Spotprenten.

- 1351 Waerachtige ende verschrickelijke nieuwe tijdinghe, van den snellen ende onversnenden onder-ganck van de wel-bekende Vlecke Plurs in Switserlant op den 4 Sept. 1618 ... Amst., Broer Jansz ... 1618. 4 blz.

Zie: Baudaert, B. X. 102.

- 1352 Hemelsche Trompet Morgenwecker, ofte Comeet met een Langebaert erschienen Anno 1618 in Nov. ende Dec., ghestelt door Nicolaum Mullerium Doet en Profess. ... in Groeninghen. Tot Groningen, gedr. by Hans Sas ... 1618. 24 blz.

Hieraan zyn de mededeelingen van Baudaert ontleend, B. X. 102. Vergelyk op het jaar 1619, vooraan.

- 1353 Justificatie vande Resolutie der H. M. Heeren de Staten van Hollandt ende W.-Vr. ghenomen den 4 Aug. 1617. op hare H. M. name inghestelt ende aende Vroetschappen der Steden overghesonden. Met by voeginghe van verscheyden Verificatie daer toe dienende. Gedrukt int Jaer 1618. 104 blz.

De Resolutie met de Justificatie (blz. 1—19) zyn door Baudaert overgenomen, B. X. 37—45; de Verclaringe (blz. 61—89) vindt men ook op 1617, N°. 1244; de Naerder Verclaringe (blz. 70—81) by Baudaert, blz. 45—59. Zie ook over dit stuk Uytenbogaert, 812.

- 1354 Justificatie vande Resolutie, enz. Tweede Druck. Ghedruckt int Jaer 1618. 104 blz.

- 1355 Justificatie vande Cours die ghehouden wort by de Steden Dordrecht, Amstelredam, Schiedam, Enchuysen, Edam ende Purmereynde, als leden vande Vergad. vande E. M. Heeren Staten van Hollant ende W.-Vr., tot bewaringe vande Wettige regeringe der Landen, hanthoudinghe vande suyvere Leere enz. Amst., M. Jz. Brandt ... 1618. 136 blz.

Protest van de Contra-Remonstrantsche steden tegen de voorgaande Justificatie, en, gelyk deze, reeds in 1617 gesteld. Echter zyn hier stukken tot Juny 1618 bygevoegd. Het eigenlyke Antwoord op het vorige (blz. 43—72) is door Baudaert overgenomen, B. X. 50—61, zoo ook andere stukken die hierin voorkomen, als de Corte openinge, blz. 80—84 en de Aenmaninge, blz. 84, 85 (by Baudaert, blz. 61—63) enz. De Verclaringhe, hier blz. 72—80, zie men reeds op 1617, N°. 1245.

- 1356 Justificatie vande Cours enz. Den tweeden Druck. Amst., M. Jz. Brandt ... 1618. 136 blz.

- 1357 Wederlegginge van de Weegschaal onlangs uytgegeven tegens d' Oratie des Ed. Heere Dudley Carletons dienende tot verantwoording van de voorsz. Oratie, ende om te sien, hoe valsche ende incorrect die voorn. Weegschaal is. Gemaect deur H. C. du Jon ... Gedrukt anno 1618. (IV) en 440 blz.

Baudaert noemt (B. IX. 73) deze beantwoording van de Weegschaal, door Joh. Casim. Junius, zoon van Franciscus een deftich Tractaet, dat evenwel, zoo als Uytenbogaert er byvoegt, die echter niet wist wie de auteur was, „naderhandt voer vuyt papier verkocht is.” De „Weegschaal” vindt men N°. 1252.

- 1358 Triomfe van de Doorl. Pr. van Orangien, ende het gheheele huys van Nassau, so wel overleden als teghenwoordigh. Met bewijs van de schandelicke daden ende schriften, in wat Balans ofte *Weeghschael* de Lasteraers, dese Doorl. Pr. met der E. M. H. Staten Bontgenoten omspringen. Voorts het afscheyden (van de teghenspreekers) der Ghereformeerde, of Princen Geusen By C. Ar. G. Anno 1618. 32 blz.
Op den titel is een Oranjeboom afgebeeld, "wassende aen den Nassauwen stroom," met het wapen van Nassau op een der appels, die door een hart omgeven is. Het stuk is gedeeltelyk op rym.
- 1359 Representation touchant les differens survenuz entre-plusieurs, à cause des erreurs de quelques Docteurs amateurs de nouveleté. Dediez a son Excell. par un deffenseur de la bonne cause ... Amst., George Veseler, le 6 de Janvier, l'An 1618. 24 blz.
Verschillende fransche gedichten, uitgegeven door eenen Remy Bastien, die de eer der vervaardiging aan "un sien amy deffenseur de la bonne cause" toeschryft.
- 1359*Spaenschen Raedt enz. ... 1618. Zie N°. 1326.
- 1360 Discours van Franciscus Campanella, hoe de Nederlanden onder des Coninghs van Hispaengien ghehoorsaemheyt weder te brenghen zijn. Dienende tot opmerckinge aller getrouwe Voester-Heeren onses Lieven Vaderlants ... 1618. 12 blz.
Vergelyk N°. 1320—26. De titelfiguur van deze uitgave is een oude houtsneede, eene vrouw met de hand op een wapen rustend voorstellende, en met inschrift "Fecit Petrus van der Boerecht 1552."
- 1361 Discours enz. *Dezelfde druk als de voorgaande, met veranderde titelfiguur. die hier in slechte houtsneede, den schrijver moet voorstellen.* 12 blz.
- 1362 Discours Fr. Campanellae hoe het Nederlant te brengen onder de macht des Coninx van Spagnien. Wt Latijn in Nederd. overgheset Hier by is herdrukt seeckeren brief geschreven vande Heeren van Antwerpen aen de Heeren van Gendt, nop. seeckere vredehandelinge particul. by die van Gendt voorgenomen met den Malcontenten Wtgeg. ten beveele der Heeren Staten van Frieslandt. Franeker, Jan Lamrinck 1618. (VIII) en 24 blz.
Vooran een Tot den Leser, verklarende de reden dezer uitgave, en een gedicht Aan het Vereenichde Nederlant. De op den titel vermelde Brief is hier niet by, hoewel het Slotdicht op blz. 24 schynt aan te duiden, dat het stuk compleet is.
- 1363 Copie van de t' Samen-sprekinghe des Paus ende Coninghs van Spangjen, over henlieder ghenaeemde Nederlandtsche Rebellen. Gheschiedt in haren Droom, in de nacht van Vrouw-Lichtmisse, 1618. Wt het Italiaens ende Spaens getranslateert door Aleetheia. Ghedrukt ende herwaerts over gesonden uyt den Roomschen ende Spaenschen Dormter. Anno 1618. 16 blz.
- 1364 Tafereel, Begrijpende cortelijck enz. (als N°. 1221) Den derden Druck, vermeerdert met een Na-reden aen die uytvercorenen Kinderen Godts om haer aen dese of dierghelijcke valsche loghens niet te ergheren ... 1618. 16 blz.

- 1365 Derde Klachte der Kercken, teghens den heylloosen *Kerf-stock* der Remonstranten. Tot bewijs dat de selve na het Pausdom hellen ende haer met de Papisten, Martinisten, Mennonisten, ende Libertijnen soecken te verstercken, om de Ghereformeerde Religie te onderdrukken. Door Ireneum Philaletium. Waer in oock de Schelt-redenen in de Voor-reden vande *Noodighe Antwoorde der Remonstranten*, tegens de *Anderde Klachte* uytghespoghen, werden beantwoordt. Amst., M. Jz. Brandt ... 1618. 88 blz.

Vergelyk N°. 1342, 1257, 1318.

- 1366 Tweede Deel van de *Noodighe Antwoorde op der Contra-Remonst. Teghen-Vertooch*: vervatende klaer ende vast bewijs dat de Leere der Remonstranten, in dese Landen, ende ten opsien van de Reformatie inde selve, niet Nieu, maer Oudt is. Met eenen Brief aende ... Staten van Hollandt ende W.-Vr. 's Gravenh., Hill. Jacobssen. (VIII) en 164 blz.

Gesteld door Uytenbogaert. De Brief aan de Staten is gedagteekend 25 Mey. Vergel. N°. 1257.

- 1367 De kleyn Goudt-balans, al waer in gewogen wort hoe dat met onwaerheyt de oude Gereformeerde Leeraers, diemen nu Contraremonstranten noemt, belogen worden, van datse God den Auteur van quaet maecken, ende wort hier anders bewesen wt haer lieden eygen schriften ... Maer ter contrarie eer can bewesen worden wt den Thesius Jacobus Arminius ... Door Geeraert Aertsz. Leyden, Jan Claesz van Dorp. 1618. 16 blz.

Blykens de voorrede geschreven tegen het Vertooch der Remonstranten (N°. 1254) en het „boeckken van Campen” (N°. 1300).

- 1368 Quel-geest vervaetende ettelijke vragen aen de Contra-Remonstranten, van de Praedestinatie der onmondige kinderen, in haere kintsheyt ster-vende, om daer op te hebben ronde en eenvoudige antwoord, conform t' ghevoelen welke sy in haer *Tegen Vertooch* ... verclaeren, enz. ... 1618. 28 blz.

Tegenschrift van N°. 1255.

- 1369 Geessel om uyt te dryven den Arminiaenschen *Quel-Gheest*. By een ghe-bracht om te bedwinghen de vermetene curieusheyt van eenen onbekenden Vrager, noopende de Predestinatie ... Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1618. 32 blz.

- 1370 Trouhertighe Vermaninghe aen alle Swangere ende Barend VROUTGENS: aen alle Ouders die kinderen teelen ende ter Doope presenteren; oock aen de Ghetuygen ders. kindekens: mitsg. aen alle Predikanten als Festum, Colonium, Hermannum, etc. wanneer zy kinderens krijghen, om den H. Doop aen des. te verrichten. Ghebout op het Fondament van seeckere passagien, ghetrouwel. alhier aenghetrocken, in 't Latijn, François, Duyts ende Engels ... Anno 1618. 14 blz.

Dit geschrift heeft dezelve strekking als de Quelgeest.

- 1371 Nieu Reken-boeck op den Arminiaenschen *Kerf-stock*, eertijts ghemaect tot spijt van de Gereformeerde Christenen, met het advijs van alle steden ende schanssen die den Prince Maurits ende de Kerck des Christen ghe-

loofs toegedaen zijn By een ghestelt door een Boer uyt de Veenen
.... Ghedr. na de Copeye tot Dordrecht, by Pieter Verhaghe. Anno 1618.
8 blz.

*Het Advys is op rym, in 51 koepletten; in ieder van deze worden een of meer plaatsen,
die Maurits zyn toegedaen, sprekende ingevoerd.*

- 1372 Nieuwe Tijdinghe, hoe de Arminianen tegen de Reformeerde Leeraers
der Christel. Kercke hebben eenighe schimp ende spot ghemaect op
eenen *Kerfstock*, enz. ... Ghedr. tot Franeker, by Jan Lammerincx ... 1618.
8 blz.

Geheel gelyk aan het vorige.

- 1372*Nieuwe Tijdinghe ... ghemaect, enz. (*Andere druk by denzelfden*) ... 1618.
8 blz.

- 1373 Nieuwe Tijdinghe, enz. ... Eerstlyck gedrukt tho Dort ende nu na die
Copeye tot Gröningen by Hans Sas, 1618. 8 blz.

Nadruk, naar de Groningsche spreektaal gewyzigd.

- 1374 Verification de la bonne foy de M. Fabrice de Bassecourt, par cy devant
deux fois Prebstre de la Papauté, et maintenant un tresdigne promoteur
du schisme et de sedition, es Eglises et en l'Estat de ce pays... Imprimé
l'an 1618. 36 blz.

*De schryver van dit stuk is Carolus Niellius (de Nielles), predikant by de
Waalische gemeente te Utrecht, de gevoelens der Remonstrantschgezinden toegedaen.
Zie: Brandt, II. 543. Een ander geschrift tegen Bassecourt: Tableau de la bonne
foy et sincerité de M. Fabr. de Bäss., par cydevant deux fois Prebstre, ook van
de hand van Niellius, en in 1617 verschenen, had een Responce à un faiseur de
faux tableaux van Bassecourt uitgelokt. Daartegen nu is dit geschrift gericht.*

- 1375 Apologie de Fabrice de la Bassecourt à l'encontre de deux libelles
diffamatoires, l'un intit. le *Tableau*, l'autre la *Verification*, faits par un
Quidam sans nom. Avec une demande aux Remonstrans, touchant leur
sentiment en la doctrine du franc arbitre ... Amst., impr. par P. de
Ravesteyn. Pour Pierre Mostarde 1618. 64 blz.

Vermeld by Brandt, II. 544.

- 1376 Wat Wonder-Oudt-Nieuws, dienende tot clacr, ende on-weder-leggelyck
bewijs, hoe de Remonstrantsche Predicanten reysen en rotsen, om de
Jesuiten, Capucinen, ende andere Gheestelijcken by den Vyandt, te be-
soecken: ende met wat Courtosijenzymalcanderen ont-halen ... 1618. 28 blz.

*Bassecourt had in zyne Apologie de Remonstranten te laste gelegd, dat eenige van
hen een reis naar Antwerpen hadden gedaan om met de Jesuiten te handelen. T'au-
rinus, de schryver van dit stuk (Cattenburch, I. I., p. 130) toont de onwaarheid
en ongerymdheid van deze lastering aan.*

- 1377 Oprechte, ernstighe Wee-klachte der Bataefsche Maeghet. Aen zyne Pr.
Exellentie ende d' overste des Landts. Tegen eene valsche clachte, onlangs
... jehgens de selve Maeghet ... ten voorschijn ghebracht ... 1618. 8 blz.

Tegenschrift van N°. 1332.

- 1378 Seignoor's Bommeken; waer in zijn leven verloont wort, door een Vreemdelinck ende Enckhuysen Vrou ... Ghedruckt voor Sr. Schenck. *Zonder jaar.*
16 blz.

Gedeeltelyk op rym. Seignoor is de Spanjaard. Men ziet hem met Vreemdelinck en Enckhuysen vrouw en vele gedierten, in wier gedaante de schryver hem laat optreden, op den titel afgebeeld. Vreemdelinck en Enckhuysen Vrou hebben het druk tegen de Remonstranten en de door hen uitgegeven geschriften: Tafereel (N°. 1221), Aenspraek aen de Maeght van Hollandt (N°. 1332) enz.

- 1379 Na-soeck ende Overlgginghe (*sic*) int korte, hoe ende in wat manieren, vele ende verscheiden Autheuren, tzedert hondert Jaren herwaerts hebben verstaen, dat d' oprechte Godts-dienst aenghestelt ende ghevoerdert, ende vande twisten der Religie gheoordeelt moet werden ... Daer mede de Remonstranten (na gheleghenthey) hen zoeken te behelpen teghen de Contra-Remonstranten. Met Applicatie Discours-ghewijse. Tot een gheluck-salich Nieu-Jaer-wensch ... Ghedr. in Jan. 1618. 26 blz.
- 1380 Raedt teghen de Kerckelijke Swaricheden ofte advys van een treflick, geleert man, buyten dese Landen, over het Middel, waer door dese Kerckelijke swaricheden aller bequaemst souden connen affgedaen worden. Gheextraheert uyt sijnen Brief, gheschr. uyt N. den 7 Nov. Anno 1617 Leyden, Dav. Jansz van Ipendam ... 1618. 16 blz.
- 1381 Openinghe ende aenwijsinghe van bequame Middelen, omme niet alleen de Kercken deser Gheun. Provincien, maer oock alle de Ghereform. Kercken van Christenrijk met malkanderen te vereenigen: Ghestelt, door P. du Moulin, Bed. des H. Ev. ... tot Parijs. Wt het Fransch over-gheset. 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1618. 8 blz.
- 1382 Extract wt de Annotatie ende Verclaringhen van de Acten des Vredehandels te Colen gheschiet, A^o. 1579 Vervat. 't Recht der Volck'ren, de Macht der Ov'richeden, ende de justitie van die van de Gereform. Religie inde Nederl. Provincien, etc. ... Amst., M. Jz. Brandt ... 1618. 8 blz.

- 1383 Assueri Matthisii Ontschuld. Dat is: Korte Openinghe van de gheheele Procedure, diemen in syne Af-zettinghe, teghens hem ghebruyct heeft: Ghestelt by forme van Antwoorde, op zoodanighen Af-scheydt-brief, als hem van de Magistraet der Stadt Deventer is te huys ghezonden. Met een Voor-Reden aen de Ghemeynte aldaer Rotterdam, Mt. Bastiaensz ... 1618. 30 blz.

Zie over zyne afzetting in 1617 o. a. Brandt, II. 688—91. Het antwoord dagteekent reeds van 5 Mey 1617 in Deventer. Hy werd dadelyk te Kampen beroepen. Zie het volgende N^o.

- 1384 Oprecht ende klaer Tegen-bericht tegen 't Libel by den Kamperen Remonstrantschen Leeraren Th. Goswinium, Ev. Voscuilium, Ass. Matthisium, Joan. Schutlerum in druk verveerdicht, onder den schonen titel van
23*

Oprecht ende Claer berigt, etc. Door Hieronymum Vogellium, Belyder ende Leeraer der ware Gereform. leere inde Gem. Chr. tot Hasselt Amst., M. Jz. Brandt ... 1618. (28) en 270 blz.

Tegenschrift van No. 1300. Verg. No. 1367.

- 1385 Tsamen-sprekinghe van Philemon en Onesimus, over het *Vertooch vande onnoselheyt des E. Kerckenraets tot Haerlem*, ende het *Teghenvertooch*, uytghegheven tot meerder ondeckinge van de onnoselheyt ende oprechticheyt des voorsz. K. Raets, door Ludovicum Junium S. S. Theol. Studios.. Haerlem, A. Rooman ... 1618 (IV) en 68 blz.

Vergelyk No. 1275—77.

- 1386 Een Wonderlijke, dogh ghenoechlijke T'samen-sprekinghe, van een Esel ende Nacht-uyt: Waer in het *Vrouwen-practjen* gheexamineert werd ... 1618. 32 blz.

Tegenschrift van No. 1280. Ezel en Nachtuil besluiten om in navolging van de predikanten zoo als Spranckhuijsen, hun naam te latiniseren en zich Eselius en Nachtilius te noemen; dan zullen de boeren meenen, dat zy heel wat beteekenen.

- 1387 Justificatie van de Procedueren, by Schout, Burghermeesteren ende Regeerders der Stadt Haerlem, gehouden inden Jare 1617, teghens eenighe overhoorighe ende onrustighe Persoonen, binnen de zelve hare Stadt. Midtsg. eenighe Copien ende Extracten, dienende tot naerder verklaringhe ende verificatie vanden i-nhouden (*sic*) der zelve Justificatie. Haerlem, Adr. Rooman ... 1618. 92 blz.

Vergelyk over de geschillen te Haarlem No. 1271—81, voorts Brandt, II. 660, e. a. Deze uitgaaft heeft op de laatste blz. het wapen van Haarlem. Blz. 91 is gepagineerd: 16.

- 1388 Justificatie enz. in-houden enz. *By denz.* 1618. 92 blz.

Dezelfde druk als de vorige, met verbetering van den titel en byvoeging eener lyst van Fauten op de laatste bladzyde.

- 1389 Justificatie enz. i-nhouden enz. *By denz.* 1618. 48 blz.

Veel compresser druk dan de vorige, die toch hetzelfde inhoudt.

- 1390 Justificatie enz. Midtsg. eenighe Brieven, dienende tot naerder verklaringhe van de zelve Justificatie. *By denz.* 1618. 24 blz.

Hierin zyn byna alle bygevoegde stukken weggelaten.

- 1391 Den Haerlemschen Harminiaen, dat is: Verhael van de vreetheyt der Heeren van Haerlem, een Jaer of drye herwaerts ghepleeght aen verscheyden goede Patriotten; dienende tot meerder openbaringhe van haere Justificatie. Ghedr. ... 1618. 30 blz.

- 1392 Den Haerlemschen Harminiaen ... openbaringe, enz. *Andere druk, zeer aan de vorige gelyk.* 30 blz.

- 1393 Copey, van den Lasterlijcken Brief van Verlaen, in den *Haerlemschen Harminiaen* ghementioneert, met korte Annotatien gheillustreert. Ghelijck

mede van den Brieff aen de H. Burghemeest. van den selfden ter selfder tydt gheschreven 1618. 38 blz.

Met Verlaen is de Remonstrantschgezinde Haarlemsche burgemeester Gerrit van der Laen bedoeld. De bewuste brief is gericht aan den Haarlemschen predikant Henricus Geesteranus, dagteekent van 7 Aug. 1615, en behelst zyn gevoelen over de kerkelyke geschillen.

1394 Presentatien ghedaen, soo by de Heeren Magistraten, als by den Kercken-Raedt tot Rotterdam, aen de Af-ghезonderde Lidtmaten vande Ghere-formeerde Kercke aldaer. Rott., Mt. Bastiaensz ... 1618. 16 blz.

Utgave van eenige stukken van 1611—17 om den verzoenenden geest der Rotterdamsche Regering aan te toonen.

1395 Ontdeckinghe van den oproerighen gheest der Contra-Remonstrantsghesinde binnen der Stede van Oudewater. Vervatende een cort ende waerachtigh verhael van 't ghene binnen der Stede voorsz. ghepasseert is, voornem. binnen de tijdt van ontrent een Jaer herwaerts, in de vergad. van de ... Staten van Hollandt ende W.-Vr. eerst by monde ghedaen, ende daer na schriftelijk overgelevert op den 22 Jan. deses Jaers 1618. Van verscheyden Vroedtschappen der voorsz. Stede, daer toe by hare M. E. specialijk ontboden ende gelastet zijnde, Met een Voor-reden ende Na-reden ... 1618. 40 blz.

Aan dit en de volgende stukken hebben Baudaert, Uitenbogaert, Trigland hunne uitvoerige verhalen over de twisten te Oudewater in de vorige jaren hoofdzakelyk ontleend.

1396 Clachte der Ghemeynte tot Oudewater. der ghener die houden by de oude Religie. Aen de ... Staten van Hollandt ende W.-Fr., dienende tot wederlegginghe van de valscheden, die haer naghegeven worden in *Ontdeckinghe van den oproerighen gheest, enz.* ... 1618. 40 blz.

1397 Historisch Verhael vande voorneemste Swaricheden, verschillen en Procèdeuren, so wel in Kerckelycke als Politijcke saken, dry Jaren herwaerts voorgevallén binnen de Stadt Oudewater. Witghegh. by de Kerckeraet aldaer, ende eenighe vande Magistraten. Amst., J. Ez. Cloppenburch ... 1618. 92 blz.

1398 Reuck-Appel af-ghevende den liefelijcken Geur van de Daden des ... Prince van Orangien Teghen de quade Lucht, onlanghs ... veroorsaect door het op-doen ende aenwijzen van een valsche, fenijnighe *Spore*, tot verdedingh van de Op-rechte *Na-sporingh* Met een Cort Historisch Verhael, van den Grondt ende Aen-vangh der Neder-lantsche Oorloge. Vervatt. o. a. t'gheen onlanghs is ghepasseert binnen Oudewater. Gestelt door een Liefhebber der Nederl. Vriiheydt. Ghedr. te Philadelphi. 1618. 88 blz.

Vergelyk ook No. 1328—30.

1399 Reuck-Appel enz. (als 't voorg.) Ghestelt door een Liefhebber, enz. (*Dezelfde druk als de voorg. met anderen titel*). 88 blz.

1400 Cort Verhael van de Grouwelijcke disordre, onlanghs zoo elders, als inzonderheyt tot Oudewater ghepleeght by de gene, die onder den deck-

mantel van voor te staen de Oude Ghereformeerde Religie, ons lieve
Vaderlant zeer schandelijcken beroeren. Gheexalteert uyt den *Reuc-Appel*
... Ghedruckt te Philadelphi. 1618. 16 blz.

Bladz. 63—77 van den Reuck-Appel.

- 1401 Den Orangien-Appel, dienende tot een antidote om niet verghiflicht te
worden door den fenijnighen dampe daer mede den *Reuck-Appel* van den
verdorven Apteker ofte Quacksalver is besmet ... 1618. 96 blz.
- 1402 Nauwe Overlegging van de Nootsaeckelijckheden op 't aennemen der
Waertgelders ... 1618. 8 blz.
- 1402* Nauwe Overlegging van de Noodtsaeckelyckheden, enz. *Andere druk.* 8 blz.
- 1403 Nauwe Overlegging van de Noodtsaeckelijckheden, enz. (*Andere druk met
aanhaling van den tekst Esaie 33. 1 op den titel*) ... 1618. 8 blz.
-
- 1404 Verklaringhe vande EE. Heeren Magistraten ende Regeerders der Stadt
Haerlem, door haren Ghedeputeerden ghedaen in de Vergad. der ... Staten
van Hollandt ende W.-Vr. ende by de Heeren Edelen ende meeste Leden
van de zelve Vergad. gheapprobeert. Ghedr. ... by een Liefhebber des
alghem. Christ. Vredes. 1618. 12 blz.
- Ter vergadering van de Staten ingediend in January. De steller was Hugo de
Groot, in wiens Verantwoordinge het stuk ook is opgenomen. Zie: Wagenaar. X.
187—92, die den hoofdinhoud mededeelt.*
- 1405 Verclaringhe, enz. (*als 't voorg.*) ... De derde Editie ... 1618. 8 blz.
- 1406 Presentatie, by Bailliu, Burghemeesteren, Oudt ende Nieuwe Gherechte
der Stede van den Briele, ghedaen aende afghesonderde Broederen ders.
Stede. Ghepubl. den 16 Febr. 's Gravenh., Hill. Jacobssen ... 1618. 8 blz.
- By Uytenbogaert, 820—22. Zie ook Baudaert, B. X. 34.*
- 1407 Presentatie, enz. (*als 't voorg.*) ... 's Gravenh., Hill. Jacobsz ... 1618. 8 blz.
- 1408 Copie. *Tweede verklaring van de Regering van den Briel betr. de „afzon-
deringe van de Religionsche verwanten,” (in d. 7 Mrt.)* 1 bl. br. 4°.
- 1409 Alzo de Burghemeesteren deser Stadt Leyden enz. *Verbod aan de ont-
schutierde burgers, om wapenen te dragen, of de nieuwe schutters overlast
aan te doen (in d. 15 Febr.). Autent. uitgave met het wapen der stad boven-
aan (op het Raadhuis gedrukt) op 1 bl. langw. fol., met de Eedt van de
Schutterij afzonderlyk op 1 bl. 4°.*
- By Uytenbogaert, 907.*
- 1410 Eedt van de Schutterye der Stadt Leyden enz. *Andere uitgave van het
voorg. stuk, met den Eed bovenaan.* 1 bl. fol.
- 1411 Aflesinghe opten vijfden Aprilis Anno 1618 van t' Raedthuys der Stad
Leyden voor den volcke gedaen. Gedruet naer 't autentieque Extract
... (*op 't Raadhuis te Leiden*). 8 blz.
- By Uytenbogaert, 916 v.*

- 1412 Aflesinghe, enz. ... van t' Raethuys der stadt Leyden, enz. *Andere druk, doch in denzelfden vorm als de voorgaande.* 8 blz.
- 1413 Cort ende metter haest by een gestelde discours op den nieuwen noyt voor desen ghepractiseerden Eedt, by den Heeren Burghemeesters der Stadt Leyden, hare Schutters afgevoordert ... 1618. 12 blz.
By Baudaert, B. X. 10—13.
- 1414 Cort verhael vande Ontschutteringe, gedaen aen eenige vrome ende gequalificeerde Borgers, binnen de Stadt Leyden, ende vande Procedures aen sommighe vande Ontschutterde aenghestelt ... met de autent. stukken bevesticht. Dienende tot Justificatie vande selve Schutters ... Waer by oock is ghevoecht een kleyn verhael van sommighe insolentien, by de Waertgelders aldaer ghepleeght ... 1618. (VIII) en 36 blz.
Het Cort verhael met de Voorrede, doch zonder de authentieke stukken, by Baudaert, B. X. 13—20.
- 1415 Schutterlijke Scherm-slach jehens de giftige steecken vant oproerich ende fameux libel, in druck uytgeg. van wegen de Burgers die haer selfs hebben ont-schuttert, enz. (*Onderteekend:*) Haec libertatis ergo. D. E. L. V. G. 1 bl. br. 4°. *Op rym; in twee kolommen-gedrukt.*
- 1416 Verset, teghen den *Schutterlijcken Scherm-slach*, ghegheven na de vrome Borghers, die den lossen Dicht-maker zeydt, haer selven ontchuttert te hebben 1618. 1 bl. fol.
Op rym. Onder dit dicht een byschrift: Op den lossen Rhetorycker, die van den grooten Calvinus een Calf, van anderen Ossen heeft ghemaect.
- 1417 Verzet teghen den Schutterlijcken enz. (*Andere druk van het voorg. libel.*) 1 bl. fol.
- 1418 Sendt-brief Gerardus Livius Predicant tot Nymeghen, gheschreven aen Henricum Brimani Predicant tot Arnhem, aeng. tghene daer ghepasseert is. Daer achter aen ghevoeght is een Tuyltgen van sommighe Bloemen uyt den Sendt-brief ghepluckt. Met een Liedeken ... 1618. blz. 1—8.
Deze brief dagteekent van 10 Nov. 1617. Het Tuyltgen en het Liedeken ontbreken aan dit exemplaar.
- 1419 Christelijke Aen-spraek der Predicanten van Nimmegen, aen eenighe Lidtmaten der Ghemeynte, die sich t' onrecht bedroeft ende beswaert noemen; Tot weeringe vande blaem, daer mede de voorn. Predicanten sonder Fundament beschuldicht worden ... 1618. (VIII) en 44 blz.
Onderteekend door de (Remonstrantschgezinde) predikanten Gerardus Livius, Henricus Leflerus, Joannes Coitsius. De Voorrede is gedagt. 27 Febr. Zie over dit stuk Uytenbogaert, 1015.
- 1420 Afscheydt den Predicanten van Nimmeghen ghegheven by den Raedt derz. Stede (*in d. 8 Apr. 1618*). 1 bl. fol.
- 1421 Afscheydt by den E. E. Raedt der Stadt Nimmeghen, enz. (*Andere druk van het voorg.*) 1 bl. fol.

- 1422 Notulen ofte Aen-merckingen, op het Af-scheydt der Predicanten van Nimmegen, gheg. by den E. Raedt ders. Stadt, op den 8 Apr. 1618. Ghedr. int Jaer o. H. 1618. 16 blz.

Door Jacobus Taurinus (Cattenburch, l. 1., p. 130). Zie over dit stuk uitvoerig Uytenbogaert, 1017. Het is gedagteekend van 2 Juny.

- 1423 Procuratie ende Verbandt by de Remonstrantsche Steden malkander toeghesonden, ende elcx hare Ghedeputeerde ten dach-vaert gaende, mede ghegheven ... 1618. 6 blz.

Gedagteekend den 14 Mayo 1618. By Baudaert, B. X. 27 v.; Brandt, II. 989 v.

- 1424 Procuratie by eenighe Steden van Hollant gegeven aen heure gecommiteerden, ter Dach-vaert van de Heeren Staten van Hollant, vanden 14 Mey, 1618 St. N. Mitsg. de Procuratie dien volg. by de Heeren Staten van Utrecht gegeven aen heure Ghecommitt. ter vergaderinghe vande ... Staten Generael vanden 3 Junij 1618 St. V. Met de Verclaringe ende Limitatie by de Magistraet der Stadt Utrecht op de selve procuratie ghedaen, in d. den 10 Junij 1618. St. V. 's Gravenh., Hill. Jacobsz ... 1619. 10 blz.

De beide laatste by Baudaert, B. X. 33, 34.

- 1425 Procuratie enz. (als 't voorg.) ... Nae de Copey. In 's Gravenhage enz. ... 1619. ('s Gravenhage, A. Meuris). 10 blz.

- 1426 Triumphe tot Amsterdam, over het incomen van ... Maurits Prince van Orangien, met een oprechte uytlegginghe op de verthooninghe van alle de Camers, gheschiet den 23. 24. 25. May. Anno 1618. Hier is byghev. des voorsz. doorl. Princen tittel. Leyden, Uldrick Cornelissz Honthorst. 8 blz.

Zie: Baudaert, B. X. 31, 32.

- 1427 Oprechte Verclaringhe van alle de Triumphe die binnen Amstelredam gheschiet is, ter eeren s. Pr. Exc. Mauritius de Nassau Met een uytlegginghe, op de Vertooninghen enz. Amst., Joris Veseler ... 1618. 4 blz.

- 1428 Den Vraegh-al, inhoudende ettelijke Question ofte Vraghen, om daer op te hebben een bondighe Antwoordt van de Theologanten, Politijcken, Rechts-gheleerden, Chrijs-luyden, ende anderen Gedrukt in 't Jaer. 1618. 12 blz.

De steller van dit geschrift, dat veel gerucht maakte, is de dikwyls vermelde Jacobus Taurinus, pred. te Utrecht. (Zie Cattenburch, l. 1., p. 129).

- 1429 Den Vraegh-al enz. Antwoorde Ghedruckt in 't Jaer 1618. (Andere druk van 't voorg.) 12 blz.

- 1430 Andere Vraegh-al, in der haest ghestelt, om met des eersten Vraegh-als Vraegh-stucken, beantwoort te worden, ist moghelijk. Ghedruckt voor een Liefhebber der waerheyt, int Jaer ons H. 1618. 16 blz.

De titelfileet is een zittend dier, twee bloemstruiken in de pooten houdende, even als van de beide volgende drukken en even als van N°. 1465 en 1466, beide stukken die aan Franc. Aerssens worden toegeschreven.

- 1431 Andere Vraech-al, *enz. (als 't voorg.)* ... Den tweeden Druck. Ghedruckt by 't recht voorstant in Hollandt. Anno 1618. 16 blz.
- 1432 Andere Vraech-al, *enz. (als 't voorg.)* ... Den derden Druck. Ghedruckt in Hollandt, voor de Liefhebbers van 't Vaderlandt. Anno 1618. 12 blz.
- 1433 Andere Vraech-al, *enz.* ... Ghedruckt voor een Liefhebber der waerheydt int Jaer ons H. 1618. (*Nadruk van den eersten druk, N°. 1428*). 16 blz.
- 1434 Andere Vraech-al, *enz. (als 't voorg.)* ... waerheydt... 1618. (*Compresse nadruk van den eersten druk*). 8 blz.
- 1435 Den Teghen-Vraech-al, inhoudende ettelicke questien of vraghen, om daer mede den mondte te stoppen aen den dwasen Vraech-al, over sijne dwase vraghen ... dienende om den anderen Vraech-al te verstercken, ende bevorderen t' geen hy soude moghen na-ghelaten hebben ... Ghedruckt by 't recht voorstant in Hollandt. Anno 1618. 14 blz.
- 1436 Den Teghen-Vraech-al *enz. (als 't voorg.)* ... Den tweeden Druck ... 1618. 14 blz.
- 1437 Den Teghen-Vraech-al inhoudende ettelijcke, *enz. Compresse herdruk van 't voorg.* 8 blz.
- 1438 Den Derden Vraegh-al aen de Heeren Pensionarissen van Leyden en Rotterdam, om van hun beantwoort te werden, ende hier uyt te amplieren de instructie aen haere Burgemeesteren respective, op 't stuck van de Waertgelders. (*Zonder afzond. titel*). 4 blz.
- Betreffende te Heusden voorgevallene geschillen. In Regeringsgezinden geest.*
- 1439 Den Derden Vraeg-al ... aen hare Burgemeesteren *enz. Andere druk van het voorgaande.* 4 blz.
- 1440 Den Vierden Vraegh-al, pour tailler des besoignes. Aen den derden Vraegh-al die soo heus de Standt van een Frontier-plaetse overweget. Ghedruckt int Jaer 1618. 8 blz.
- 1441 Vyfde Vraech-al, tot ampliatio van het derde Vraech-altjen, ende rescriptie op des grooten Vraech-als tegen-vraghe. Ghedruckt, by 't recht voorstant in Hollandt. Anno 1618. 16 blz.
- 1442 Den Sesten Vraegh-Al: in alder ijl by den anderen ghestelt. Anno 1618. 8 blz.
- Zeer hevig paskwil tegen de Regering, uit dezelfde fabriek als N°. 1430, 1445 enz.*
- 1443 Den Zoo-veelsten Vraegh-Al: in alder ijl by den anderen ghestelt. Anno 1618. 8 blz.
- De inhoud is dezelfde als van den Sesten Vraegh-Al.*
- 1444 Den Soo-veelsten Vraegh-Al *enz. (als 't voorg.) Andere druk, met de portretten van Cleomcnes en Agis op den titel.* 8 blz.
- 1445 Noodtwendigh ende Levendigh Discours, van eenighe getrouwe Patriotten ende Lief-hebberen onses Vaderlands; over onsen droevigen ende periculeusen Staet. Waer inne oprechtelijke ende levendigh verthoont wordt, in wat perijckel ende ghevaer wy gheracckt zijn, ende waer henen dese

verwarringhen tenderen: Met de noodighe middelen om die te remedieren. In 't Licht ghebracht, om teghen die veleyne boeckkens, *Weegh-schael*, *Reuck-appel*, *Vraegh-al*, etc. ghelesen te worden. Ghedruckt, by 't recht voorstant in Hollandt, Anno 1618. 32 blz.

Hevig schotschrift tegen Oldenbarnevelt, de Groot, e. a., van een bekwame hand. Men hield voor den auteur of den uitgever Francois Aerssens, (by aankoop:) Heer van Sommeisdyck, een eerzuchtig man, die meende door Oldenbarnevelt verongelykt te zyn, en daarom veel tot zyn val toebracht. In de Remonstrantie van Oldenbarnevelt (N°. 1457) heet het, dat dit stuk voriginelyk tot Amsterdam in 't rouw ghestelt ende daerna alhier (in den Haag, door Aerssens) opgepronckt vol injurien ende calumnien ghedruckt is. Men viadt dit geschrift voor een groot deel by Baudaert, X. 48 v., en by Trigland, 1044 v., Vergelyk ook Uytenbogaert, 941, 1002; d'Aubery, Mémoires, enz.

1446 Nootwendigh ende Levendigh Discours die vleyne boeckkens, enz. (als 't voorg.) *Compresser druk, doch van dezelfde pers en met dezelfde titelfileet als de vorige (dezelfde als van N°. 1430).* 24 blz.

1447 Noodtwendigh ende Levendigh Discours ... Om tegen die veleyne boeckkens ... gelesen te worden ... 1618. *Nadruk van de voorgaande.* 24 blz.

1448 Noodtwendich ende Levendich Discours, enz. *Compresser nadruk dan de voorgaande.* 20 blz.

1449 Noodtwendigh ende Levendigh Discours Desen lesten Druck is van veel Druck-fauten ghesuyvert, ende oock met inghevoeghde reghelen ende woorden vermeerdert ... 1618. 24 blz.

Herdruk van N°. 1446. Met dezelfde titelfileet.

1450 Oprechte Tonghe van de *Weegh-schael*, Prooft den *Reuck-appel* met den *Vraegh-al*, Ende Geeft remedie voor dese tegenwoordige beroerte onses Vaderlands ... 1618. 24 blz.

Hetzelfde geschrift als het Noodtwendigh ende Levendigh Discours, en wel dezelfde druk als N°. 1447, met anderen titel.

1451 Een kort Monickendammer Discours, ende Hoorns Liedt, gheestigh bediedt: Teghens 't *Levendich Discours* van Amsterdam. Ende achter aenhanghende een levendige Afbeeldinge der oproerige Praedestinateuren: Door Een Liefhebber der Nederl. Vrijhey. In Dicht ghestelt, aber nicht ghemelt 1618. 12 blz.

1452 Practycke van den Spaenschen Raedt, dat is Clare vertooninghe dat den Raedt door I. Lipsium, Er. Puteanum, ende Fran. Campanellam ghegeven, om de vereenighe Nederlanden wederom te brenghen onder 't gebiedt van den Coning van Spangien, in alle hare deelen ofte alreede in 't werck gestelt is, ofte noch daghelijcks in 't werck ghestelt wordt ... Tot waerschouwinghe van alle vrije, vrome Nederlanders, insonderheyte der gener die in de regeringe zijn. Ghedruckt uyt kracht vande Privilegien der Vrije Nederlanders. (Zonder jaar). 56 blz.

Dit hatelyke paskwyl op de Regering wordt even als het Nootwendigh Discours aan Aerssens toegeschreven. Zie daarover Uytenbogaert, 942, 1002. — Deze druk heeft tot titelprent de hollandsche tuin, waarin drie Regeringspersonen, die van den Spanjaard, buiten den tuin staande, een olyfstak aannemen.

1618. Remonstrantie van Oldenbarnevelt. — "Ontdeckinge van de Spaensche Practijcke." 185

1453 Practijcke, enz. *Dezelfde druk als de voorgaande, met byvoeging op den titel:*
Anno 1618. 56 blz.

1454 Practijcke van den Spaenschen Raet, enz. ... 1618. *Nadruk van het vorige,
van dezelfde drukkerij als N°. 1450.* 52 blz.

1455 Practijcke vanden Spaenschen Raedt Na de Copey, ghedruckt uyt
kracht enz. ... 1618. 32 blz.

1456 Practijcke van den Spaenschen Raedt Van nieuws oversien, ende van
merckelijcke Druck-fauten ghesuyvert. Ghedruckt enz. ... 1618. 54 blz.

Herdruk van N°. 1452, met dezelfde titelprent.

1457 Remonstrantie aen de Hooge ende Moghende Heeren Staten vande
Landen van Hollandt ende West-Vrieslant, van Heer Johan van Ol-
denbarnevelt, Ridder, Advocaet van den selven Lande. 's Gravenh.,
Hill. Jacobsz ... 1618. 80 blz.

*Geschreven naar aanleiding van de voorgaande pamfletten (N°. 1445, 52). Zie over
dit geschrift: Baudaert, B. X. 35; Uytenbogaert, 948.*

1458 Remonstrantie, enz. *Dezelfde druk als de voorgaande (ook met het lystje van
Druck-fauten op blz. 80), met byvoeging op den titel: Met Privilegie ('t welk
echter in N°. 1457 niet gemist wordt).* 80 blz.

1459 Remonstrantie, enz. *Compressor druk dan de voorgaande. Blz. 1—56 van
de vorige druk beslaan hier 32 blz., blz. 33—56 van deze zijn echter geheel
gelijk aan blz. 57—80 van de vorige uitgave.* 56 blz.

1460 Remonstrantie, enz. In s' Gravenhaghe, nae de Copey van Hillebr.
Jacobssz ... 1618. 64 blz.

1461 Remonstrantie, enz. Ghedruckt nae de Copey van Hillebr. Jacobssz ...
1618. 40 blz.

*De paginatuur van dezen nadruk is verkeerd. Blz. 28 is gepagineerd: 82, blz. 29—40:
57—68.*

1462 Remonstrantie, enz. Mitsg. 't Placcaet der selver Heeren Staten tot
faveur des Heeren Advocaets daer op ghevolcht den 22 Juny 1618. Nae
de Copey, in 's Gravenhaghe enz. ... 1618. 72 blz.

Het Placcaet van 22 Juny (tegen de Provis. Openinghe) vindt men ook onder N°. 1467.

1463 Ontdeckinge van de valsche Spaensche Jesuijtische Practijcke: Ghebruyckt
jeghens eenighe vande beste Patriotten, ende ghetrouste Dienaren van
t' Landt, by de Autheurs van twee fameuse ende seditieuse Libellen: het
een geintituleert: *Noodtwendigh ende levendigh Discours* etc. Het ander
Practijcke van den Spaenschen Raedt etc. Inghestelt by een Liefhebber
vande Waerheydt, ende van het Vaderlandt. 's Gravenh., Hill. Jacobssen
... 1618. 34 blz.

*De auteur van dit geschrift, waarover men Uytenbogaert, 950, vergelyke, is Cornelis
van der Mijle, Lid der Edelen van Holland, en Zwager van Oldenbarnevelt.
Hy bekend dit zelf in zyn Vertooch tegen Aerssens (N°. 1478).*

- 1464 Ontdeckinge, enz. Wederom oversien, ende ook van vele Druck-fauten door de haesticheydt veroorsaect wesende, verbeterd. 's Gravenh., Hill. Jacobssen ... 1618. 34 blz.
- 1465 Provisionele Openinghe van verscheyden saecken, ghestelt in de *Remonstrantie* van den Heer Advocaet van Hollandt ende W.-vr. Tot naerder Onderrethinghe, so van hare Ed. Mog. als van alle ghetrouwe Patriotten ende Liefhebberen des Vaderlandts. Waerinne oock, de Nulliteyt van de ghenaeemde *Ontdeckinge van de Valsche Spaensche ende Jesuytische Practijcquen cortelijck wort aenghewesen*. Ghedruct wt cracht van de Privilegien der Vrye Nederlanders. Anno 1618. 60 blz.
- Hevig tegenschrift van N°. 1457 en 1463, waarschyndlyk ook door Aerssens ter perse bezorgd. — De titelfileet en druk zyn dezelyde als van N°. 1445 en 1430.*
- 1466 Provisionele Openinghe gestelt enz. *Andere druk dan de voorgaande, doch van dezelfde drukkerij. Regel 5—7 van den titel hier in Latynsche, op de vorige in Deutsche letters.* 60 blz.
- 1467 Placcaet omme alomme ghepubliceert ende gheaffigeert te worden (*door de Staten van Holland uitgevaardigd tegen de Provisionele Openinghe, in d. 22 Junij*). 's Grav., Hill. Jacobsz. 1 bl. fol.
- By Uytenbogaert, 953.*
- 1467* Placcaet om alomme, enz. (*als het voorg.*) ... 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1 bl. fol.
- 1468 Placcaet, enz. (*als 't voorg.*) ... Nae de Copey, In 's Graven-h. enz. 1 bl. fol.
- 1469 Placcaet ghepubliceert enz. *Zonder adres.* 4 blz.
- 1470 Advertissement aen alle Goede Inwoonderen en Liefhebbers van dese Nederlanden. Omme van een yeder gelesen, en in het binnenste van sijn herte ghedruct te worden Ghedruct uyt cracht der waarheyt Beminnens. Anno 1618. 8 blz.
- Druk en titelfileet zyn dezelfde als van de stukken aan Aerssens toegeschreven (N°. 1445, 1465, 1430). Ook is het stuk geheel in denzelfden geest en voornamelyk gericht tegen het voorgaande Placcaet. Het is onderteekend: Op den eersten Julij, Anno 1618. Ter Ordonnantie van alle Liefhebberen. I. Patriota. Men vindt het ook bij Baudaert, B. X. 37.*
- 1471 Advertissement ... omme ... ghelesen enz. ... Ghedruct uyt cracht der waarheyt Beminnens, Anno 1618. (*Nadruk van het voorgaande*). 8 blz.
- 1472 Advertissement ... omme ... ghelesen, enz. ... Ghedruct uyt kracht der waarheyt Beminders, Anno 1618. (*Andere nadruk van N°. 1470*). 8 blz.
- 1473 Advertissement enz. *Gedruct als aanplakbiljet op* 1 bl. breed fol.
- 1474 Noodighe Remonstrantie aende ... Staten Generael der vereen. Nederlanden. Mitsg. aen ... die Staten van Gelderlandt, Hollandt, Zeelandt, enz. ... int particulier. Overghegh. ter vergad. vande ... Staten Generael ... opten 30 Mey: Anno 1618. Door den Heere Ambassadeur Franchoys van Aerssens. Ghedruct voor N. N. uwen ootmoedighen Dienaer, Anno 1618. 32 blz.

Tegen de Ontdeckinge van de valsche Spaensche Jesuytische Practijcke van van

der Myle (N°. 1463). *Van dit en de volgende twistschriften tusschen Aerssens en van der Myle, die vele belangrijke byzonderheden behelzen, spreken Uytendogaert en Baudaert slechts met een enkel woord, de laatste (B. X. 66) zelfs zonder namen te noemen.*

1475 Noodighe Remonstrantie, enz. (als 't voorg.) ... Ghedruckt voor Marten Arentsz. Anno 1618. 24 blz.

1476 Noodighe Remonstrantie enz. (als 't voorg.). *Andere druk. Op blz. 24 staat: Extract uyt de Noteelen in plaats van Notelen zoo als in de andere drukken.* 24 blz.

1477 Noodighe Remonstrantie enz. (als 't voorg.). *Andere druk. De 1^e en 3^e—6^e regel van den titel met Duitsche, op de vorige drukken met Latynsche letters.* 24 blz.

1478 Vertooch aen die Staten Generael der Vereenighde Nederlanden. By den Heere van der Myle overghegheven. Teghen seecker fameux libel hare Ho. Mog. gepresenteert, onder den naem van *Remonstrantie* wesende onderteykent *François van Aerssen*, 's Gravenh., Hillebr. Jacobsz ... 1618. 38 blz.

Dagteekenend van 18 Juny 1618.

1479 Corte Antwoort, aen de ... Staten Generael, overgegeven by d' Heer van Sommeldiick [François Aerssens] Tegens seker *Vertooch*, geadvoueert ende getekent *Cornelis van der Myle*. 's Gravenh., Aert Meurs ... 1618. 16 blz.

Gedagteekend: desen 27 Juny 1618.

1480 Corte Antwoort, enz. ... Nae de Copey, in s' Gravenh., by Aert Meurs ... 1618. 16 blz.

1481 Corte Antwoort, enz. ... Nae de Copey Ghedruckt in 's Gravenhage. Anno 1618. 16 blz.

1482 Oprecht verhael van het geen den 27 ende 28 Junij tusschen de Heeren van Sommeldiick ende Van der Myle is gepasseert. Ghedruckt in 't Jaer o. H. Chr. 1618. 8 blz.

Hierin wordt de uitnoodiging van van der Myle aan Aerssens tot een mondesprek en het antwoord van Aerssens, die deze noodiging als een uitdaging tot een tweegevecht opneemt, openbaar gemaakt. Van den uitslag wordt weinig gemeld. Alles wordt in 't Fransch en Hollandsch meêgedeeld.

1483 Naerder Vertooch aen de ... Staten Generael, overghegheven by den Heere Van der Myle Ende Antwoort, aen de selve ... overgegeven by d' Heer van Sommeldiick. In Augusto In 's Gravenhage 1618. 14 blz.

Door Aerssens uitgegeven.

1484 Naerder Vertooch aen de ... Staten Generael, overgegeven by den Heere Van der Mijlen. Waer inne deselve versocht worden, ten dienste vant Lant goet te vinden ende te belasten dat sekere poincten int *Cort Antwoort* gheteeckent *François van Aerssen*, hare Hog. Mog. overgegeven, by den selven mogen werden bewesen. Met corte *Annotatien* op de kant verclaert ende vereert. Ghedruct voor 't goet bericht der Mijlen, Die verbreect sijn quade pijlen. 14 blz.

Van dezelfde drukkerij en met hetzelfde titelvignet als N°. 1430, 1445 enz.

- 1485 Naerder Openinghe van een hooch-wichtighe sake, betr. de wel-vaert van ons bedroeft Vader-landt. Dewelcke den Autheur aenvanght, met een Christel. betrachtighe, onser wonderlijcker verlossinghe, van de grauwsame tyrannie der Spaengiaerden. Anno 1618. 26 blz.

*Uit dezelfde fabriek van spitschrijven tegen Oldenbarnevelt als N°. 1430, 1445, enz.
In een voorwoord beweert de uitgever, dat „dit discours, komende uyt vreemde landen, ende van over zee, aldaer deur een Edelman ... voor ettelicken tijt beschreven” is. Titelvignet als 1430, enz.*

- 1486 Cort ende waerachtich verhael van eenige exorbitante Proceduren, door het beleyt van weynich personen sedert seven ofte acht jaren herwaerts, jegens die van de ware Gereformeerde Religie by der handt ghenomen ende int werck ghestelt. Ghedruckt By 't rechte voorstant van Orangien, Tot teghenstandt van Spangien. Anno 1618. 8 blz.

Ven dezelfde party als het vorige. Titelvignet als 1430, enz.

- 1487 Maetroosjes Op-Wecker.

Op, op, Maetroosjen op, ghy die legt op u kant
Vol sluymers ende vaeck, eer dat u Scheepken strant:
Hooft toe wat out wat nieuws, u Wacht die zal 't u zegghen,
Elck past nu op syn tuych, of ghy meucht niet af-legghen.

Ghedruckt Anno 1618.

Gesprek tusschen Maetroos en Beminder van 's Lants welvaren, in prinsgezinden, maar veel gematigder geest dan de vorige schotschrijften. 16 blz.

- 1488 Maetroosjes Opwecker Gedruckt Anno 1618. (*Andere druk van het vorige*). 16 blz.

- 1489 Vreden-clacht, aen alle die vereenichde Nederlanden Waer in den Vrede haer beclaecht datse onder den schijn van Vrede ofte Trevis, beyde uyt die Kerckelycke ende Burgerlijke regeringhe verdreven ende verbannen wort Door G. A. Ghedruckt Anno 1618. 20 blz.

Dit stuk is reeds vroeger geschreven, doch nu eerst gedrukt.

- 1490 De Naeckte Waerheyd ... Anno 1618.

4 blz.

25regelig rym tot opwekking om Maurits trouw te blijven.

- 1491 Placcaet van de ... Staten van Hollandt ende W.-Vr., tegens het seditieux spreekken, het inbrengen, drucken, verkoopen, ofte stroyen van alderhande argerlycke ende seditieuse Boeckkens, Liedekens etc. Ende waer na alle Druckers hen voortane sullen hebben te reguleren (*in d. 19 Junij*). 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1618. 8 blz.

By Baudaert, B. X. 36; Gr. Placcaetboek, I. 451.

- 1492 Bloem-potgen, van verscheyden Bloemen, ghepluckt uyt den Hoff vande Geldersche Contra-Remonstranten. Doch meest uyt het Schrift van Cornelis van Dungen Midtsg. eenighe Gravamina aen den Synodum van Arnhem. Door Theophilus Phileleutherus ... 1618. 24 blz.

Achteraan: „In haest uyt Irenopolis, den 4⁸/₂₈ Juny 1618.” De steller is Jacobus Taurinus, pred. te Utrecht (Cattenburch, p. 129). Baudaert zegt, dat dit geschrift door Corn. Dunganus predikant te Arnhem, werd beantwoord, ter verdediging van zyn boek genaamd Pacificatie der ontruster ghemoederen, dat hierin werd aangevallen.

- 1493 Thien Contra-Remonstrantsche Positien, voor grouwelijc ende afgrijselijc verklaert in de laetste Geldersche Synode tot Arnhem ghehouden; ende in Druc uytghegheven tot opweckinge der Remonstranten, om van de Synoden noch wat goedts te hopen ... Rott., Mt. Bastiaensz ... 1618.

(X) en 30 blz.

Zie over dit geschrift Uytenbogaert, 1021. De auteur is Nic. Grevinchoven pred. te Rotterdam (Cattenburch, l. 1., p. 78).

- 1494 Grouwel, van de Contra-remonstrantschghesinden, in den Synodo Prov. van Gelderlandt, A°. 1618 in Julio ghehouden, verfoeyt ende ghedetesteert: vervaet in sekere Thien Poincten ofte Artijkelen, onlanghs van weghen de Heeren Staten des Furstendoms Gelre ende Graefschaps Zutphen uytghegheven. Waer neffens sijn gevoecht eenige plaetsen ... uyt versch. Autheuren openbaerlijc voor Leeraren in de Gereform. Kercke bekend, ghetrocken, niet veel (soo 't schynt) van die thien poincten verschillende. Met een Na-reden enz. ... 1618.

· 26 blz.

Van gelyke strekking als het vorige.

- 1495 Placcaet. Wtgheg. van weghen de Heeren Staten des Furstendoms Gelre ende Graeffschaps Zutphen, Teghen de ghestroyde lasteringhen ende calumnien, van de Euangelische Ghereformeerde Christelijke Religie (*in d. 15 Sept.*). Arnhem, Jan Janssen. 1618.

8 blz.

Hierin ook de punien van beschuldiging der Remonstranten. By Baudaert, X. 47 v., 38 v.

- 1496 Placcaet enz. (*als 't voorg.*) ... Arnhem, Jan Janssen ... 1618. (Amsterdam, Broer Jansz).

8 blz.

Aan het titelvignet, Mozes de wet verbrekende, met het omschrift Peccata frangunt Dei tabulas, is de drukker te kennen.

- 1497 Placcaet. Wyt-ghegheven, enz. (*als 't voorg.*) ... Tot Arnhem, Eerst ghedruckt by Jan Janssen ... 1618.

8 blz.

- 1498 Placcaet. Wt-ghegheven ... Tot Arnhem, Eerst gedrukt enz. (*Herdruk van de vorige uitgave*).

8 blz.

- 1498* Placcaet Wt-ghegheven, enz. *als 't voorg., doch in plaats van 't wapen een kleine fileet op den titel.*

8 blz.

- 1499 Placcaet Wt-ghegheven enz. ... Na de Cotype, Gedrukt tot Arnhem, enz.

8 blz.

- 1500 Schriftelieke Conferentie tusschen de Kercken-Dienaren des Vorstendoms Geldre ende Graefschap Zutphen, aenghevanghen Anno 1617 ende in hare Provinc. Synode in Junio ende Julio Anno 1618 volbracht: Aeng. de vyff Artijculen metten ghevolghe van dien. Hier is noch by-ghedaen eene Voor-reden vervatende den oorspronck ende voort-gangh der Kerckelijke svaricheden. Delf, Jan Andriesz ... 1618.

(24) en 72 blz.

Zie over deze Synode: Baudaert, B. X. 38 v., e. a.

- 1501 Provisionele waerschouwinghe, oft Protest, teghen seecker fameus Boecx-

ken onlanghs uyt-ghegh. tot Delf, gheintit. *Schriftelycke Conferentie tuss. de Kercken-Dien. des Vorstend. Geldre ende Graefschap Zutphen* ... 1618. 4 blz.

Ondertekend: „Gedaen buyten Delft, den 2 November 1618. Philaethus Philopatry F. Philometri, v.”

- 1502 Publicatie vande E. Vroetschap der Stadt Utrecht, van weghen die ware Ghereformeerde Religie. Ghedaen den 27 July 1618. Utrecht, Jan Amelissz. 1 bl. br. fol.

Bij Baudaert, B. X. 57.

- 1503 Publicatie, *enz.* (*als 't voorg.*) ... Delf, Jan Andriessz ... 1618. 1 bl. fol.
- 1504 Cort verhael van al tghene binnen Utrecht gepasseert is, zeder dat de E. H. M. Heeren Staten Generael met den Doorl. Prince van Orangien daer gekomen zyn, soo in 't afdancken der Waert-ghelders, als in 't stellen van nieuwe Vroetschappen, *enz.* ... Amst., Broer Jansz. ... 1618. 4 blz.

Zie: Baudaert, Wagenaar, e. a.

- 1505 Oranges Cloeck Beleydt, int Afdancken der Waert-ghelders binnen de Stadt Wtrecht. Ghedr. by een Lief-hebber des Vaderlants. 4 blz.
- 1506 Propositie van den Heer de Boysye Ambass. extraord. van Vranckrijk, aen m. H. de Staten Generael van de vereen. Nederlanden. Gedaen ... in haren Raedt, vergadert in den Hage, den 14 Aug. 1618. Gheexhib. ende overghelevert ... den 15 Aug. 1618, Ghedr. int Jaer ons H. 1618. 8 blz.

By Baudaert, X. 60. *Deze druk heeft het wapen van den gezant op den titel.*

- 1507 Propositie *enz.* (*als 't voorg.*). *Andere druk met kruisvormig fileet op den titel.* 8 blz.
- 1508 Placcaet vande ... Staten Generael der Vereen. Nederl., op het afdancken ende licentieren vande nieuwe aengenomene Waertgelders (*in d. 18 Aug.*). 's Gravenh.. Hillebr. Jacobssz. 6 blz.

By Baudaert, B. X. 59.

- 1509 Placcaet *enz.* (*als 't voorg.*) ... Gedruckt na de Copye van Hillebr. Jacobsz ... 1618. 4 blz.
- 1510 Placcaet *enz.* (*als 't voorg.*) ... Ende nu t' Amst., by Broer Jansz. *enz.* 4 blz.
- 1511 Placcaet *enz.* (*als 't voorg.*) *Zonder adres.* 1 bl. br. fol.
- 1512 Aflesinghe ghedaen van t' Raethuys der Stadt Leyden, opten 20 Aug. Anno 1618. *Op het Raadhuis gedrukt.* 1 bl. br. fol.

Afdanking der Waardgelders te Leyden. Zie: Baudaert, B. X. 60.

- 1513 Van den Os; op den Ezel ... (*Onderaan*). Actum t' Amsterdam, Septemb. 8. Anno 1618 par moy Luciane Secunde. 1 bl. br. fol.

Gedicht op de afdanking der Waardgelders te Leyden.

- 1514 Alsoo by de veranderinge gheschiet binnen de Stadt Utrecht, *enz. Publicatie van de Staten Generaal van 't gevangen nemen van Oldenbarnevelt, Hoogerbeets en Grotius, in d. 29 Aug.* 1 bl. 4°.

Van dit blaadje bestaan een aantal drukken. Men vindt dit stuk ook by Baudaert, B. X. 63, e. a.

- 1515 Proposition du Sr. de Boissise, Ambass. de France, faict sur son retour à la Haye. — Propositie van den Heere Boissise, *enz. (in d. 8 Sept.). In 2 kolommen gedrukt (Fransch en Hollandsch).* 1 bl. br. fol.

Verklaring van zijne terugkomst. By Baudaert, X. 66.

- 1516 Belijdenisse van Ledenberch, soo tot Utrecht als in den Hage, oock de doot van Taurinus, ende die Moort van Ledenberch aen hemselfen begaen (den 27 Sept.) (Onderaan:) Tot Amst., by Cornelis Gerritsz. 1 bl. fol.

Zie: Baudaert, X. 64, 65.

- 1517 Belydenisse van Ledenbergh, *enz. (als 't voorg.)* ... Noch is hier by ghevoeght, t' gheene cortelingh de voornoemde patienten wedervaren is. Gedrukt Anno 1618. 4 blz.

- 1518 Copee eens Briefs gheschreven uyt Schoonhoven den 8 Sept., inhoudende alle het ghene aldaer ghepasseert is, sedert dat den Doorl. Prince van Oraengien met zijn Ghen. Graef Ernst daer binnen ghekomen zijn. Noch is hier by-ghevoecht een Liedeken vande heerlijke victorie die de Schepen ende Galeyen vande Ridders van Malta teghen een Armade Turksche Schepen ghehadt hebben, *enz.* ... 1618. 4 blz.

Zie over de veranderingen in de Regering der Hollandsche steden, door Prins Maurits te weeg gebracht, o. a. Baudaert, B. X. 67, en Brandt, II. 850 vv.

- 1519 Verhael vant ghene ghepasseert is door sijn Princ. Excell. int versetten der Magistraten vant Noorder Quartier (den 6—11 Oct.) ... Amst., Broer Jansz. 1 bl. br. fol.

- 1520 Den Boeren-Slach gheslaghen, door dese Personagien. Remmet Coeje-clauwer, Direk Slodder, Heyndrick Goesmoes, en Ariaen Modder. Ghedr. Anno 1618. 8 blz.

Op Rederykers-wyze en in de volkstaal gerijmde samenspraak over de oude en nieuwe regeringsleden te Hoorn.

- 1521 Alsoo zijne Excelentie alhier binnen de Stadt Leyden in persoon is verschenen, *enz. Verbod van den Prins aan de Leydenaars om ongeregeldheden te bedryven, in d. 23 Oct.).* 1 bl. fol.

- 1522 Courante der Stadt Leyden, Also van de Publicatie ende verkiesinge des Raedts aldaer geschiedt. Met de Namen der afgesette Burghermeest., Schepen ende Vroetschappen. Met het gheen dat dese daghen alhier ghepasseert is (23, 24 Oct.). Leyden, Jacob Marcus. 1618. 8 blz.

- 1523 Courante der Stadt Leyden, Also, *enz. (als 't voorg., doch zonder de namen der afgezette Regeringsleden)* ... Ghedr. voor N. Gel-kerck (te Leiden?). 4 blz.

- 1524 Orangniens Incompste binnen Leyden, de verkiesinge des Raets, de Publicatie daerop ghevolcht. Met het ghene daer gepasseert is. Amst., Broer Jansz ... 1618. 4 blz.

Nadruk van het vorige stuk met weinig verandering.

- 1525 Publicatie ende verkiesinghe des Raets tot Haerlem. Met de namen der Raets Persoonen alsoo nieu als out (*alleen de nieuwe*). Met den Eet der Schutterij. Haerlem bij Adr. Rooman, voor Nicolaes van Geelkerck. (*te Leiden?*). 4 blz.
- 1526 Publicatie der Stadt Haerlem afgelesen den 25 Oct. Anno 1618 in presentie van s. Pr. Ex. enz. ... Mitsg. t' ghene gepasseert is sint de komste van s. Princ. Exc. ... ende na sijn vertreck. Oock de namen van de Regeerders der voorsz. Stadt by hem ghestelt ende afghestelt. Haerlem, Adr. Rooman. 1618. 4 blz.

Vermeerderde uitgave van 't vorige.

- 1527 s' Princen van Oraigniens Incomste tot Haerlem, De verkiesinghe des Raedts, met het gene voordr gepasseert is sints syn comste aldaer. (*Kort relaas*). Amst., Broer Jansz. ... 1618. 4 blz.
- 1528 Verkiesinghe des Magistraets tot Rotterdam, met derz. Namen, zoo-wel de ghene die in de Regeringe van nieuws ghekoren, als van de ghene die afghezet zijn (*den 29, 30 Oct.*). Met een Historisch Verhael. Tot Rotterdam, voor Niël. van Ghelekerecke. 1618. 4 blz.
- 1529 Verkiesinghe des Magistraets ter Goude, met derz. Namen, zoo-wel degene die in de Reger. van nieuws ghekoren, als van de ghene die afgegaen zijn (*den 30 Oct.*). Amst., Broer Jansz. 4 blz.
- 1530 Triumphantie inkomste des Princen van Oraengien binnen Amsterdam, Mitsg. de Verkiesinghe des Magistraets, met de namen der Oude ende Nieuwe Vroetschappen (*den 1 Nov. 1613*). 1 bl. fol.
- 1531 Remonstrantie by de zes Colloquenten van der Remonstranten weggen in de Haechsche Conferente (*sic*) bekent, overgheg. aen de E. M. H. Staten van Hollandt ende W.-Vr. in September l.l. Waer in sy haere bedenkinghen openen over het houden der Synoden, ende billijcke conditien voorslaen, op de welcke zy bereydt zyn in de zelve Synoden te verschijnen. Rotterdam, Mt. Bastiaensz ... 1618. 50 blz.

De steller van dit stuk is Uytenbogaert. (Zie: Cattenburch, p. 146.) Vergel. Brandt, II. 892.

- 1532 Remonstrantie by de zes Colloquenten enz. (*als 't voorg. met verbetering van Conferente in — tie*) Den tweeden Druc. Rott., Mt. Bastiaensz. ... 1618. 50 blz.
- 1533 Des Eerw: Bischops van Landavien Oratie, gedaen inde vergaderinge vande ... Staten Generael, op den 5 Nov. 1618. 's Gravenh., A. Meuris ... 1618. 8 blz.

By Baudaert, X. 81, 82. George Carleton, Bisschop van Landaf in Wales, was uit Engeland gekomen, om de Synode by te wonen.

- 1534 Oratie, ghedaen vande Eerw. Bisschop Georgio Landavensi, enz. (*Andere druk van het voorg.*). Amst., Broer Jansz ... 1618. 8 blz.

- 1535 Specimen Controversiarum Belgicarum. Seu Confessio Ecclesiarum Reformatarum in Belgio, ejus singulis articulis subjuncti sunt Articuli discrepantes In usum futurae Synodi Nationalis Latine edidit et collegit Festus Hommius. Add. est in eundem usum Harmonia Synodorum Belgicarum. Lugd. Bat., Ex Offic. Elzeviriana. 1618. (XVI) en 162 blz.

De opdracht aan de Staten-Generaal dagteekent van 8 Oct. Zie over dit geschrift en de hier volgende vertaling: Baudaert, X. 80; Uytenbogaert, 1075.

- 1536 Monster vande Nederlantsche Verschillen Ofte Belydenisse der Ghereformeerde Kercken in Nederlant. Al waer onder elcken Artijckel bygevoecht zijn de verschillende artyckelen inde welcke hedensdaechs sommige Leeraers der Nederl. Kercken, vande aengename Leere schijnen te wijken. Tot gherief vande aenst. Nationale Synode ... uytghegh. van Festus Hommius Bed. des H. Evang. tot Leyden. Alwaer tot dens. eynde bygedaen is d'overeenstemminghe der Nederl. Synode. Alles ... overgheset door Johannes à Lodensteyn, Dien. des G. W. tot Soeterwoude. Leyden, David Jansz van Ilpendam ... 1618.

(VIII), 126 (en 18) blz.

In plaats van de Opdracht aan de Staten Generaal is hier eene opdracht van den vertaler aan de Staten van Holland voorgevoegd.

- 1537 Optima Fides Festi Hommii, ejus specimen in citatione insign. locorum ex Thesibus privatis M. Simonis Episcopij SS. Theol. Profess. demonstratur ex libro quem inscripsit *Specimen Controversiarum Belgicarum*. Lugd. Bat., God. Basson. 1618. 8 blz.

Waarschynlyk door een van Episcopius' leerlingen uitgegeven.

- 1538 Remonstrantie van Joannes Wtenbogaert ghepresenteert in Nov. deses Jaers 1618. Aen de... Staten Generael ... Nopende het presenteren van sijne verantwoordinge tegens seeckere beschuldigingen Festi Hommij, aen den Synodum Nationalem, mitsg. ronde verclaringhe over verscheyden geruchten t' onrecht hem nagestroyt. Leyden. Gov. Basson. 1618. 8 blz.

By Uytenbogaert, 1076—79.

- 1539 Remonstrantie enz. (als het voorg.) ... Ende nu tot Amst., by Broer Jansz. 8 blz.

- 1540 Ses vragen by de E. Heeren Burghermeesteren voor-ghestelt, dienende tot naerder openinghe over het houden eens Nationalen Synodo. Met de antwoorde der Kercke ... 1618. 8 blz.

- 1541 Eenighe Vraghen by de E. Heeren enz. (als 't voorg.) ... 1618. 8 blz.

Met het drukkersmerk van Broer Jansz te Amsterdam op den titel. In deze druk is het laatste Teghenwerp der Burgemeesters, dat in de vorige gevonden wordt, en aldus luidt, weggelaten: »Maer de Synodus Nationael, vreesen sy, sal al te partydich wesen, vermits de Kercken in de Nabuerighe Provincien de meeninghe der Contra-Remonstranten hebben aenghenomen, soo dat sy na alle apparentie sullen werden ghecondemneert.»

- 1542 De Namen der Edelen ende H. M. Heeren Staten Generael Ghecommitteerden, soo wel Vytheemscher, als in-Landischer Theologanten, van Co-

ningen, Princen, Republijecken, ende den geunieerden Provintien, tot desen Nationael Synodus te houden, ghesonden binnen Dordrecht. Anno 1618. Leyden, Jacob Marcus, 1618. 12 blz.

By Baudaert, B. X. 83 v.

- 1543 Afbeeldinghe des Synodi Nationael, Met de sidt plaetsen der E. E. Hooch M. H. H. Staten Generael, als in Heemsche ende uyt Heemsche Professoren ende Predicanten, gehouden binnen Dordrecht An. 1618. Ghedruckt voor Nicolaes Geelkerck (te Rotterdam). 12 blz.

De tekst is gelyk aan den vorigen druk, hoewel daar de spelling der namen veel zuiverder is. Echter is hier eene groote afbeelding van de Synode op den titel met aanwyzing der zitplaatsen, en aan het einde eene opgave der gedaagde Remonstranten bygevoegd.

- 1544 Clachte ende Bede der Remonstranten hier te Lande, aen den ... Prince van Oraengien ... Ghedr. in 't Jaer ons Heeren, By een Liefhebber des alghem. Vaderlandts. 1618. 14 blz.

Door Casparus Barlaeus. (Zie: Cattenburch, p. 7). Zie ook Brandt, II. 952—62.

- 1545 Copey. Provisioneel Placcaet. By m. H. den Gouverneur, mitsg. de eerste ende andere Raden vanden Hove van Hollandt, Zeelandt ende W.-vr., ghemaect teghens den genen diemen Remonstranten noemt, van niet te maecken inden Haghe, eenighe by-een-comsten etc. (in d. 20 Dec.). 's Gravenh., A. Meuris ... 1618. 8 blz.

By Baudaert, B. X. 89.

- 1546 Copey Placcaet. (Hetzelfde als het vorige). Ghedr. by Aert Meuris, enz. 1 bl. br. fol.

- 1547 Placcaet. (Hetzelfde als het vorige). Amst., Broer Jansz ... 1618. 1 bl. br. fol.

- 1548 Placcaet van Die Staten Generael der Vereen. Nederl., teghens het inbrengen, drucken, verkoopen, ofte stroyen van alderhande argerlijke ende seditieuse Boucxkens, Liedekens etc. Ende waer nae alle Druckers hen voort-aen sullen hebben te reguleren (in d. 22 Dec.). 's Gravenh., Hill. Jacobsz ... 1618. 8 blz.

Gr. Placcaetboek, I. 439.

- 1549 Placcaet, gepubl. den 29 Dec. 1618 By m. H. Schout, Burgherm. ende Schepenen der Stadt Rotterdam. Rott., voor Cornelis Martensz. 1618. In 8°. 8 blz.

Zie: Brandt, II. 947.

- 1550 Vreughden-ghesanck over de schoone veranderinghen in 't Vrye Nederlandt, door het kloeck beleyt der Staten Generael, met het Edele Huys van Nassouwe. Ende Antwoort in dicht op het schandich leughenachtich famous Libel, t' onrecht genaemt: *Eenvuldige waerschouwinge aen de vreemdelingen* ... Amst., voor Lauris Hemling, Anno 1618. 16 blz.

Het Gezag is onderteekend G. R. S. V., het Antwoord en eenige bygevoegde epigrammen: Omhelst de deucht.

- 1551 Het Loon van den Brouwer, voor zijn werck t' onrecht ghenaemt, *Eenvuldige waerschouwinge, aen de ghevluchte Vreemdelingen*: Daer in hy zijn

eygen Lantsluyden seer schandelick voor oproerigen is scheldende, enz. Zonder jaar. 8 blz.

Op rym, met uitvoerige kantteekeningen. De bestreden Eenvuldighe waerschouwinge schynt door een Doopsgezinde geschreven te zyn.

- 1552 Een Cleyn Vensterken, waer door gekeecken werdt hoe die groote Meesters haer tot de poorten der hellen wentelen, soo met haer gevangen zielen te vermoorden, alsoo, naer dat hy ghesouten waer, zijn inghewandt in een Dieff-put begraven werdt, in dicht gestelt. Door een cloeck moedich Seuw. Zonder jaar. 8 blz.

Vier Liedekens, het eerste op Oldenbarnevelt, beginnende: „Ick Jan van Oldenbarnevelt,” de drie andere op de veranderingen in de regering, alle ondertekend: Godt is myn Burcht, de zinspreuk van den Middelburgschen rederyker P. Cannenburgh. (Zie: Wit-angieren-Eerekrans, Haarlem 1630). De titel doelt op den zelfmoord van Ledenberg (zie: N°. 1518). Aan de keerzyde van den titel een Voorrede.

- 1553 Een Cleyn Vensterken ... Den derden Druck, Met eene schoone voorreden. In dicht gestelt enz. 8 blz.

Op den titel een open venstertje, waardoor men een galg bespeurt. De Voorrede is dezelfde als van den vorigen druk.

- 1554 Een Cleyn Vensterken (enz., als 't voorg.) ... Door een clock (sic) moedich Seuw. (Andere druk dan de voorgaande, met hetzelfde titelvignet). 8 blz.

- 1555 Gulden Legende van den Nieuwen St. Jan, dat is: cort verhael van den Edeldom, deuchden, ende handeligen van Meester Jan van Barnevelt, ghewesene Advocaet van Hollandt ende West-Vrieslandt ... Ghedruckt Anno 1618. 36 blz.

Vuil paskwyl op Oldenbarnevelt. Op den titel eene houtsnede, die zyn portret moet verbeelden, met onderschrift: nieuwen S. Jan. Achteraan dezelfde fileet als van N°. 1430, 1445 enz.

- 1556 Gulden Legende enz. ... Tweeden Druck verciert met een Voor-reden. Ghedruckt int Jaer 1618. 36 blz.

Met titelgravure, waarop Oldenbarnevelt als afgod is voorgesteld en door verschillende personen wordt aangebeden. De Voorrede (aan de keerzyde van den titel) is op rym en ondertekend: Denckt om t' achterste.

- 1557 Gulden Legende ... Tweeden Druck, enz. (Compressor herdruk dan de voorgaande. 32 blz.

Onder de titelprent van deze uitgaaf, aan de vorige gelyk, vindt men hetzelfde rym als onder het portret van den eersten druk (met eenige verandering).

„Ist niet een onverdraechlijke laste

„Als de Knecht boven de Meester waste (sic).”

Deze Legende werd in den tyd van de Witt weder opgewarmd. Zoo verscheen er in 1663 een herdruk „tot klaer bericht gestelt voor den nieuwen geresene Barnevelt.”

- 1558 Verclaringe van den Gouden Stock, die daer spreeckt

Een oudt Schipper van Monickendam,
Daer ons den vroomen Heldt uyt quam

Die eerst den Spaenjaerd't de Zee deed' ruymen,
Sprack als volght, naer Scheep Coustuymen.

Ghedruckt voor den ziende. Anno 1681 (*lees* 1618).

12 blz.

Herdruk van een in 1608 tegen het Bestand in 't licht gegeven geschrift (N°. 676), da^r in een voorafgaande Verclaring, op rym, op de tydsomstandigheden toepasselyk word^t gemaakt. Op den titel is het irekken om den gouden stok afgebeeld (gravure). Een geestelyke met helm op en harnas aan, en boven wiens hoofd men leest Eelis. Armi. helpt den Spanjaard trekken. Op den achtergrond ziet men op het geroep van den torenwachter „Waekt op, 't Bernt in 't velt,“ van weerszyden soldaten aanrukken.

1559 Een waerseggers Verclaringhe over den Gouden Stock enz. (*als 't voorg.*)
... 1618. *Compressor herdruk.* 8 blz.

1560 Verclaringhe van den Gouden Blaes-balck, van den Spaenschen Schalck.
Om Signoors Practijcken t' pntdecken (*sic*) en te sien,
Is dit Gedruckt sonder gecken, seshien hondert achtien. 12 blz.

Met titelgravure, waarop men den Spanjaard, door een Jezuiet geholpen, uit een blaasbalk goudstukken ziet schieten, die door Oldenbarnevelt c. s. in een kleed worden opgevangen. Op den achtergrond de Tijd, die er met een verrekijker naar ziet, en een „barnend velt.“ — Achteraan een Referein, beginnende „O wonderlijcken tijdt,“ enz., hier blz. 10—12 beslaande.

1561 Verclaringhe ... t' ontdekken enz. (*als 't voorg.*) *Verkorte herdruk. De Verclaringhe eindigt* blz. 8 *bovenaan. Het Referein beslaat* blz. 9—11.
12 blz.

1562 Verclaringhe enz. (*als 't voorg.*) *Nadruk van de vorige uitgaaf. Ook de plaat is nagedrukt. De Verclaringhe eindigt* blz. 6, *het Referein* blz. 8. 8 blz.

1563 Verclaringhe van Justitia ende levendige verthooninghe van t' gheen
over veel Jaren is gheschiet, als mede noch teghenwoordich geschiet.
Uyt Amsterdam ... Anno 1618. 12 blz.

Een achteraanvoegd rym is geteekend I. R. Op den titel een fraai geëst portretje van Maurits. By dit stuk behoort een spotprent in gr. fol. „de Rechtveerdighe Silte,“ een groote zeef voorstellende, waar Oldenbarnevelt, Ledenberg c. s. doorvallen. De „Mogende Macht,“ en „Nassouwsche Kracht“ staan er om heen. Bovendien in de wolken zit Justitia. Onder de prent een gedicht, in drie kolommen gedrukt, met denzelfden titel als dit stuk, en ondertekend Jo. Pean.

1564 Den Arminiaenschen Dreck-waghen gheheel naer het leven afgebeelt
ghelyck de Letters binnen uytwijzen sullen. Ghedruckt tot Amsterdam
op de Beurs. 1618. 8 blz.

Met uitvoerige titelgravure, waarop dit gedicht toepasselyk is. Zy stelt een wagen voor, waarin de voornaamste Remonstranten met Vorstius, David Joris, Coornhert en een Weder-doooper (te zamen 9 personen) gezeten zyn, en waarvan de paarden den Wech naer Rom ophollen. Deze prent is een navolging van een grotere in br. fol., hoe wel er eenige byzonderheden zyn bygevoegd, zoo als de zweep die Uytenbogaert (de voerman) in de hand houdt, waaronder men leest: Dwinglo (doelende op den predikant Dwinglo), een onnosel, die door den wagen overreden wordt, enz. Op blz. 7 vindt men de verklaring van de prent.

1565 Toneel der Arminianen.

Daer Ov'rhand, Eendracht, Faem, en Wackerheyt, vertelt,
 In wat Staet Neerland is door spaensche List ghestelt.
 En hoe die onder schyn van 't Lants getrouwe Vrienden
 Gestraft syn om dat sy het Lant niet Trouw en dienden.

Zonder plaats of jaar.

20 blz.

Gedicht, onderteekend: 'k Sal wilt Godt, en gevolgd door een Bede-Liedt, waarvan 't Referein is:

„En geeft doch vreed, ô Heer in onse daghen.”

De titelplaat stelt een wagen voor met de Hollandsche Maagd, den Leeuw en den Oranje-boom beladen en door de Eendracht voortgetrokken, die door de Remonstranten met alle macht wordt tegengehouden. Naast het vierregelig onderschrift (zoowel als het bovenschrijft, op de prent zelve), leest men aan de kanten:

Loopt toe, loop toe,
 't is boven 't mallen,
 De Stock moet wech
 of de Wagen vallen.

Weest Wacker en
 voorkomt u Schaden,
 Het spaens Vergift
 leyt in de Raden.

1566 Wonderlijcken Droom van de School-houdinghe van Mr. Ian van Oldenbarnevelt. Met de verclaringe van dien.

Wy leeren lustich voort, en dat om aen te vanghen
 De reys na Spangien toe, daer na wy seer verlanghen.

Zonder plaats of jaar.

16 blz.

Met titelgravure, waarvan men aan de keerzyde de verklaring vindt. Oldenbarnevelt wordt hier school houdende voorgesteld met een stok in de eene hand en een papier in de andere, waarop men leest autorite(it). Ledenberg, de Groot, Hoogerbeets, e. a., ook David Joris en Coornhert zitten om hem heen. Uitenbogaert en Taurinus zitten te wege (doelende op de Weegschael). Door de ramen aan weerszyden ziet men voorstellingen, waarvan de verklaring luidt: „Een School-clapper wert ghegeesselt” en „Hier werden de schepen ghemaect” (om naar Spanje te varen). — Na een kort voorbericht volgt een toepasselyk gedicht met opschrift Quis absque Deo, vervolgens een Claech-veers over Arminius (2 koepletten), dan een Tsamen-spraek van eenen Burghemeester quaet-raet, ende eenen Gheselle ghenaemt Goossen goet jaer. Eindelyk een slotbericht, waarin de S., die zich Beminder van Nassou noemt, het vervolg van dit geschrift: de Vaert na Spangien belooft.

1567 Wonderlijcken Droom ... Met de verclaringhe, enz.

16 blz.

Andere druk dan de vorige, met dezelfde titelplaat. Onder het Claech-veers over Arminius (blz. 8) is nog een vierregelig (klaagdicht) Van Hollandt gevoegd.

1568 Wonderlijke School-houdinghe van Mr. Jan van Olden Bernevelt, met de aanwysinge op die Figuyren.

12 blz.

Nadruk van het vorige, ook met nagevolgde titelplaat, waaronder men de uitlegging vindt, en daaronder het tweeregelig rym als de vroegere uitgaaf. De tekst is aan de vorige gelyk.

1569 De Arminiaenschen Vaert naer Spaegnien.

Wy spoeden lustich voort, het is wel voor den wint,
 Maer 't is al heel verbrot, indienmen ons hier vindt.

Zonder plaats of jaar.

16 blz.

Vervolg van het vorige. Met slechte titelgravure, waarop een groot schip, 't Hollands

verderf, en eenige kleinere schepen (Spaensch bedroef, Utrecht, Hoorn, Den Briel, enz.) zyn afgebeeld. Op den achtergrond ziet men twee schepen aankomen om deze te bestryden. Op de vlag van het eene is een Oranjeboom afgebeeld, van het andere een wezel. — Aan de keerzyde van den titel de verklaring. Dan volgt een voorbericht, een aanspraak aan Momus op rym, het toepasselijke gedicht, een corte uytlegginghe in proza, en ten slotte een Klinck-veers.

- 1570 Johannis Piscatoris Tractaet van de Ghenade Gods: daer in ghesputeert wert het verschil-punct, of Gods salichmakende genade algemeen zy: ofte of God wil dat een yder mensche salich werde. Aen Jacobus Junius, den Nassouschen Secretaris. By 't welcke gevoecht is desselven ... wederlegginghe teghens sekere gruwelycke lasteringhe Item een verclaringe over de vraghe: Hoe de mensche inde Predestinatie aenghemerckt wert? Aen de Broeders in Nederlandt. Alles overgheset uyt de Lat. Copey ghedr. te Herborn ... 1614. Door P. J. Austrosilvi. Amst., M. Jz. Brant ... 1618. 120 blz.

P. J. Austrosylvius heette eigenlijk: Pieter Jacobsz. Semmes van Zuiderwolde. Hij was van 1598—1601 Rector der Latijnsche school en predikant te Edam en werd van daar naar Hoogcarspel beroepen. zie: Kruythoff, Beschr. van Edam 1781, blz. 28.

- 1571 Spieghel waer inne cortelijck doch claelijck wert aenghewesen, hoe de Gereformeerde Leeraers ende leere, van Adriaen Symontsen ende den remonstranten met openbare onwaerheden ... verdacht ghemaect werden enz. ... Door Petrum Wassenburch Pred. in Poortugael, Leyden, voor Davidt Jacopsz ... 1618. (VII) en 89 blz.

- 1572 Spieghel ende sonderlinghe Exempel van Christelijcke verdrachzaemheydt, tusschen ... Johan Calvin, ende ... Philip Melanth(on) onverbreekelijck onderhouden ... hoewel zy over de hedensdaechsche verschil poincten van contrarie ghevoelen gheweest zijn ... Rotterdam, Mt. Bastiaensz .. 1618. (VI) en 54 blz.

Met opdracht aan de Regering van Rotterdam, met des schryvers naam geteekend „Ghegheven tot Yselmonde den 22 Martij ... A. Joannis Roterodamensis.”

- 1573 Van de Ghenade Gods, ende van de Volherdinghe der ware Gelovigen, een lesse, ende vier Oratien, gedaen inde Univers. van Oxfort ... tegen de dwalingen van Jacobus Arminius, ende zijner Discipulen. Door Robertus Abbotus ... uyt het Latijn overgeset, door Daniel Gysius ... Leyden, by David Jansz van Ilpendam ... 1618. (VIII) en 80 blz.

De voorrede van Daniel Gysius (predikant te Nymegen) is gedagteekend „den 15 Augusti.”

- 1574 Een kleine heldere ende klaere Spieghel der Theologie, waer inne op het alderlevendichste verthoont ende ghesien wordt, hoe dat de Contra-Remonstranten Leere niet uyt der Joden, Turcken, Saracijnen, ende Jesuwijten, etc. Slijck-borne, maer uyt de springhende Fonteyne des Godtl. Woorts gheschept ende gheput sy, teghen het schandelijck calumnieren van Joannes Wtenbogaert, Taurinus, ende andere Remonstranten

... In 't licht uytghegheven door Dominicum Vinseium, Dien. des H. Euang. tot Schardam ... Amst., voor Titus Roelandus (*gedrukt by Paulus van Ravesteyn*) ... 1618. (48) en 192 blz.

De Toe-eygning aan Maurits, de Staten Generaal en de „Ghetrouwe Magistraten" van Holland dagteekent van 16 November.

- 1575 Adriani Smoutii Onse Vader: dat is, Verklaringhe hoe God de Vader des Heeren Jesu Christi Onse Vader mede is, ende wy zyne lieve kinderen zijn enz. ... nu den Ghereformeerden Kercken-raedt van de Nederl. natie, binnen Dordrecht teghenwoordich vergadert ... toe-gheeyghent ... Amst., voor M. Jz. Brandt ... 1618. (VIII) en 136 blz.

De opdracht is onderteekend: Ghegheven in Dordrecht, den 25 November ... 1618. Baudaert spreekt van dit geschrift. B. X. p. 80 v.

1619 (*).

- 1576 Aenmerekinghe op de tegenwoordige Steert-sterre, ende den loop deser tijden so hier als in ander Landen, Met aenwijsinghe vande rechte wetenschap om alle teykenen des Hemels ende vreemde Gesterten wel ende loffelijck uyt te leggen, alles tot een Nieuwe-Jaer gifte alle rechtsinnige Verstanden toe-geeygent. *Zonder plaats of jaar.* 20 blz.

Met een fraaye gegraveerde titelprent. Aan de keerzyde van den titel leest men eene approbatie der Staten van Zeeland van den 2 Jan. 1619. — Men kent dit zeldzame geschrift toe aan den beroemden Jacob Cats, toen Pensionaris van Middelburg. Het begint met een Bedenckinghe by ghelegentheyte van de jegenw. Steert-sterre op de vergaderinghe van de huydend. Synode, berymd. Vervolgens een Tsamen-sprake noppende de jegenw. Steert-sterre, mede in dicht. Dan Naerder opmerkinge over de Cometen enz. in proza. Eindelyk: Nieuwe-jaer-gifte aen den Leser, ook op rym. Zie hierover: Brandt, II. 972. Vergel. N°. 1352.

- 1577 Apologia Ordinum inclyti Regni Bohemiae, sub Utraque, cur defendendi Regis, et sui causa militem legere statuerint ... Praegae primum edita: nunc vero Latine excusa. Hag. Com., Arn. Meuris ... 1619. Mense Jan. 28 blz.

Vergelyk N°. 1347—48.

- 1578 Edict ofte Placcaet van de Stenden des Marquisats van Moravien ... Waer by de Secte der Jesuyten uyt den selven Lande werden geproschreebt ... vanden 6 May, 1619. Mitsg. ghelijcke Edict der Evangel. Stenden des Coninckrijcks van Ilungarien, jehghens de Jesuyten, vanden 16 May, 1619. 's Gravenh., Aert Meuris ... 1619. 8 blz.

By Baudaert, B. XI. 26, 27.

(*) In deze orde afgedeeld:

- a. Stukken die met de politiek-kerkelyke geschillen in Nederland niet in verband staan.
- b. Stukken over de Synode, in dit jaar verschenen.
- c. Gebeurtenissen in den loop van 1619, met de Blaauwboekjes en Paskwillen daarop; in chronologische orde.
- d. Schriften van de Remonstrantsche ballingen, en andere algemeene politiek-kerkelyke schriften.
- e. Geschriften, die met de geschiedenis in geen rechtstreeksch verband staan.

- 1579 Des Duyvels Alarm-slagh van Caspari Shioppi Raets-heer des Keyzers, teghen alle Euangelische C. Wt den Hoochd. ghetransl. door W. Baud. Tot Leyden, by Zachar. de Smit, voor Isack de Beer. *Zond. jaar.* 20 blz.
Gedeeltelyk by Baudaert, B. XI. 107—9.
- 1580 Coppe vanden Brieff des Princes van Transylvanien. Ghenoeemt Gabriel Bethlemi (*in d. 18 Aug.*). 'sGravenh., A. Meuris ... 1619. 6 blz.
By Baudaert, B. XI. 120.
- 1581 Antwoordt op den Brieff van den Prince van Transylvanien Gabriel Bethlemi. Ghesonden vande Heeren Directeurs ende Raetsluyden des Rijcks Bohemen, ytt Prage (*in d. 9 Sept.*). 'sGravenh., A. Meuris ... 1619. 6 blz.
By Baudaert, B. XI. 121.
- 1582 Brief van Gabriel Bethlemi Prince van Transylvanien. Ghesonden aen den Heere Grave van Toren in Moravia (*in d. 18 Sept.*). 'sGravenh., A. Meuris ... 1619. 6 blz.
- 1583 Boheemsche Victorien gheschiet in Oostenrijck een mijl boven Ween, ter eender syden vande Evangelische Stenden, ende ter ander zyden des teghenwoord. Keyzers, met die Croninghe des Boheemschen Conincks. Tot Leyden, voor Nicolaes Geelkerck. 1619 den 21 Nov. 12 blz.
Zie: Baudaert, B. XI. 132.
- 1584 Blyde Incomste, Triumphe ende Crooninghe des ... Prince Fredericus ... Paltz-Grave by den Rhijn ... ende der ... Princessc Elizabeth zijn Eghe-mael, tot Coninc ende Coninginne des Coninckrijcx Bohemen ... gedaen in Praghe de 4 ende 7 Nov. 1619. Middelh., Sym. Moulert ... 1619. 8 blz.
Zie: Baudaert, B. XI. 135 vv.
- 1585 Corte ende warachtige beschrijvinge van de Crooninghe des Coninck van Bohemen, Friderici, den eersten van dien name ... Overgheset ytt de Lat. spr. ... door M. D. S. Hier achter is by ghevoecht t' extrackt van eenen sekeren brief ... aeng. de geschied. des oorlooghs tuss. ... Fridericum Coninck van Bohemen ende den Keyser van Roomen. Ghedruct nae de Lat. copie. Anno 1619. 12 blz.
- 1586 Publicque Uyttschrijvinghe van ons Frederick ... Coninc in Bohemen ... Waeromme wy de Croone van Bohemen, ende der daer toe behoer. Landen, Regieringhe aenghenomen hebben (*in d. 28 Nov.*). 'sGravenh., A. Meuris ... 1619. 16 blz.
By Baudaert, B. XI. 136 vv.
- 1587 Nieuwe sekere ende aenghename tydinghe. Over de Relaxatie van den Heere Prince van Condé. Mitsg. den Brieff vanden Coninck, gesonden aenden Heere Prince (*in d. 19 Oct.*) ... 'sGrav., A. Meuris ... 1619. 8 blz.
Zie: Baudaert, B. XI. 130.
- 1588 Accord van den Heere Prince van Condé, met de drie Stenden van Vranckrijck: op sijne Los-latinge. Mitsg. de namen ende qualiteyten vande Heeren, die hem ytt het Casteel hebben ghebracht ... den 20 Oct. *enz.* ... 'sGrav., A. Meuris ... 1619. 16 blz.

- 1589 Over-Rhetische ofte Grysonsche Acten ende Procedures. Des Jaers 1618. ... Met het ghene in die Processen, ende anders, gheschiet is ... Alles door die Heeren Overheyden van Vry Rethien der drie Liguen, in openb. druck ghepubliceert Overgezhet uyt den Hoochduytschen ... 's Gravenh., A. Meuris ... 1619. 44 blz.

- 1590 Oratie van ... Mr. Symon Episcopus ... By hem in de Synode Nationael tot Dordrecht ... gedaen den 7 Dec., A^o. 1618. Ghedr. in ... 1619. 24 blz.

Uit het Latyn vertaald. Eene andere vertaling by Brandt, III. 102—23.

- 1591 Corte ende naecte Ontdeckinghe vande Bedrieghelijckheydt des Dortschen Synodi, in 't smeden van seeckere Artijckelen van Moderatie en onderlinghe Verdraegsaemheyte, tusschen den Remonstranten ende Contra-Remonstranten. Ende syn hier noch byghevoeght, 34 Artijckelen, vervattende 't ghevoelen der Remonstr. (nop. de Godd. Praedestinatie metten aenkleven van dien) inden Synodo overgelevert den 13 en 16 Dec. 1618 ... Ghedr. in ... 1619. 24 blz.

De artijckelen by Brandt, III. 164 v., 174 v.

- 1592 Vale houdende verclaringe, in wat voeghen de Sinodus Nationael tot Dordrecht, den Remonstranten afscheyt heeft ghegheven ... 1619. 36 blz.

De steller van dit geschrift (in 't Latyn) was Caspar van Baerle, die de geciteerde Remonstranten te Dordrecht te hulp stond. Van de vertaling en uitgave verklaarden deze geen kennis gehad te hebben. Zie: Brandt, III. 404, 548.

- 1593 Vertoogh, by de Remonstranten gheciteert ende ghedeputeert, op het Synodes Nationnael tot Dordrecht. Afghesonden naer den Haghe ... den 26 Jan. Anno. 1619. Aen de ... Staten Generael ... 1619. 24 blz.

Zie: Uytenbogaert, 1137; Brandt, III. 415.

- 1594 Vertoogh ende Supplicatie, by de Remonstranten gecitteerde ende ghedeputeerde, op het Synodes Nationnael tot Dordrecht ... den 26 Jan. 1615 afghes.: aen den ... Prince van Oraignen, etc. ... Ghedr. ... A^o. 1619. 14 blz.

Zie: Brandt, III. 416—18.

- 1595 Oratie Davidis Parei, Prof. in de H. Theol. tot Heydelbergh, van 't Nationael Synodus tot Dordrecht. Midtsg. des selven oordeel, aeng. de vijf Remonstrantische Artijckelen. Ghedaen in 't Latyn tot Heydelbergh den 1 Febr. A^o. 1619 ... Overgheset door Petrum Jacobi Austro-Silvium Dien. J. C. etc. 't Amst., by Hendrick Laurentsz ... 1619. 36 blz.

- 1596 Oratie enz. (als 't voorg.) ... Arnhem, Jan Janszen Anno 1619. 20 blz.

- 1597 Nulliteyten, Mishandelinghen, ende onbillijcke Procedures des Nationalen Synodi, ghehouden binnen Dordrecht Anno 1618, 6119 (sic). In 't korte ende rouwe af gheworpen ten dienste ende onderrechtighe van alle de ware Christelijcke, doch nu bedruckte Ghemeynten ... Ghedr. inde Druckerye van N. N. 1619. 18 blz.

*Dit stuk zag omstr. February het licht. Zie: Brandt, III. 470. Het wordt toegeschreven aan Bernardus Dwinglo, een der geciteerde Remonstranten op de Synode. 26**

- 1598 Request aende ... Staten Generael der Vereen. Prov. van weghen de Remonstranten, gheciteerde ende gedeputeerde tot het Synodum Nationael binnen Dordrecht. Ghedr. ... 1619. 8 blz.
Hier zonder dagteekening, doch by Brandt (III. 674—79) gedacht. 18 Juny.
- 1599 Requeste verduytscht uyt de Latijnsche Tale, aende ... Gecommitteerde vande ... Staten Generael, op den Synode Nationnael, binnen de Stadt Dordrecht vergadert. Ghedr. ... 1619. 8 blz.
Derde verzoekschrift van den geciteerden Remonstr. predikant H. Hollingerus, om voor een korten tyd naar zyne woonplaats (Grave) te vertrekken, ten einde zyne hoogst zwangere vrouw by te staan. — Het stuk heeft geen dagteekening.
- 1600 Oordeel des Nationalen Synodi van Dordrecht, over de Theologie ofte Leere Conradi Vorstii, Doctoor in de H. Theol. (in d. 4 Mei). Mitsg. de Resolutie van de Heeren Staten van Hollandt ende W.-Vr. daerop ghevolgt (in d. 26 Juny). 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1619. 8 blz.
By Baudaert, B. XI. 31, 32; Brandt, III. 590—92, 95.
- 1601 Oordeel des Synodi Nationalis der Gereformeerde Kercken van de Verenichde Nederlanden: ghehouden binnen Dordrecht, inden Jare 1618 ende 1619 Over de bekende Vijf Hooft-stucken der Leere, daer van inde Gereform. Kercken deser Vereen. Nederlanden verschil is gevallen. Uytghespr. op den 6 May 1619. Uyt het Latijn ghetrouw. in 't Nederd. overgheset. Met Privil. voor 7 Jaren. Met voorafg. titelprent, in hout-snede, waarboven: Synodus en waaronder: Tot Dordrecht, by Isaac Janssen Canin, ende zijne Medestanders. 1619. (X) en 114 blz.
Door den Leydschen predikant Festus Hommius, een der Scriba's van de Synode, in July in 't licht gegeven. (Zie: Brandt, III. 772). Achteraan: de Sententie van de Synode over de Remonstranten (by Brandt, III. 603—6) en de Approbatie van de Staten van den 2 July (ald., 767 v.). — De laatste bladz. van dezen druk is gepagineerd: 58 voor 114.
- 1602 Oordeel, enz. (als het voorg.). Met goede pagineering van de laatste bladzyde. (X) en 114 blz.
- 1603 Oordeel, enz. (als het voorg.) Op de laatste bladz. is vóór het jaar van uitgave gedrukt 25 Augusti. (X) en 114 blz.
- 1604 Oordeel, enz. (als het voorg.) ... Na de Copey Ghedr. tot Dordrecht. 1619. Zonder de houtsnede. (IV) en 36 blz.
- 1605 Belydenisse des Gheloofs der Ghereformeerde Kercken in Nederlant. Overghezien in de Synode Nationael laetst ghehouden tot Dordrecht. Ende uyt last des selven uytgegeven Tot Dordr., by Fransoys Borsaler, Medestander van Isaac Jansz. Canin. Met Privilegie voor 7 Jaren. 1619. (IV) en 50 blz.
Met dezelfde houtsnede voor den titel als N°. 1602. Het stuk schynt gelyktydig daarmee verschenen te zyn. Zie over deze herziening der Confessie: Brandt, III. 643 v.
- 1606 Onbillijke wreetheyt der Dortsche Synode; Midtsg. der ghener, die het beleyt daer over hebben ghehad, teghen de Remonstranten in de Ne-

derl. Gheun. Provinciën. In een korte waerschouwinge ten toone ghestelt Ghedr. (te Amst., by Nic. Biestkens) in 't Jaer 1619. 28 blz.

Geschreven door Simon Episcopus in zyne ballingschap te Waalwyk. Zie: Brandt, IV. 82. De druk is dezelfde als van het volgende stuk.

- 1607 Antidotum, ende Naerder Openinghe van het eyghene ghevoelen des Nationalen Synodi, ghehouden binnen Dordrecht, Annis 1618 ende 1619. Tot onderrechtinge ende onderwijsinghe der ghēner die de Canones van het selfde Synode soudē moghen komen te lesen; cortelyck ende Voorloopers wijse ghestelt. Ghedruckt (te Amst., by Nic. Biestkens) in 't Jaer ons H. 1619. 126 blz.

Mede door Simon Episcopus gesteld. Zie, ook over den drukker; Brandt, IV. 32, 82, 83.

- 1608 Iamertiens oft Aventuersche berouw Clacht gedaen aen den Ouwe trouwe Geus van de Cort Rijke Heeren tot een Nieu-Jaer. Ghedr. int Jaer ons H. 1619. 8 blz.

Spot-dicht op de nu onderliggende party van Oldenbarneveld, ondert. U. E. G. B. en met de zinspreuk Elck heeft zijn tijt. Met inleiding in proza en zinnebeeldige titelprent, het rad van avontuur voorstellende, waar Barneveld nu onder ligt en Maurits („d' ouwe trouwe Geus") boven zit.

- 1609 Den Opwecker der oude vermaerde wijt beroemde Bataviërs, ghestelt ter eeren van Godt endesijn H. Kercke, ende alle oprechte Christelijcke Bataviërs herten Ghedruckt int Jaer ons H. 1619. By E. N. No. 16 blz.

Hevige aanstoking tegen de Remonstranten, in dicht en in proza.

- 1610 Verbaal gehouden by den Heer Andries de With, Raadpensionaris van Dordrecht, ontrent het geene voorgevallen is in de Ridderschap in het beschryven van de Heeren van Marquette en van Sommelsdyk, op den 17 Jan. 1619. Zonder afzond titel. Achteraan: Tot Dordrecht, by Jan Gerritsz. 1690. 8 blz.

Zie hierover uitvoerig: Wagenaar, X. 332 vv.

- 1611 De Staten Generael enz. (Verkiezing der 24 Rechteren over Oldenbarneveld en de andere gevangenen, in d. 20 Febr.). 4 blz.

Hierin de namen en waardigheden van al de Rechters.

- 1612 Een beschryvinghe, van het ghene datter gheschiet is binnen de Stadt Aleck-maer, alwaer zy den Kercken-Raedt verjaeght hebben, den 8 Martij, Anno 1619. Met noch een verclaeringhe van het rumoer, t'welckgheschiet is binnen de Stadt Horen (op denz. dag) ... Nae de Cope tot Horen, by Roelof Claesz, ende Willem Harmensz. Anno 1619. 4 blz.

Zie: Bandaert, XI. 16; Brandt, III. 357 v., 474 v.

- 1613 Schriftelijcke Verantwoordinghe van... Johannes Uyt den Bogaert, Predicant inden Haghe (aan de Staten Generaal). Op de openbare Klock in luydinghe ende Edicte, den 19 Martij, A°. 1619 over syn Persoon gedaen ... 1619. 22 blz.

- 1614 Tweede Schriftelijke Verantwoordinghe, van.... Johannis Uyt den Bogaert, Pred. inden Hage, aen den ... Prince van Oraison. Op de openbaere Klock-inlydinghe ende Edicte, den 19 Martij, A°. 1619 over syn Persoon ghedaen ... 1619. 8 blz.
- 1615 Copye van een Missive den 2 Apr. 1619 aen eenen particulieren ende oudt-bekenden vriend afgeveerdicht door ... Johannem Wten Bogaert, waer in hy zijnen staet ende oorsaeck van zijne (niet teghestaende verscheide citatien) noncomparitie ... te kennen gheeft ... 1619. 22 blz.
- 1616 Der Hoog. Moog. Heeren Staten Generael der Vereen. Nederlanden, uyt-schrijvinghe van weghen den alghemeenen Vasten ende Bedendach (*tegen den 17 April, zonder dagteek.*) 1 bl. fol.
By Brandt, III. 702 en elders.
- 1617 Propositie, ghedaen aende ... Staten Generael.... door den Heere Maurier, Raedt vanden Staet vanden ... Koninck van Vraneryck, ende zijn Ordinaris Ambassadeur. Den 1 May A°. 1619 ... (*Zonder pl.*) 1619. 12 blz.
By Baudaert, B. XI. 3—6. — Het is een pleitrede voor Oldenbarnevelt. Achteraan vindt men dit rym tegen Aertsen :
 Al is de loghen van AERT snel,
 De Waerheydt onderhaelt SE wel.
- 1618 Request aen de ... Heeren ... Staten van Hollant ende W.-Vr. Van weghen de Huysvrouwe ende Kinderen vanden Heere van Olden-Barnevelt, Heere van Berckel etc. Door een Liefhebber der Nederl. Regeeringhe, maer niet des Paus (*in 't licht gegeven*) ... 1619. 8 blz.
By Baudaert, B. XI. 49—50.
- 1619 Brief des Ambassadeurs van Vranckrijk aen de Heeren Staten Generael, den 13 Mey 1619. Eenen Brief des Ambass. van Vr. aen de Heeren van Braquel ende Dorth ... 1619. 6 blz.
Verzoek om verzachting der Sententie van Oldenbarneveld, dat zonder uitwerking bleef. Zie: Baudaert, B. XI. 56.
- 1620 Sententie, nyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over Johan van Oldenbarnevelt, ghewesen Advocaet vanden Lande van Hollandt ende West-Vrieslant: ende geexecuteert den 13 May Anno 1619, Stilo novo, op 't Binnen-Hof in 's Graven-Haghe. 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1619. Met Privilegie. 16 blz.
By Baudaert, B. XI. 56—60. In dezen druk is de laatste regel, vóór het onderschrift: thienden Mey, anno 1619.
- 1621 Sententie enz. (*als de vorige, by denz. drukker*). De laatste regel vóór het onderschrift begint hier Ghepronuncieert, enz. 16 blz.
- 1622 Sententie enz. (*als de vorige, by denz. drukker (?)*). De eerste regel van de laatste blz. heeft hier yemant, op de beide voorg. drukken yemant. 16 blz.
- 1623 Sententie enz. ... Dese Copyen zijn ghevolght Authentijck nae de eerste Exempl. van Hillebr. Jacobsz. voornoemt. 16 blz.

1624 Sententia lata et pronuntiata adversus Joannem ab Oldenbarnevelt, etc.
... Hagae Com. ap. Arnoldum Meuris. Cum Privilegio. 16 blz.

1625 Arrest, donné, prononcé et exécuté contre Jehan d'Oldenbarnevelt. etc.
... A La Haye, chez Loys Elzevir ... 1619. Avecq Privilege. 16 blz.

De Latijnsche en Fransche vertalingen van deze en de volgende Sententien zijn zeer zeldz.

1626 Verhael vanden doot des Advocaets van Hollandt, Johan van Oldenbarnevelt, hoe hy op den 13 Mey 1619 inden Haghe onthooft is, alsoo ick 't selve ghesien hebbe. — *Onderaan*: Ghedruckt tot Amsterdam, by Broer Jansz. out Courantier in 't Legher van sijn Princel. Excel. woonende in St. Nicolaes Straet, naest den vergulden Os. 1619. 1 bl. fol.

In twee kolommen gedrukt. Het stuk eindigt: Wat voorders passeert sal ic U. E. toecomende Vrydaghe in de Courante mede deelen.

1627 Verhael van den doot ... also ick 't selve gesien hebbe. *Onderschrift als de voorg. druk, waarvan deze alleen in de spelling verschilt.* 1 bl. fol.

1628 Een nieuw Liedeken, ter Eeren Sint Jan. Op de Wijse vanden 5. Psalm enz. *Zonder jaar.* 1 bl. fol.

Liedeken in 11 coupletten, beginnende

„Den Alderheylichsten gheboren
Van Vrouwen, die is nu onthooft.”

1629 Gespreck op het Graf van wijlen den Heere Joan van Oldenbarnevelt, (tusschen) Vreemdelingh (en) Kerckgalm. *Zonder jaar.* 1 bl. langw. fol.

Waarschynlyk in later tyd, toen de Echo's weder in de mode waren, gedrukt. Onderaan het anagramma van Oldenb. „Bewaerden Hollandt in eeren.”

1630 Sententie uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over Gielis van Ledenberch, ghewesen Secretaris vande Heeren Staten van Utrecht: ende over desselfs Cadaver geexecuteert den 15 May, Anno 1619, Stilo novo. 's Gravenh., Hill. Jacobssz .. 1619. Met Privilegie. 12 blz.

By Baudaert, B. XI. 63—66.

1631 Sententia lata et pronuntiata adversus Aegidium Ledenbergium, cet. ... Hag. Com. ap. Arn. Meuris. Cum Privilegio. 14 blz.

1632 Arrest donné, prononcé et exécuté contre Gilles Ledenberg, etc ... Translaté de Flaman ... A La Haye, chez Loys Elzevir ... 1619. Avecq Privilege. 14 blz.

1633 Sententie uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over Rombout Hogerbeetz, ghewesen Pensionaris der Stadt Leyden, den 18 May, Anno 1619, Stilo novo. 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1619. Met Privilegie. 12 blz.

By Baudaert, B. XI. 66—69.

1634 Sententie, enz. (als 't voorg.) ... Dese Copyen zijn ghevolgt Authentijck enz. (als N°. 1623). 12 blz.

1635 Sententia lata et pronuntiata adversus Rumoldum Hogerbeetium, cet. ... Hag. Com., ap. Arn. Meuris. Cum Privilegio. 16 blz.

- 1636 Arrest donné et executé contre Rombault Hoguerbets ... Translaté du Flaman, A la Haye, chez Loys Elzevir ... 1619. Avecq Privilege. 12 blz.
- 1637 Sententie, uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over Hugo de Groot, ghewesen Pensionaris der Stadt Rotterdam, den 18 May, Anno 1619, Stilo novo. 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1619. Met Privilege. 18 blz.
- By Baudaert, B. XI. 70—74.*
- 1638 Sententie enz. (als 't voorg.) ... Dese Copyen zijn ghevolght Authentijck enz. (als N°. 1623, 1634). 18 blz.
- 1639 Sententia lata et pronuntiata adv. Hugonem Grotium, cet. Hag. Com., ap. Arn. Meuris. Cum Privilegio. 22 blz.
- 1640 Arrest donné et executé contre Hugues de Grot Translaté du Flaman. A la Haye, chez Loys Elzevir ... 1619. Avecq Privilege. 16 blz.
- In antwoord op de Proposition van den Gezant ten voordeele der Gevangenen. By Baudaert, B. XI. 62*
- 1641 Copey vanden Brief by de Ho. Mo. Heeren Staten Generael gheschreven aen de respective Provintien (in d. 19 Mei). 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1619. Met Privilegio. 4 blz.
- Begeleidende brief by de Sententie van Oldenbarnevelt, waarby wordt vermeld, dat er nog andere punten van beschuldiging waren, in de Sententie niet opgegeven. By Baudaert, B. XI. 61. Van dezen druk bestaan twee uitgaven, verschillend door het titelvignet, de leeuw, die op de eene uitg. grond onder de voeten heeft, op de andere niet.*
- 1642 Copey van den Brief by de Hog. Mog. Heeren, enz. Andere druk dan de voorgaande, waarschylyk een nadruk. 4 blz.
- 1643 Exemplar Epistolae a Potent. DD. Ordin. General. missae ad Sing. foederati Belgij Provincias. Hag. Com., ap. Arn. Meuris. 1619. Cum Privilegio. 4 blz.
- 1644 Extraict de la lettre envoyée aux Provinces confederées, par les ... Estats Generaux. A La Haye, chez Loys Elzevir ... 1619. Avecq Privilege. 4 blz.
- 1645 Brief van de ... Staten Generael van de Gheun. Provintien, aen den Alder-Christ. Koninck van Vrancryck ende Navarre (in d. 17 Mei) ... 1619. 8 blz.
- 1646 Placcaet. Mauritz, by der gratien Gods, enz. (tegen de samenkomsten der Remonstranten, in d. 29 Mei). 's Gravenh., Hill. Jacobssz. ... 1619. In plano.
- By Baudaert, B. XI. 75, 76. De onlusten in 't noorderkwartier zie N. 1612. gaven aanleiding tot dit plakkaat.*
- 1647 Placcaet enz. (als 't voorg.) ... Eerst in 's Gravenh. enz. ... 1619. In plano.
- 1648 Placcaet vande ... Staten Generael der Vereen. Nederl., daer by alle Inghesetenen ders. Landen, verboden werdt te houden eenighe aparte vergaderinghen ofte Conventiculen, onder deeksel van oeffeninghe vande Leere inde vijf bekende controverse Religions Pointen vervatet (enz., in d. 3 Julij). 's Gravenh., Hill. Jacobssz ... 1619. 12 blz.
- By Baudaert, B. XI. 77—80; Brandt III. 783 v.*

VERVOLG VAN DE PRIJSLIJST

DER

PAMFLETTEN, TRAKTATEN, ENZ.

verkrijgbaar bij **FREDERIK MULLER** te Amsterdam.

Voor enkele stukken staat deze prijs vast. Voor f 30.—, f 50.— of f 100.— te gelijk nemende, geniet men een rabat naar rato.

1055	.	.	.	.	.	f	1.—	1095	.	.	.	.	.	.	f	1.—	1136	.	.	.	.	.	.	f	1.—
1056	.	.	.	.	.	"	1.—	1096	.	.	.	.	.	.	"	—50	1137	.	.	.	.	.	.	"	1.—
1057	.	.	.	.	.	"	1.50	1097	.	.	.	.	.	.	"	—40	1138	.	.	.	.	.	.	"	1.25
1058	.	.	.	.	.	"	1.50	1098	.	.	.	.	.	.	"	—60	1139	.	.	.	.	.	.	"	1.50
1059	.	.	.	.	.	"	1.25	1099	Onafgesneden.	.	.	.	.	.	"	1.—	1140	.	.	.	.	.	.	"	1.25
1060	.	.	.	.	.	"	1.25	—	Afgesneden.	.	.	.	.	.	"	—50	1141	.	.	.	.	.	.	"	—40
1061	.	.	.	.	.	"	1.50	1100	.	.	.	.	.	.	"	—70	1142	.	.	.	.	.	.	"	—40
1062	.	.	.	.	.	"	1.50	1101	.	.	.	.	.	.	"	—70	1143	.	.	.	.	.	.	"	—60
1063	.	.	.	.	.	"	1.—	1102	.	.	.	.	.	.	"	1.50	1144	.	.	.	.	.	.	"	—60
1064	.	.	.	.	.	"	—50	1103	.	.	.	.	.	.	"	1.—	1145	.	.	.	.	.	.	"	—60
1065	.	.	.	.	.	"	1.—	1104	.	.	.	.	.	.	"	—60	1146	.	.	.	.	.	.	"	1.50
1066	Alleen titel en							1105	.	.	.	.	.	.	"	—60	1147	.	.	.	.	.	.	"	—50
	Vermaen-Liedt							1106	.	.	.	.	.	.	"	1.50	1148	.	.	.	.	.	.	"	1.25
	met 2 houtsn.					"	—80	1107	.	.	.	.	.	.	"	—70	1149	.	.	.	.	.	.	"	—50
1067	.	.	.	.	.	"	—50	1108	.	.	.	.	.	.	"	—90	1150	.	.	.	.	.	.	"	1.—
1068	.	.	.	.	.	"	—50	1109	.	.	.	.	.	.	"	1.—	1151	.	.	.	.	.	.	"	—60
1069	.	.	.	.	.	"	—50	1110	.	.	.	.	.	.	"	—40	1152	.	.	.	.	.	.	"	—60
1070	.	.	.	.	.	"	1.—	1111	.	.	.	.	.	.	"	—60	1153	Onafgesneden	.	.	.	.	.	"	1.25
1071	.	.	.	.	.	"	1.—	1112	.	.	.	.	.	.	"	—50	—	Afgesneden..	.	.	.	.	"	1.—	
1072	.	.	.	.	.	"	1.—	1113	Onafgesneden.	.	.	.	.	.	"	—70	1154	.	.	.	.	.	.	"	—40
1073	.	.	.	.	.	"	—50	1114	.	.	.	.	.	.	"	—70	1155	.	.	.	.	.	.	"	—60
1074	.	.	.	.	.	"	—50	1115	.	.	.	.	.	.	"	—70	1156	.	.	.	.	.	.	"	—60
1075	.	.	.	.	.	"	—60	1116	.	.	.	.	.	.	"	—70	1157	.	.	.	.	.	.	"	1.—
1076	.	.	.	.	.	"	—30	1117	.	.	.	.	.	.	"	—70	1158	.	.	.	.	.	.	"	—50
1077	.	.	.	.	.	"	—20	1118	.	.	.	.	.	.	"	—60	1159	.	.	.	.	.	.	"	—50
1078	.	.	.	.	.	"	—20	1119	.	.	.	.	.	.	"	—60	1160	.	.	.	.	.	.	"	—60
1079	.	.	.	.	.	"	1.75	1120	.	.	.	.	.	.	"	—70	1161	.	.	.	.	.	.	"	—60
1080	.	.	.	.	.	"	1.—	1121	.	.	.	.	.	.	"	—70	1162	Onafgesneden.	.	.	.	.	"	—70	
1081	.	.	.	.	.	"	—80	1122	.	.	.	.	.	.	"	—70	1163	.	.	.	.	.	.	"	—70
1082	.	.	.	.	.	"	1.—	1123	.	.	.	.	.	.	"	—40	1164	.	.	.	.	.	.	"	1.25
1083	.	.	.	.	.	"	1.50	1124	.	.	.	.	.	.	"	—30	1165	.	.	.	.	.	.	"	—80
1084	.	.	.	.	.	"	1.25	1125	.	.	.	.	.	.	"	1.—	1166	Onafgesneden.	.	.	.	.	"	1.25	
1085	.	.	.	.	.	"	—60	1126	.	.	.	.	.	.	"	—80	—	Afgesneden..	.	.	.	.	"	1.—	
1086	.	.	.	.	.	"	—80	1127	Onafgesneden.	.	.	.	.	.	"	1.—	1167	.	.	.	.	.	.	"	1.—
1087	Onafgesneden.	.	.	.	.	"	1.25	—	Afgesneden..	.	.	.	.	.	"	—80	1168	Onafgesneden.	.	.	.	.	"	1.—	
—	Afgesneden..	.	.	.	.	"	1.—	1128	.	.	.	.	.	.	"	1.—	—	Afgesneden	.	.	.	.	"	—80	
1088	.	.	.	.	.	"	1.—	1129	.	.	.	.	.	.	"	—80	1169	.	.	.	.	.	.	"	—80
1089	.	.	.	.	.	"	—80	1130	.	.	.	.	.	.	"	—60	1170	.	.	.	.	.	.	"	—80
1090	.	.	.	.	.	"	—80	1131	.	.	.	.	.	.	"	—60	1171	.	.	.	.	.	.	"	—60
1091	.	.	.	.	.	"	—80	1132	.	.	.	.	.	.	"	—70	1172	.	.	.	.	.	.	"	—80
1092	.	.	.	.	.	"	—40	1133	.	.	.	.	.	.	"	—80	1173	.	.	.	.	.	.	"	—60
1093	.	.	.	.	.	"	—30	1134	.	.	.	.	.	.	"	—50	1174	.	.	.	.	.	.	"	1.—
1094	.	.	.	.	.	"	—60	1135	.	.	.	.	.	.	"	1.25	1175	.	.	.	.	.	.	"	1.25

1176	.	.	.	.	.	f	—60	1230	.	.	.	.	.	.	f	1.—	1285	.	.	.	.	.	.	f	—40
1177	.	.	.	.	.	"	—60	1231	.	.	.	.	.	.	"	—70	1286	.	.	.	.	.	.	"	—50
1178	.	.	.	.	.	"	—40	1232	.	.	.	.	.	.	"	—30	1287	.	.	.	.	.	.	"	—80
1179	.	.	.	.	.	"	—40	1233	.	.	.	.	.	.	"	—70	1288	.	.	.	.	.	.	"	—50
1180	.	.	.	.	.	"	—40	1234	Ontbr. blz. 121—28	"	—50	1289	.	.	"	—40	1290	.	.	.	.	.	"	—40	
1181	.	.	.	.	.	"	—40	1235	.	.	.	.	.	.	"	1.—	1291	.	.	.	.	.	"	—50	
1182	.	.	.	.	.	"	—60	1236	.	.	.	.	.	.	"	—80	1292	.	.	.	.	.	"	—50	
1183	.	.	.	.	.	"	—50	1237	.	.	.	.	.	.	"	—80	1293	.	.	.	.	.	"	—50	
1184	.	.	.	.	.	"	—30	1237*	.	.	.	.	.	.	"	1.50	1294	.	.	.	.	.	"	—20	
1185	.	.	.	.	.	"	—30	1238	.	.	.	.	.	.	"	—80	1295	.	.	.	.	.	"	—20	
1186	.	.	.	.	.	"	—20	1239	.	.	.	.	.	.	"	—60	1296	.	.	.	.	.	"	—20	
1187	.	.	.	.	.	"	—40	1240	.	.	.	.	.	.	"	—30	1297	.	.	.	.	.	"	—50	
1188	.	.	.	.	.	"	—40	1241	.	.	.	.	.	.	"	—50	1298	.	.	.	.	.	"	—60	
1189	.	.	.	.	.	"	1.25	1242	.	.	.	.	.	.	"	—50	1299	.	.	.	.	.	"	—50	
1190	.	.	.	.	.	"	—90	1243	.	.	.	.	.	.	"	—50	1300	.	.	.	.	.	"	—30	
1191	.	.	.	.	.	"	1.25	1244	.	.	.	.	.	.	"	—40	1301	.	.	.	.	.	"	—40	
1192	}	.	.	.	.	"	1.50	1245	.	.	.	.	.	.	"	—40	1302	.	.	.	.	.	"	—50	
1193		.	.	.	.	"	1.50	1246	.	.	.	.	.	.	"	—60	1303	.	.	.	.	.	"	—30	
1194		.	.	.	.	"	—70	1247	.	.	.	.	.	.	"	—40	1304	.	.	.	.	.	"	—20	
1195	.	.	.	.	.	"	1.25	1248	.	.	.	.	.	.	"	—40	1305	.	.	.	.	.	"	—90	
1196	.	.	.	.	.	"	1.25	1249	.	.	.	.	.	.	"	—60	1306	.	.	.	.	.	"	—50	
1197	.	.	.	.	.	"	—80	1250	.	.	.	.	.	.	"	—30	1307	.	.	.	.	.	"	—90	
1198	.	.	.	.	.	"	1.50	1251	.	.	.	.	.	.	"	—30	1308	.	.	.	.	.	"	—50	
1199	.	.	.	.	.	"	—70	1252	.	.	.	.	.	.	"	—70	1309	.	.	.	.	.	"	1.—	
1200	.	.	.	.	.	"	—80	1253	.	.	.	.	.	.	"	—40	1310	.	.	.	.	.	"	—70	
1201	.	.	.	.	.	"	—60	1254	.	.	.	.	.	.	"	—50	1311	.	.	.	.	.	"	1.50	
1202	.	.	.	.	.	"	—50	1255	.	.	.	.	.	.	"	—80	1312	.	.	.	.	.	"	—90	
1203	.	.	.	.	.	"	1.—	1256	.	.	.	.	.	.	"	—80	1313	.	.	.	.	.	"	—60	
1204	.	.	.	.	.	"	—60	1257	.	.	.	.	.	.	"	1.—	1314	.	.	.	.	.	"	—50	
1205	.	.	.	.	.	"	—70	1258	.	.	.	.	.	.	"	—60	1315	.	.	.	.	.	"	—50	
1206	.	.	.	.	.	"	—40	1259	.	.	.	.	.	.	"	—60	1316	.	.	.	.	.	"	—60	
1207	.	.	.	.	.	"	—50	1260	.	.	.	.	.	.	"	—40	1317	.	.	.	.	.	"	—50	
1208	.	.	.	.	.	"	—70	1261	.	.	.	.	.	.	"	—40	1318	.	.	.	.	.	"	—60	
1209	.	.	.	.	.	"	—80	1262	.	.	.	.	.	.	"	—50	1319	.	.	.	.	.	"	—50	
1210	.	.	.	.	.	"	—80	1263	.	.	.	.	.	.	"	—50	1320	.	.	.	.	.	"	—40	
1211	Onafgesneden.	.	.	.	.	"	—80	1264	.	.	.	.	.	.	"	—90	1321	.	.	.	.	.	"	—60	
—	Afgesneden.	.	.	.	.	"	—70	1265	.	.	.	.	.	.	"	—40	1322	.	.	.	.	.	"	—50	
1212	.	.	.	.	.	"	—40	1266	.	.	.	.	.	.	"	—50	1323	.	.	.	.	.	"	—70	
1213	.	.	.	.	.	"	—60	1267	.	.	.	.	.	.	"	—60	1324	.	.	.	.	.	"	—50	
1214	.	.	.	.	.	"	—50	1268	.	.	.	.	.	.	"	—30	1325	.	.	.	.	.	"	—50	
1215	.	.	.	.	.	"	—40	1269	.	.	.	.	.	.	"	—40	1326	.	.	.	.	.	"	—50	
1216	.	.	.	.	.	"	—40	1270	.	.	.	.	.	.	"	—40	1327	.	.	.	.	.	"	—50	
1217	Onafgesneden.	.	.	.	.	"	—60	1271	.	.	.	.	.	.	"	—40	1328	.	.	.	.	.	"	—60	
—	Afgesneden.	.	.	.	.	"	—40	1272	.	.	.	.	.	.	"	—40	1329	.	.	.	.	.	"	—50	
1218	.	.	.	.	.	"	—40	1273	.	.	.	.	.	.	"	—50	1330	.	.	.	.	.	"	—60	
1219	.	.	.	.	.	"	—60	1274	.	.	.	.	.	.	"	—40	1331	.	.	.	.	.	"	—40	
1220	.	.	.	.	.	"	1.—	1275	.	.	.	.	.	.	"	1.—	1332	.	.	.	.	.	"	—20	
1221	.	.	.	.	.	"	—80	1276	.	.	.	.	.	.	"	—40	1333	.	.	.	.	.	"	—60	
1222	.	.	.	.	.	"	—80	1277	.	.	.	.	.	.	"	—70	1334	.	.	.	.	.	"	1.—	
1223	.	.	.	.	.	"	1.—	1278	.	.	.	.	.	.	"	—60	1335	.	.	.	.	.	"	—70	
1224	.	.	.	.	.	"	—50	1279	.	.	.	.	.	.	"	—40	1336	.	.	.	.	.	"	—50	
1225	.	.	.	.	.	"	1.50	1280	.	.	.	.	.	.	"	—50	1337	.	.	.	.	.	"	—80	
1226	.	.	.	.	.	"	—60	1281	.	.	.	.	.	.	"	—60	1338	.	.	.	.	.	"	—80	
1227	.	.	.	.	.	"	—60	1282	.	.	.	.	.	.	"	—50	1339	.	.	.	.	.	"	—80	
1228	.	.	.	.	.	"	1.—	1283	.	.	.	.	.	.	"	—70	1340	.	.	.	.	.	"	—70	
1229	.	.	.	.	.	"	—80	1284	.	.	.	.	.	.	"	—60		.	.	.	.	.	"	—40	

Prijslijst der Pamfletten, Traktaten, enz.

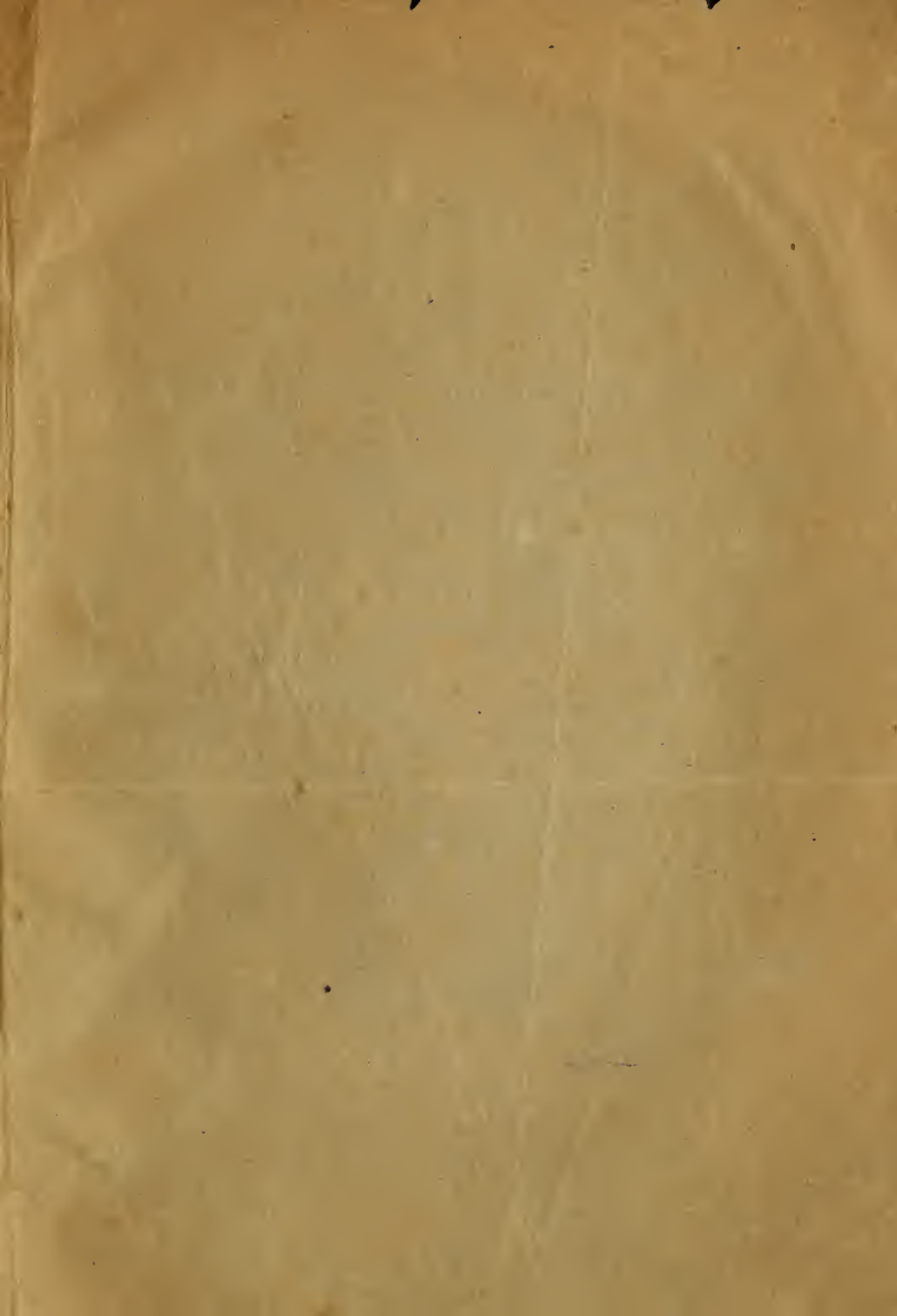
11

1341	f —.40	1396	f —.40	1452	f —.80
1342	" —.50	1397	" —.50	1453	" —.70
1343	" 1.50	1398	" —.50	1454	" —.70
1344	" —.40	1399	" —.50	1455	" —.70
1345	" 1.—	1400	" —.20	1456	" —.50
1346	" —.80	1401	" —.50	1457	" —.80
1347	" —.80	1402	" —.20	1458	" —.80
1348	" —.90	1403	" —.20	1459	" —.80
1349	" —.60	1404	" —.30	1460	" —.80
1350	" —.80	1405	" —.30	1461	" —.80
1351	" —.70	1406	" —.20	1462	" —.90
1352	" 1.—	1407	" —.20	1463	" —.60
1353	" —.70	1408	" —.20	1464	" —.60
1354	" —.50	1409	" —.40	1465	" —.40
1355	" —.60	1410	" —.40	1466	" —.50
1356	" —.70	1411	" —.30	1467	" —.20
1357	" 1.50	1412	" —.30	1467*	" —.20
1358	" —.60	1413	" —.40	1468	" —.20
1359	" —.70	1414	" —.60	1469	" —.20
1360	" —.70	1415	" —.40	1470	" —.30
1361	" —.50	1416	" —.30	1471	" —.30
1362	" —.70	1417	" —.30	1472	" —.40
1363	" —.40	1418	" —.20	1473	" —.40
1364	" —.40	1419	" —.50	1474	" —.40
1365	" —.50	1420	" —.30	1475	" —.40
1366	" —.70	1421	" —.30	1476	" —.50
1367	" —.40	1422	" —.40	1477	" —.50
1368	" —.40	1423	" —.20	1478	" —.30
1369	" —.50	1424	" —.30	1479	" —.30
1370	" —.40	1425	" —.30	1480	" —.30
1371	" —.50	1426	" —.60	1481	" —.30
1372	" —.50	1427	" —.30	1482	" —.20
1372*	" —.50	1428	" —.30	1483	" —.30
1373	" 1.25	1429	" —.40	1484	" —.30
1374	" 1.50	1430	" —.40	1485	" —.40
1375	" 1.50	1431	" —.40	1486	" —.20
1376	" —.50	1432	" —.40	1487	" —.40
1377	" —.40	1433	" —.40	1488	" —.40
1378	" —.80	1434	" —.40	1489	" —.30
1379	" —.50	1435	" —.50	1490	" —.40
1380	" —.40	1436	" —.50	1491	" —.40
1381	" —.30	1437	" —.40	1492	" —.40
1382	" —.30	1438	" —.20	1493	" —.40
1383	" —.50	1439	" —.30	1494	" —.40
1384	" —.80	1440	" —.40	1495	" —.20
1385	" —.60	1441	" —.30	1496	" —.20
1386	" —.40	1442	" —.40	1497	" —.20
1387	" —.60	1443	" —.40	1498	" —.20
1388	" —.60	1444	" —.40	1498*	" —.20
1389	" —.60	1445	" —.60	1499	" —.20
1390	" —.30	1446	" —.60	1500	" —.70
1391	" —.50	1447	" —.60	1501	" —.20
1392	" —.50	1448	" —.60	1502	" —.30
1393	" —.40	1449	" —.60	1503	" —.20
1394	" —.30	1450	" —.70	1504	" —.40
1395	" —.60	1451	" —.40	1505	" —.40

1506		f —.30	1558	Zeldzaam.	f —.70	1604		f —.40
1507		" —.30	1559	Zeldzaam.	" —.80	1605		" —.50
1508		" —.20	1560		" —.90	1606		" —.40
1509		" —.30	1561		" —.90	1607		" —.50
1510		" —.20	1562		" —.90	1608	Zeldzaam.	" —.90
1511		" —.20	1563	Met de plaat.		1609		" —.60
1512		" —.20		Zeldzaam.	" 2.—	1610		" —.80
1513		" —.50	—	Zonder plaat en		1611		" —.20
1514		" —.20		gedicht.	" —.40	1612		" —.50
1515		" —.30	1564	Zeldzaam.	" —.70	1613		" —.50
1516		" —.20	1565	Zeldzaam.	" —.80	1614		" —.60
1517		" —.30	1566	Zeldzaam.	" —.90	1615		" —.40
1518		" —.40	1567		" —.80	1616		" —.20
1519		" —.40	1568	Zeldzaam.	" —.90	1617		" —.50
1520		" —.50	1569		" —.90	1618		" —.20
1521		" —.20	1570		" —.50	1619		" —.40
1522		" —.60	1571		" —.60	1620		" —.30
1523		" —.50	1572		" —.40	1621		" —.30
1524		" —.30	1573		" —.70	1622		" —.40
1525		" —.30	1574		" —.70	1623		" —.40
1526		" —.30	1575		" —.60	1624		" —.70
1527		" —.40	1576	Onafgesneden.	" 7.50	1625	Zeldzaam.	
1528		" —.30		Afgesneden.	" 6.—		Onafgesneden.	" 4.—
1529		" —.30	1577		" —.80		Afgesneden.	" 2.50
1530		" —.30	1578		" —.40	1626		" 1.50
1531		" —.40	1579		" —.90	1627		" 1.50
1532		" —.40	1580		" —.50	1628		" —.70
1533		" —.30	1581		" —.40	1629		" —.30
1534		" —.30	1582		" —.40	1630		" —.20
1535		" 1.50	1583	Onafgesneden.	" —.90	1631		" —.70
1536		" 1.50	1584		" 1.—	1632		" 2.—
1537		" —.40	1585		" —.80	1633		" —.20
1538		" —.30	1586		" —.80	1634		" —.40
1539		" —.40	1587		" —.30	1635		" —.70
1540		" —.30	1588		" —.40	1636		" 2.—
1541		" —.20	1589		" —.80	1637		" —.20
1542		" —.40	1590		" —.40	—	Hetz. doorschoten,	
1543		" —.50	1591		" —.40		met de Groot's	
1544	Onafgesneden.	" —.50	1592		" —.30		aanmerk.	" —.60
1545		" —.30	1593		" —.30	1638		" —.40
1546		" —.20	1594		" —.50	1639	Onafgesneden.	" —.90
1547		" —.20	1595		" —.40		Afgesneden.	" —.70
1548		" —.50	1596		" —.40	1640		" 2.50
1549		" —.40	1597		" —.30	1641a		" —.20
1550		" —.50	1598		" —.20	b		" —.20
1551		" —.40	1599		" —.30	1642		" —.20
1552		" —.50	1600		" —.20	1643		" —.30
1553		" —.50	1601		" —.70	1644		" —.80
1554		" —.50	1602		" —.70	1645		" —.30
1555		" —.50	1603	Doorschoten met		1646		" —.30
1556	Zeldzaam.	" —.70		aanteeken. van		1647		" —.20
1557	Zeldzaam.	" —.50		Theod. Graswinckel. "	1.25	1648		" —.30

L 79

Hel. 215

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING.

- 1°. De beschrijvende Catalogus van Pamfletten, enz. wordt uitgegeven in stukken van niet meer dan 8 of 10 bladen ieder, telkens zoo veel mogelijk een afgesloten tijdvak behandelende.
- 2°. Voor hen die doorlopend op het geheele werk inteekenen, zal het berekend worden tegen den prijs van 12½ cents. Voor afzonderlijke stukken is de prijs 15 cents per blad.
- 3°. Men teekent in voor niet meer dan 10 of 12 stukken. Overschrijdt de omvang van het werk die raming, dan zal men niet gehouden zijn het te vervolgen.
- 4°. Eene lijst van deelnemers zal bij het Eerste Deel gevoegd worden.
- 5°. Bij iedere aflevering zal eene lijst gevoegd worden van de prijzen, waarvoor elk der daarin beschreven stukken *à contant* te verkrijgen is.